



---

Dato for godkendelsen:	29 – 09 2010.
Husdyrbruget:	Grønhøjgaard
CHR-nr.	97619
CVR-nr:	47558719
Matr. nr., ejerlav:	27d, Vaarst By, Gunderup m.fl.
Husdyrbrugets adresse:	Vaarstvej 180, 9260 Gistrup
Ejer af husdyrbruget:	Johan Westenholz
Ansøger:	Johan Westenholz
Tilsynsmyndighed:	Aalborg Kommune Teknik- og Miljøforvaltning Landbrugsafdelingen Stigsborg Brygge 5 9400 Nørresundby
Sagsbehandler/bisagsbehandler:	Nils Nørgaard/Jens Chr. Steffensen

### Læsevejledning

Denne miljøgodkendelse indeholder dels en beskrivelse af den ansøgte produktion, vurdering af det ansøgte, samt en række stillede vilkår for godkendelsen. Indledningsvist meddeles miljøgodkendelsen med angivelse af klagevejledning. Herefter følger vilkår med beskrivelse og vurdering tilknyttet opdelt efter emne. Vilkår for egenkontrol er samlet i et afsnit sidst i godkendelsen. Herefter følger en række bilag, jf. bilagslisten, herunder en samlet oversigt over vilkår.

Ved anvendelsen af begrebet husdyrbrug forstås en bedrift, hvorpå der er et dyrehold af mere end 3 dyreenheder, dyreholdet med tilhørende stalde og lignende, gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg, øvrige faste konstruktioner samt tilhørende arealer. Ved arealer forstås ejede og forpagtede markarealer samt natur- og skovområder til ejendommen.

# INDHOLDSFORTEGNELSE

<b>1 – MEDDELELSE OM MILJØGODKENDELSE .....</b>	<b>5</b>
<b>2 – RESUMÉ OG SAMLET VURDERING .....</b>	<b>9</b>
<b>3 - GENERELLE FORHOLD .....</b>	<b>12</b>
VILKÅR TIL GENERELLE FORHOLD .....	12
BESKRIVELSE AF HUSDYRBRUGET .....	12
MEDDELELSESPLIGT – ANLÆG, AREALER, EJERFORHOLD .....	13
<b>ANMODNING FRISTFORLÆNGELSE TIL UDNYTTELSE AF GODKENDELSEN .....</b>	<b>13</b>
<b>VURDERING AF FRISTFORLÆNGELSE .....</b>	<b>15</b>
<b>4 - HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD.....</b>	<b>16</b>
PLANMÆSSIGE FORHOLD OG AFSTANDSKRAV TIL ANLÆGGET .....	16
<b>5 - HUSDYRHOLD, STALDANLÆG OG DRIFT.....</b>	<b>17</b>
VILKÅR TIL PRODUKTIONEN .....	17
ANLÆGGET .....	18
VILKÅR TIL STALDINVENTAR- OG DRIFT .....	18
VENTILATION.....	19
VILKÅR TIL VENTILATION.....	19
RENGØRING AF STALDANLÆG .....	20
VILKÅR TIL RENGØRING AF STALDANLÆG .....	20
ENERGI- OG VANDFORBRUG .....	21
VILKÅR TIL ENERGI.....	21
SPILDEVAND, HERUNDER REGNVAND .....	23
VILKÅR FOR AFLØBSFORHOLD FOR SPILDEVAND, HERUNDER REGNVAND.....	23
AFFALD.....	24
VILKÅR TIL BORTSKAFFELSE AF AFFALD.....	25
OPBEVARING AF KEMIKALIER, OLIE, HANDELSGØDNING OG HJÆLPESTOFFER.....	26
VILKÅR TIL OPBEVARING AF KEMIKALIER, OLIE, HANDELSGØDNING OG HJÆLPESTOFFER.....	26
UHELD OG RISICI .....	27
VILKÅR FOR UHELD OG RISICI .....	27
<b>6 – GØDNINGSPRODUKTION OG –HÅNDBLING .....</b>	<b>29</b>
GØDNINGSTYPER OG MÆNGDE.....	29
AFSÆTNING OG/ELLER MODTAGELSE AF HUSDYRGØDNING .....	29
VILKÅR TIL AFSÆTNING OG/ELLER MODTAGELSE AF HUSDYRGØDNING .....	29
FLYDENDE HUSDYRGØDNING.....	30
VILKÅR FOR GYLLEBEHOLDERE OG HÅNDBLING AF GYLLE.....	30
UDBRINGNING AF HUSDYRGØDNING.....	31
<b>7 – FORURENING OG ANDRE GENER FRA HUSDYRBRUGET.....</b>	<b>32</b>
TEKNIK TIL REDUKTION AF AMMONIAKFORDAMPNING.....	32
FODER.....	32
VILKÅR TIL FODER.....	32
VILKÅR TIL GYLLEKØLING .....	37
LUGT .....	38
VILKÅR TIL LUGT FRA DYREHOLDET.....	38
FLUER OG SKADEDYR .....	41
VILKÅR FOR FLUE- OG SKADEDYRSBEKÆMPELSE.....	41
TRANSPORT .....	42

VILKÅR FOR TRANSPORT .....	42
VILKÅR FOR STØJ .....	43
STØV .....	44
VILKÅR FOR STØV .....	44
LYS .....	44
<b>8 – AREALERNE .....</b>	<b>46</b>
GENERELT OM UDVASKNING AF NÆRINGSTOFFER TIL VANDMILJØET.....	46
GRUNDEVAND .....	47
VILKÅR VEDR. NITRATUDVASKNING TIL GRUNDEVAND.....	47
OVERFLADEVAND .....	49
FOSFOR.....	49
VURDERING AF MARINE OMRÅDER I FORHOLD TIL HABITATDIREKTIVET.....	50
NATUR.....	60
<b>9 – BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT) .....</b>	<b>66</b>
VILKÅR TIL BAT.....	66
<b>10 – ALTERNATIVE LØSNINGER OG 0-ALTERNATIVET .....</b>	<b>69</b>
0-ALTERNATIV .....	69
<b>11 – HUSDYRBRUGETS OPHØR .....</b>	<b>71</b>
NEDLUKNINGSPLAN .....	71
VILKÅR FOR NEDLUKNINGSPLAN .....	71
<b>12 - KONTROL, EGENKONTROL OG DOKUMENTATION .....</b>	<b>72</b>
VILKÅR FOR TILSYN, KONTROL OG EGENKONTROL.....	72
BILAGSLISTE .....	73
- LOVOVERSIGT OG KILDEHENVISNINGER.....	74
REFERENCE TIL HABITATVURDERING: .....	75
SAMLET OVERSIGT MED VILKÅR: .....	78

# 1 – Meddelelse om miljøgodkendelse

## Godkendelse

Aalborg Kommune meddeler miljøgodkendelse til udvidelse af svinebruget på Grønhøjgård, Vårstvej 180, fra 353,98 dyreenheder (DE) til 414,87 DE.

Godkendelse sker efter § 12 stk. 3 i Husdyrloven<sup>1</sup>. Husdyrbruget har i forvejen en godkendelse efter Miljøbeskyttelseslovens kap. 5 fra 19.05.2004 og et tillæg af 22.09.2006.

Da det ikke er muligt at adskille forureningen fra den planlagte udvidelse med forureningen fra det nuværende dyrehold, omfatter nærværende godkendelse alle forhold vedrørende husdyrholdet på Vaarstvej 180. Nærværende godkendelse ophæver således miljøgodkendelsen fra 2004 og tillægget fra 2006.

Godkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må herefter ikke ske udvidelse eller ændring i husdyrbruget, før ændringen er anmeldt og godkendt af Aalborg Kommune.

Miljøgodkendelsen tager udgangspunkt i gældende love og vejledninger vedrørende husdyrbrug og indeholder vilkår for husdyrbrugets indretning, drift og kontrol. Godkendelse med tilhørende vilkår er stillet på baggrund af de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet samt det supplerende materiale, der er fremkommet under sagsbehandlingen.

Miljøgodkendelsen indeholder desuden miljøredegørelse og miljøvurdering. I miljøvurderingen gøres der rede for konsekvenserne af det ansøgte projekt ved vurdering af påvirkningen for omkringboende og miljøet i bred forstand herunder bl.a. grundvand, overfladevand, natur og landskab.

Aalborg Kommune har udarbejdet miljøgodkendelsen med hensyntagen til Kommuneplan udarbejdet af Aalborg kommune.

Det er Aalborg Kommunes vurdering, at følges miljøgodkendelsens vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, vil udvidelsen ikke medføre en væsentlig virkning på miljøet.

Det er kommunens vurdering, at det ansøgte ikke vil påvirke Natura 2000 områder væsentligt, og ej heller vil have negativ indflydelse på planter eller dyr omfattet af bilag IV, artsfredning eller optaget på nationale eller regionale rødlistet på eller umiddelbart op til husdyrbrugets arealer.

Vilkårene i denne godkendelse skal, hvis ikke andet er anført, være opfyldt fra det tidspunkt, hvor godkendelsen udnyttes.

Det skal bemærkes, at Aalborg Kommune altid kan revidere vilkårene i en godkendelse for at forbedre husdyrbrugets kontrol med egen forurening (egenkontrol) eller opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn.

<sup>1</sup> Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug, nr. 1572 af 20.12.2006.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendelse.

## Offentlighed

Udkastet til miljøgodkendelsen har været i 3 ugers høring hos ansøger, konsulent, bortforpagtere af jord, vandværk og naboer fra den 18. august 2010 til den 8. september 2010.

I høringsperioden kom ansøger med bemærkninger til vilkår 6, vilkår 40 og vilkår 46. Aalborg kommune har i forbindelse med udarbejdelsen af den endelige miljøgodkendelse igen vurderet på disse vilkår.

Der er endvidere indkommet bemærkninger fra Vaarstvej 178 som er nærmeste nabo til Vaarstvej 180. Disse bemærkninger omhandler lugtgener, og en forventning om en kraftig forøgelse af lugtgener. Aalborg Kommune har pr. mail svaret på de bemærkninger om lugt som naboen er fremkommet med. Endvidere er afsnittet om lugt i den endelige miljøgodkendelse blevet uddybet for at forklare hvorfor der ikke gives afslag på udvidelsen pga. lugt.

I det udkast som har været i offentlig høring i 3 uger var afsnittet om gyllekøling ikke kommet med, dette afsnit er indarbejdet i denne godkendelse. Aalborg kommune har vurderet at det manglende afsnit om gyllekøling ikke medføre at der skal foretages en ny høring af naboer da etablering af gyllekøling ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet.

Ansøger er dog blevet hørt om de indføjede vilkår.

## Gyldighed og retsbeskyttelse

Miljøgodkendelsen giver en retsbeskyttelse i 8 år fra offentliggørelse, dvs. at der er 8 års retsbeskyttelse mod nye krav fra tilsynsmyndigheden i denne periode.

Miljøgodkendelsen er fortsat gældende efter retsbeskyttelsesperiodens udløb. Men når der er forløbet mere end 8 år efter, der første gang er meddelt godkendelse, kan tilsynsmyndigheden ændre vilkårene heri ved påbud eller nedlægge forbud imod fortsat drift.<sup>2</sup>

Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra denne afgørelses meddelelse. Med udnyttet forstås, at byggearbejder skal være udført, og at etablering af dyreholdet skal være påbegyndt.

Herefter gælder, at hvis den meddelte miljøgodkendelse, ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i tre på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har

---

<sup>2</sup> (jf. § 41 i husdyrloven)

været udnyttet de seneste tre år. Dette betyder, at den maksimale produktion skal være opnået indenfor 4 år efter, at godkendelsen er meddelt, og hvis dette ikke er tilfældet, bortfalder den del af godkendelsen, som ikke er etableret endnu.

Denne godkendelse omfatter kun forhold, der reguleres i henhold til miljøbeskyttelsesloven og husdyrloven med tilhørende bekendtgørelser. Øvrige tilladelser efter andre lovgivninger skal indhentes særskilt, f.eks. byggeloven, naturbeskyttelsesloven, brandloven og arbejdsmiljøloven.

### Revurdering af miljøgodkendelsen

Husdyrbrugets miljøgodkendelse skal, jf. § 17 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Den første revurdering skal dog foretages, når der er forløbet 8 år. Første revurdering er planlagt påbegyndt i 2018.<sup>3</sup>

Aalborg Kommune kan dog tage godkendelsen op til revurdering inden for de 8 år og om nødvendigt meddele påbud eller forbud, hvis:

- der fremkommer nye oplysninger om forureningens skadelige virkning, forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse, eller
- forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse.

Det samme er tilfældet, hvis:

- der sker væsentlige ændringer i den bedst tilgængelige teknik, således at der skabes mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, uden at det medfører uforholdsmæssigt store omkostninger, eller
- det af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker.

Såfremt husdyrbruget ønsker ændringer i miljøgodkendelsen, kan der altid ansøges herom. Der skal altid indsendes en ny ansøgning om miljøgodkendelse ved udvidelser eller ændringer.

### Offentliggørelse

Godkendelsen vil blive annonceret i Øst Himmerlands Folkeblad den 5. oktober 2010.

---

<sup>3</sup> jf. § 17 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug

## Klagevejledning

Godkendelsen kan påklages af ansøger og enhver, der har en individuel og væsentlig interesse i sagens udfald, indenfor 4 ugers frist fra offentliggørelse, dvs. **senest tirsdag den 2. november 2010 kl. 15.00**. Foreninger og organisationer, der har beskyttelse af natur og miljø som hovedformål eller foreninger, hvor klagen har til formål at varetage natur- og miljøbeskyttelse, kan tillige påklage afgørelser.

Klage over godkendelsen skal være skriftlig og indsendes via e-mail [landbrug@aalborg.dk](mailto:landbrug@aalborg.dk) eller til Aalborg Kommune, Teknik- og Miljøforvaltningen, Stigsborg Brygge 5, 9400 Nørresundby. Klagen vil herefter blive videresendt Miljøklagenævnet sammen med det materiale, der er indgået i behandling af sagen.

Godkendelsen kan godt udnyttes, selvom der klages over den, med mindre Miljøklagenævnet bestemmer andet, og under forudsætning af at andre nødvendige tilladelser er indhentet. Det skal bemærkes, at Miljøklagenævnet ved sin behandling kan ændre eller ophæve en godkendelse. Udnyttes en godkendelse, der er klaget over, sker det derfor for egen regning og risiko.

Evt. sagsanlæg (domstolsprøvelse) skal være anlagt inden 6 mdr. efter, at afgørelsen er meddelt, eller – hvis den påklages – inden 6 mdr. efter, at der foreligger endelig afgørelse.<sup>4</sup>

---

<sup>4</sup> Jf. Husdyrlovens § 90



## 2 – Resumé og samlet vurdering

### Ikke teknisk resumé

Johan Westenholz, Vaarstvej 180, 9260 Gistrup har ansøgt Aalborg Kommune om en miljøgodkendelse efter husdyrlovens § 12, stk. 3.

Ansøgningen er indsendt gennem det digitale ansøgningssystem [www.husdyrgodkendelse.dk](http://www.husdyrgodkendelse.dk), skema nr. 9168.

Beregninger af anlæggets miljøpåvirkninger er foretaget i dette system. Der er ifølge ansøgningen anvendt beregningsgrundlaget 10-2008-A.

Aalborg Kommune har foretaget vurderingen på baggrund af indsendte ansøgningsskema nr. 9168, version 5 af 05. august 2010, samt yderligere supplerende materiale.

### Produktionsudvidelse

Produktionsudvidelsen består i 155 flere søer og 5.040 flere smågrise.

Den ansøgte produktionsudvidelse er således søer fra 345 til 500 stk. og smågrise fra 8.625 til 13.665 stk.

Antallet af producerede slagtesvin reduceres fra 8.300 stk. til 7.825 stk. Til gengæld ændres vægtintervallet pr. svin fra 30 – 102 kg til 33 – 110 kg.

Den samlede udvidelse af DE er fra 353,98 til 414,88 DE.

### Anlægsændringer

Udvidelsen sker ved at ændre en eksisterende drægtighedsstald til farestald, bygge en ny smågrisestald på ca. 20 m x 32 m, nedrive en slagtesvinestald og bygge en ny drægtighedsstald hvor slagtesvinestalden er placeret, samt bygge en ny slagtesvinestald på 25 m x 22 m. Begge gyllebeholdere overdækkes med telt. Endvidere etableres en amerikansilo på 14,15 m i diameter og 13,15 m i højden.

Desuden skal maskinhuset/planlageret forlænges til eksisterende halmlade, hvilket svarer til ca. 24 m x 18,5 m.

### Tidligere meddelte afgørelser

Husdyrbruget har i 2003 fået udarbejdet et regionplantillæg til en udvidelse af svinebruget fra 306 DE til 348 DE af Nordjyllands Amt, samt en miljøgodkendelse af produktionen fra Aalborg Kommune fra 19.05.2004 og et tillæg af 22.09.2006. I forbindelse med tillægget afgjorde Nordjyllands Amt, at det ikke var nødvendig at udarbejde en VVM-redegørelse.

### Lugt

Lugtgenekriteriet er overholdt og det er ikke vurderet nødvendigt at stille skærpede krav til lugt.

### **Udbringningsarealer**

Arealerne til udbringning af husdyrgødning i ansøgningen er de arealer der pt. bruges i omdriften. Der er ingen arealer ud over de indtegnet i bedriften. Der er 144,33 ha i markplanen.

### **Kvælstofudvaskning**

Arealerne er ikke beliggende i områder med nitratklasse, men 96 ha ligger i nitratfølsomme grundvandsområder. Heraf de 8,56 ha i indvindingsopland til Vaarst Vandværk.

Husdyrtrykket på ejendommen er i ansøgningen angivet til 1,4 DE/ha. Ved at etablere 4,01 % efterafgrøder samt anvendelse af grundvandssædkifte overholder husdyrbruget kravet til udvaskning af kvælstof til overflade- og grundvand.

### **Fosfor**

De ejede og forpagtede udbringningsarealer ligger i et område uden nogen beskyttelsesgrad mht. fosfor. Kravet om P overskud er overholdt.

### **BAT**

I denne godkendelse er der redegjort for hvilke teknikker og metoder, der er taget i anvendelse for at begrænse miljøpåvirkningen mest muligt.

### **Natur, habitat, overfladevand, grundvand**

Der er ikke stillet vilkår i forhold til natur, habitat eller overfladevand. For de arealer, som er beliggende nitratfølsomt indvindingsområde til Vaarst Vandværk er der stillet vilkår, om at der på disse arealer skal anvendes et "grundvandssædkifte" med et udvaskningsindeks på max. 70.

### **Ammoniak**

Den indsendte ansøgning overholder de gældende regler for ammoniakfordampningen fra stald og lager.

Udvidelsen medfører et fald af ammoniakfordampningen på 800,36 kg N/år, så bedriftens samlede emission bliver 5.779,96 kg N/år.

Kravet om 20 % reduktion af ammoniakfordampningen fra udvidelsen er overholdt. Der er reduceret med 921 kg N/år mere end det generelle krav foreskriver.

Der er 800 m til nærmeste naturtyper, der er omfattet af husdyrlovens § 7. Det er vurderet at der ikke kommer ekstra ammoniaknedfald på dette område som følge af udvidelsen.

Nærmeste Natura 2000 område er beliggende 4,7 km nordøst for husdyrbruget, det er vurderet at dette område ikke vil blive påvirket.

Der er i øvrigt ikke naturbeskyttede områder i nærheden af ejendommen, som vurderes at blive påvirket væsentligt af udvidelsen.

## Management

Bedriften bliver drevet efter de principper der er opstillet i begrebet "godt landmandskab". Begrebet "godt landmandskab" indeholder en målsætning om inddragelse af principperne for integreret produktion. Hensynet til de mere bløde værdier bliver derved en integreret del af planlægningsprocessen. De bløde værdier er i denne sammenhæng defineret som etisk betingede hensyn, herunder hensyn til medarbejdere, naboerne til bedriften, forbrugerne samt til husdyrvelfærd, naturen, landskabet og miljøet. Ved anvendelse af denne helhedsorienterede managementform forventes kravene fra det omgivende samfund at blive efterlevet, sideløbende med de økonomiske krav.

Grisene leveres i øvrigt til Danish Crown, og produktionen lever derfor op til den "code of praxis", der er udformet af slagteriet.

Besætningen er certificeret efter "DANISH" produktstandarden, som sikrer at danske og EU regler omkring dyrevelfærd, miljø m.v. bliver overholdt. Besætningen bliver auditeret hvert 3. år.

## Samlet vurdering

Det er vurderet, at der truffet de nødvendige foranstaltninger til at forbygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Derfor er forudsætningerne til stede for at kunne meddele godkendelsen.

## 3 - Generelle forhold

### Vilkår til generelle forhold

1. Godkendelsen omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter på husdyrbruget Vaarstvej 180, 9260 Gistrup, herunder alle arealer, der er vist på bilag 2.
2. Denne miljøgodkendelse erstatter tidligere miljøgodkendelse fra 19. maj 2004 og tillæg til samme af 22. september 2006.
3. Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet med de ændringer der fremgår af godkendelsens vilkår.
4. Det er en forudsætning for denne godkendelse, at der foreligger en kontrakt om modtagelse af gylle med et godkendt biogasanlæg, som er i drift.
5. Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af denne miljøgodkendelse på husdyrbruget. De vilkår der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften
6. Godkendelsen bortfalder, såfremt byggeriet ikke er påbegyndt inden 2 år fra denne afgørelses meddelelse og afsluttet senest 3 år efter godkendelsesdatoen. Den maksimale produktion skal være opnået indenfor 4 år efter, at godkendelsen er meddelt. Ellers bortfalder den del af godkendelsen som ikke er udnyttet 4 år efter.
7. Bedriften skal underrette tilsynsmyndigheden således:
  - a. Når byggeriet påbegyndes og afsluttes.
  - b. Besætningens/produktionens størrelse den 29. september 2012.
  - c. Besætningens/produktionens størrelse den 29. september 2014.
8. Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse. Dato for retsbeskyttelsens udløb er september måned 2018. Vilkårene kan dog til enhver tid ændres efter reglerne i Husdyrlovens § 40, stk. 2.
9. Ændringer i ejerforhold (eller hvem der har ansvar for driften) skal meddeles til kommunen.
10. Enhver ændring i driften, indretningen eller bygningsmassen samt udbringningsarealer skal anmeldes til og være godkendt af Aalborg Kommune inden gennemførelsen.

### Beskrivelse af husdyrbruget

Godkendelsen omfatter de landbrugsmæssige aktiviteter på bedriften Grønhøjgaard, Vaarstvej 180, Vaarst, 9260 Gistrup. Til bedriften er knyttet husdyrproduktionen med CHR nr. 97619, og husdyrbruget er registreret under CVR nr. 47558719 og CVRp nr. 1001898854.

Ansøger ønsker en produktionsændring/udvidelse bestående i 155 stk. flere årssøer og en udvidelse på 5.040 stk. smågrise pr. år. I alt 68,3 DE. Produktionsudvidelsen består i, at der udvides fra 345 til 500 stk. årssøer, og fra 8.625 til 13.665 stk. smågrise (vægtinterval 7,3 til 33 kg).

Antallet af producerede slagtesvin reduceres fra 8300 stk. til 7825 stk. Til gengæld ændres vægtintervallet pr. svin fra 30 – 102 kg til 33 – 110 kg, så det samlede antal dyreenheder (DE) slagtesvin er uændret.

Udvidelsen sker ved at ændre en eksisterende drægtighedsstald til farestald, og nedrive en slagtesvinestald og bygge en ny drægtighedsstald på denne placering. Der bygges en ny smågrisestald på ca. på 640 m<sup>2</sup> og en ny slagtesvinestald 550 m<sup>2</sup>. Desuden skal maskinhuset/planlageret forlænges til eksisterende halmlade, hvilket svarer til ca. 444 m<sup>2</sup>.

På husdyrbruget er der installeret halmfyr hvorfra varmen anvendes til at opvarme stuehus, farestald og fravænningsstaldene.

Halmfyret har en effekt på ca. 310 kW. Halmfyr med effekt under 1MW reguleres efter Miljøbeskyttelsesloven<sup>5</sup> § 42.

En oversigt over de enkelte bygningsafsnit fremgår af bilag 1.

### **Meddelelsespligt – Anlæg, arealer, ejerforhold**

Det er Aalborg Kommune, der vurderer, om fremtidige ændringer på bedriften skal udløse krav om tillæg til miljøgodkendelsen.

Udskiftning af arealer skal anmeldes til kommunen.

Udskiftning af arealer inden for samme kategori (ejede/forpagtede og tredjemands arealer) kan ske uden en ny godkendelse såfremt kommunen vurderer, at de nye arealer ikke er mere sårbare.<sup>6</sup>

### **Anmodning fristforlængelse til udnyttelse af godkendelsen**

Ansøger anmoder om en frist på 5 år til udnyttelse.

Projektet omfatter både nedrivning, nybyggeri og ændringer samt renoveringer af eksisterende stalde.

<sup>5</sup> Lovbekendtgørelse nr. 1757 af 22 december 2006 med senere ændringer

<sup>6</sup> jf. § 15 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

Der skal således:

1. Nedrivning af slagtesvinestald
2. Ændring en farestald til drægtige søer.
3. Renovering af klimastalde
4. Opføres en ny drægtighedsstald, hvor slagtesvinestalden er placeret

Ændring 1 til 4 kræver, at de pågældende stalde tømmes inden ombygningen kan ske.

5. Tilbygning til klimastald
6. Tilbygning til slagtesvinestald

Tilbygningerne kan ske umiddelbart uden videre problemer for den eksisterende produktion. Byggeriet vil ske i etaper.

Opstart vil være at indhente tilbud og finde de rigtige detaljløsninger til stalddene. Det vil tage ca. 6 mdr. Når tilbud ligger klart er det muligt at få finansieringen på plads (det kan ikke ske før tilbuddet ligger klart). Denne proces er svært at vurdere i tid givne den nuværende økonomiske situation i finansmarkedet. Det antages ikke muligt at opstarte byggeprocessen før til efteråret 2011.

Byggeprocessen er afhængig af vejret, da de første etaper er nybyggeri. Opstarten vil derfor nemt kunne forrykkes til foråret 2012 pga. vejrlig.

Første etape i stalden er at nedbringe produktionen af slagtesvin i den østlige del af stald 22. Herefter skal stalden nedrives, og der skal genopføres en ny drægtighedsstald. Samtidig vil klimastalden (stald 14) opføres for at kunne få plads til smågrisene, når den eksisterende klimastald skal ændres. Byggeriet tager ca. 9 mdr. Det antages færdig ultimo 2012 eller primo 2013. Herefter skal stald 23 ændres til farestald. Det vil tage ca. 3 mdr. at ændre denne stald. Sluttelig vil slagtesvinestalden blive udvidet, denne proces kræver ca. 3 mdr. Denne stald bygges ikke før, da produktionen af smågrise vil blive reduceret og antallet af farestier ikke øges før til sidst i byggeprocessen. Der er således ikke behov for væsentligt flere slagtesvinestier før til sidst i processen. Byggeprocessen tager således ca. 1,5 til 2 år.

Husdyrproduktionen vil kræve ca. 2 år til opformering. Der vil ske egen produktion af polte. Denne proces kræver ca. 1 år fra inseminering til der er løbeklare polte. Herefter vil der gå 4 mdr. hvor poltene er drægtige og ca. 5 mdr. inden alle polte er indkørt og dermed på fuld soproduktion. Efter fuld so produktion vil der gå ca. 3 mdr. inden smågriseproduktionen har nået tilladelsen (fra fødsel til 33 kg). Slagtesvineproduktionen vil nå maksimum indenfor den samme tidsramme, da der er salg af smågrise.

Projektet kræver således ca. et år til den indledende byggeproces og mellem 1,5 og 2 år til byggefasen. Dertil kommer 2 år til opformering. Opformeringen kan delvis ske sideløbende med byggearbejdet. Det vil dog være forskudt med mindst 1 år.

### **Vurdering af fristforlængelse**

Aalborg Kommune vurderer at der i forbindelse med denne ansøgning vil kunne gives en frist på 4 år til at udnytte godkendelsen fuldt ud. Dette begrundes med at det ikke er muligt at give fristforlængelse med baggrund i den økonomiske situation på finansmarkedet.

## 4 - Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold

### Beskrivelse af placering i landskabet

Der er tale om en eksisterende svinebedrift, som er beliggende i det åbne land i et område med spredt bebyggelse. Terrænet omkring ejendommen er kuperet. Området er præget af dyrkede marker med spredte småbiotoper.

Der skal i forbindelse med projektet bygges et nyt maskinhus (Det eksisterende kornopbevaringslager bygges sammen med halmladen).

Samtidigt forlænges smågrisestalden og eksisterende slagtesvinestald. Tilbygningerne sker i vestlig retning.

Der opføres endvidere en amerikanersilo med en diameter på 14,6 m og en højde på 13,15 m, siloen opføres i metalgrå galvaniserede plader. Den ønskes opført nord for husdyrbruget. (Bilag 1).

Og på begge gyllebeholdere etableres der fast overdækning i form af telt.

Mod vest findes Vårst-Fjellerad biogasanlæg og to andre landbrug. Placeringen af driftsbygningerne på toppen af bakken gør dog at tilbygningen ikke er visuelt synlig fra disse landbrug. Nærmeste nabo mod nordøst ligger godt afskærmet bag høje træer. Denne vil dog kunne se den nye sammenbygning af de eksisterende huse. Visuelt har det dog ikke den store betydning da der i forvejen ligger en driftsbygning bag det hul der nu bygges sammen. Placeringen af de nye bygninger er valgt, da det giver symmetri i ejendommen og ikke syner i landskabet.

De nye bygninger opføres i samme materialer og farver som de eksisterende bygninger de bygges i enden af, bygningshøjden bliver samme højde som eksisterende.

### Planmæssige forhold og afstandskrav til anlægget

Lovpligtig minimumsafstand <sup>7</sup> fra nyetablerede stalde og anlæg	Minimumsafstand	Aktuel afstand
Eksisterende/fremtidigt byzone- /sommerhusområde	50 m*	680 m
Område i lokalplan udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende	50 m*	1.350 m
Beboelsesbygning på en ejendom uden landbrugspligt, der ligger i en samlet bebyggelse i landzone, og som har en anden ejer end driftsherren	50 m* (som nabobeboelse)	1.250 m
Ikke-almene vandforsyningsanlæg	25 m	150 m
Almene vandforsyningsanlæg	50 m	780 m
Vandløb (herunder dræn) og søer	15 m	➤ 15 m
Offentlig vej og privat fællesvej	15 m	140 m

<sup>7</sup> Jf. Husdyrlovens §§ 6 og 8



Levnedsmiddelvirksomhed	25 m	>150 m
Beboelse på samme ejendom	15 m	Ca. 35 m
Naboskel	30 m	32 m
Nabobeboelse	50 m	195 m

\* OBS: indenfor 300 m skal der tages specielle hensyn, jf. § 20 i Husdyrloven

Staldanlægget er placeret i landzone og beliggende 685 meter i nordlig retning for Vaarst by.

Den nærmeste nabobeboelse er Vaarstvej 178 i en afstand af 195 meter fra det eksisterende staldanlæg og 174 meter fra det eksisterende maskinhus.

### Fredninger, fortidsminder, bygge- og beskyttelseslinjer mm

Staldanlægget er beliggende udenfor bygge- og beskyttelseslinier. Desuden er der ingen særlige interesser i området såsom værdifulde kulturmiljøer og fredninger.

**Aalborg Kommune vurderer**, at ejendommen efter udvidelsen ikke vil syne væsentlig anderledes i landskabet end den nuværende. Dermed er det også vurderet, at opførelse af kornsiloen ikke efterfølgende vil kræve en § 19 tilladelsen efter Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Dog skal der søges om dispensation til den nye kornsilo i henhold til byggeoven.

## 5 - Husdyrhold, staldanlæg og drift

### Vilkår til produktionen

11. Svinebruget tillades drevet med et dyrehold på maksimalt 414,87 DE, der fordeler sig med 500 årssøer, 13.665 smågrise (7,3-33 kg) og 7.825 slagtesvin (33-110 kg).

### Beskrivelse af so-, slagtesvine og smågriseproduktionen

Dyrekategori og staldsystem	Antal	Stipladser	vægt ind, kg	vægt ud, kg	DE	Gns. vægt	Staldr (stald i ansøgning)
Årsso, farestald, Kassestier, delvis spaltegulv	500	120			35,1	220,0 kg	23+24 (1.1.1)
Smågrise fra 7,2 kg, Toklimastald, delvis spaltegulv	8625	1400	7,3	33	44,9	20,2 kg	21 (1.1.2)
Slagtesvin, Drænet gulv + spalter (33/67)	1790	459	33	110	52,0	71,5 kg	22 (1.1.3)
Årsso, løbe- og drægtighedsstald, Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	140	106			22,7	220,0 kg	13 (1.1.4)
Årsso, løbe- og	105	80			17,1	220,0 kg	13

drægtighedsstald, Løsgående, delvis spaltegulv							(1.1.4)
Smågrise fra 7,2 kg, Toklimastald, delvis spaltegulv	5040	780	7,3	33	26,2	20,2 kg	14 (1.1.5)
Årsso, løbe- og drægtighedsstald, Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	17	13			9,8	220,0 kg	12 (1.1.6)
Årsso, løbe- og drægtighedsstald, Løsgående, delvis spaltegulv	238	181			38,7 7	220,0 kg	12 (1.1.6)
Slagtesvin, Drænet gulv + spalter (33/67)	5050	1295	33	110	146, 8	71,5 kg	11 (1.1.7)
Slagtesvin, Delvis spaltegulv, 25-49% fast gulv	985	253	33	110	28,6	71,5 kg	10 (1.1.8)

**Tablet med angivelse af dyreholdets sammensætning og størrelse  
Omregningsfaktoren for dyreenheder jf Husdyrgødningsbekendtgørelsen**

12. Den tilladte produktion skal foretages jævnt fordelt over året. Dog tillades der mindre udsving i vægtintervallerne for smågrise og slagtesvin, når det samlede antal kg. grise to dyregrupper på stald ikke overskrides

## Anlægget

### Vilkår til staldinventar- og drift

13. Drikkevandssystemet skal drives og vedligeholdes således at spild undgås.
14. Staldafsnit 1.1.5 og 1.1.8 skal etableres med delvis spaltegulv 25-49 % fast gulv.
15. Staldafsnit 1.1.2 skal i forbindelse med renovering etableres med delvis spaltegulv 25-49 % fast gulv.
16. Der skal etableres gyllekøling i staldnr. 1.1.6 og staldnr. 1.1.8.

### Beskrivelse af staldinventar- og drift

Staldsystemet i de enkelte produktioner og staldafsnit fremgår af tabellerne i afsnit om husdyrhold herover.

De eksisterende fare- og løbe-drægtighedsstalder er etableret med delvis spaltegulv. De eksisterende slagtesvinestalde er etableret med gulvtypen drænet gulv+spalter (33/67).

Den nye slagtesvinestald med et grundareal på 550 m<sup>3</sup> etableres med gulvtypen delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv.

De eksisterende smågrisestalde er indrettet med fuldspaltegulv, i forbindelse med udvidelsen ændres gulvtypen i de eksisterende smågrisestalde til delvis spaltegulv 25-49 %, den nye smågrisestald på 640 m<sup>2</sup> etableres også med delvis spaltegulve 25-49 %.

Der er kontinuerlig drift på husdyrbruget.

### **BAT**

Der er etableret delvis spaltegulv ved søerne hvilket ansøger vurderer til at være BAT ved denne dyretype. Ved smågrisene ændres den eksisterende stald fra fuldspaltegulv til delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv hvilket også anvendes i de nye smågristalde. I den nye slagtesvinestald anvendes der også delvis spaltegulve 25 -49 % fast gulv, hvilket ansøger mener er BAT ved anvendelse af vådfoder.

### **Fravalg af BAT**

Der kunne etableres delvis spaltegulv 50-75 % fast gulv i den nye slagtesvinestald. Dette er dog fravalgt, da der anvendes vådfodring, hvilket kan medfører at grisene sviner mere i stien, og ved anvendelse af 50-75 % fast gulv vil det medfører at mere gødning kommer på det faste gulv med mere lugt og ammoniakfordampning til følge.

### **Gylleforsuring**

Gylleforsuring er fravalgt på grund af risiko for lugtgener. Med det aktuelle produktionsanlæg er det ikke muligt at installere forsuring i alle staldafsnit. Erfaringer med forsuringanlæg fra andre ejendomme har vist at der er en risiko for forværring af lugtgener på ejendomme hvor der sker en opblanding af forsuret gylle med ikke-forsuret gylle. Idet ejendommen ikke er placeret i umiddelbar nærhed af sårbar natur og de 20% ammoniakreduktion kan opfyldes på anden vis fravælges risikoen for forværrede lugtgener i forhold til nærliggende naboer/samlet bebyggelse/byzone.

### **Gyllekøling**

I svinestalde er det muligt at opnå en ammoniakreducerende effekt ved installering af gyllekøling. Dette er fravalgt i de eksisterende stalde, da der er billig varme til rådighed i form af halmfyr, og udnyttelsen af varmen fra gyllekølingen kræver meget elektricitet. Der etableres dog gyllekøling i de nye stalde.

### **Vurdering af staldinventar- og drift**

Aalborg Kommune vurderer, at de stillede vilkår sikrer, at husdyrbruget kan drives uden at påvirke omgivelserne væsentligt, samt at ansøger har valgt staldsystemer til renovering og nybyggeri, der er udarbejdet BAT-blad på.

### **Ventilation.**

#### **Vilkår til ventilation**

17. Ventilatorer skal renholdes efter behov.
18. Ved driftsstop skal skaden udbedres og systemet skal hurtigst muligt være i drift. Evt. tilkaldes service.

#### **Beskrivelse af ventilation.**

I alle stalde anvendes mekanisk ventilation, som fungerer ved undertryk, der er monteret frekvensstyring som sikrer at ventilationen kun anvendes når der er behov.

I forbindelse med ventilationsanlægget er der installeret alarmanlæg som i tilfælde af strømssvigt giver besked til ejeren.

I forbindelse med rengøring af stierne vaskes de enkelt ventilatorer.

## **BAT**

BAT for svinestalde er at reducere energiforbruget ved at gøre følgende:

- for mekanisk ventilerede stalde: optimering af udformningen af ventilationssystemet i hver stald for at tilvejebringe god temperaturkontrol samt opnå minimumsventilation om vinteren.
- for mekanisk ventilerede stalde: undgåelse af modstand i ventilationssystemer gennem hyppigt eftersyn og rengøring af luftkanaler og propeller.

Ventilatoren i staldafsnittene rengøres sammen med det øvrige staldinventar. Herved fjernes snavs mv. der kan yde modstand og forøge strømforbruget.

I alle staldene er der undertryksventilation, som er mere strømbesparende end fx ligetryksventilation.

Al ventilation er styret af et temperaturreguleret styringssystem, som sikrer, at ventilationen kører optimalt, både med hensyn til temperaturen i staldene og el-forbruget.

### **Vurdering af ventilation.**

De stillede vilkår sikrer, at ventilationen er optimal, hvorved lugt og ammoniakfordampning fra staldanlægget mindskes.

Aalborg Kommune vurderer, at de stillede vilkår sikrer at husdyrbruget kan drives uden væsentlige gener for omgivelserne.

## **Rengøring af staldanlæg**

### **Vilkår til rengøring af staldanlæg**

19. Der skal til stadighed tilstræbes en god staldhygiejne, herunder sikres at stier og båse holdes tørre, samt at staldene og fodringsanlæg holdes rene.

### **Beskrivelse af rengøring af staldanlæg**

De enkelte staldafsnit rengøres efter hvert hold. Selve rengøringen foregår ved at stalden i blødsættes inden den vaskes med højtryksrensere. Ved at sætte stalden i blød inden rengøring med højtryksrensere kan mængden af vand der skal anvendes til rengøring minimeres.

Staldgangene vaskes og fejes ugentligt for at fjerne støv.

Vaskevand ledes til gyllebeholder.

### Vurdering af rengøring af staldanlæg

Det stillede vilkår skal sikre, at der er opretholdes en god staldhygiejne for at mindske lugt, fluer, støv og ammoniakfordampning fra anlægget.

Aalborg Kommune vurderer, at husdyrbruget ved stillet vilkår kan drives uden væsentlige gener for omgivelserne.

### Energi- og vandforbrug

#### Vilkår til energi

20. De energibesparende foranstaltninger foreslået i energirapporten skal gennemføres i forbindelse med opførelse og renovering af staldene.

#### Vand

Tabel 5: Beregnet vandforbrug pr. årssø/ produceret dyr (m<sup>3</sup>)

##### Nudrift

	Antal	Drikkevand		Drikkevandsspild		Vaskevand		
		Norm (m <sup>3</sup> )	Forbrug (m <sup>3</sup> )	Norm (m <sup>3</sup> )	Forbrug (m <sup>3</sup> )	Norm (m <sup>3</sup> )	Forbrug (m <sup>3</sup> )	
Årssøer	435	4,89	2.127,2	0	0	0,34	147,9	
Smågrise	8625	0,117	1009,1	0,015	129,4	0,02	172,5	
Slagtesvin	8300	0,459	3809,7	0,075	622,5	0,025	207,5	
Maskiner			0		0		200,0	
<b>Total</b>			<b>6946,0</b>		<b>751,9</b>		<b>727,9</b>	
							<b>Total</b>	<b>8426 m<sup>3</sup></b>

s

##### Efter udvidelse

	Antal	Drikkevand		Drikkevandsspild		Vaskevand		
		Norm (m <sup>3</sup> )	Forbrug (m <sup>3</sup> )	Norm (m <sup>3</sup> )	Forbrug (m <sup>3</sup> )	Norm (m <sup>3</sup> )	Forbrug (m <sup>3</sup> )	
Årssøer	500	4,89	2445,0	0	0	0,34	170,0	
Smågrise	13.665	0,117	1598,8	0,015	205,0	0,02	273,3	
Slagtesvin	7825	0,459	3591,7	0,075	586,9	0,025	195,6	
Maskiner			0		0		200,0	
<b>Total</b>			<b>7635,5</b>		<b>791,9</b>		<b>838,9</b>	
							<b>Total</b>	<b>9266 m<sup>3</sup></b>

Vandforbruget er beregnet ud fra normværdier, og forbruget til vask af maskiner er skønnet. Normtal for det private vandforbrug er 170 m<sup>3</sup>.

### Vandbesparende foranstaltninger

På ejendommen minimeres vandforbruget ved:

- Eftersyn af vandkopper
- Drikkeventiler i slagtesvinestald over vådfoderkrybber. Der er derfor intet vandspild.
- Iblødsætning og vask med højtryksrensere, ingen videre brug af vaskerobot.

### BAT (vand)

Til aktiviteter, hvor der bruges vand, er det BAT at reducere vandforbruget ved at udføre alt det følgende:

- Rengøring af stald og udstyr med højtryksrensere efter hver produktionscyklus eller batch. Spulevand løber typisk ned i gyllesystemet, og det er derfor vigtigt at finde en balance mellem rengøring og brug af så lidt vand som muligt.
- Udførelse af regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlægget for at undgå spild
- Registrering af vandforbrug gennem måling af forbrug
- Detektering og reparation af lækager

### Energi

Der sker en mindre forøgelse af energiforbrug til lys, fodring m.v. Mængden af halm til halmfyr forventes at være på samme mængde, da det ekstra varmefforbrug dækkes via gyllekøling. Der vil blive et øget forbrug af diesel til traktorer. Mængden af fyringsolie til korntørringsanlægget vil derimod være ca. det samme efter udvidelsen. Da den nye silo forventes at bruge mindre energi til tørring.

Tabel 4: Råvare og energiforbrug (tons, m<sup>3</sup>, kg, l)

(Faktisk/beregnet)	Nudrift	Efter udvidelse	Opbevaring
Diesellole til traktorer mv.	15.000 l	15.000 l	Tank i maskinhus med fast gulv u. afløb
Fyringsolie	0 l	0 l	
Smøreolie	200 l	200 l	I original emballage i maskinhus
Halm – til halmfyr	400 bigballe	400 bigballe	Maskinhus
Elforbrug til lys / opvarmning / maskiner	250.000 kWh	275.000 kWh	

Markbruget kan bevirke lidt støj og støv fra maskinerne, men dette er ikke påvirket af den påtænkte produktionsændring.

Der findes halmfyr på ejendommen, som leverer varmen til såvel stuehus som staldanlæg. Fyret har en max effekt på 310 kW.

## 5. Energibesparende foranstaltninger

På ejendommen minimeres elforbruget ved:

- Energisparepærer/lysstofrør
- Frekvensstyret ventilation
- God og vedligeholdt isolering af stalde
- Energibesparende varmelamper.

Produktionsanlægget er blevet gennemgået af en energikonsulent.

### **BAT (energi)**

I henhold til BREF-dokumentet er det BAT at undgå modstand i ventilationssystemet ved jævnlig rengøring af dette, optimere udformningen af ventilationssystemet, så der opnås en god temperaturkontrol samt at anvende lavenergibelysning.

Energibesparende foranstaltninger:

Senest i forbindelse med ansøgning om byggetilladelse indsendes en energirapport indeholdende en gennemgang af mulige energibesparende tiltag, som kan foretages på bedriften.

### **Olie**

Der anvendes ikke olie. Der findes halmfyr på ejendommen, som leverer varmen til såvel stuehus som staldanlæg. Fyret har en max effekt på 310 kW.

### **Vandbesparende foranstaltninger:**

Der er jævnlig eftersyn af vandkopper. I slagtesvinestaldene er der drikkeventilerne placeret over foderkrybberne hvorved evt. vandspild opsamles. Staldene sættes i blød inden vask, al vask sker med højtryksrensere, der anvendes ikke vaskerobot.

### **Vurdering af energi- og vandforbrug**

Aalborg Kommune vurderer, at ansøger har opmærksomhed på energi- og vandforbrug. Det vurderes endvidere at udarbejdelse af energirapport kan medvirke til at der etableres energibesparende foranstaltninger i de nye og renoverede stalde. Endvidere vil en gennemgang af bedriftens energiforbrugende anlæg give anvisninger på hvor der kan indføres besparelser i det eksisterende staldanlæg.

### **Spildevand, herunder regnvand**

#### **Vilkår for afløbsforhold for spildevand, herunder regnvand**

21. Afløb fra stalde og anlæg skal føres gennem tætte og lukkede ledninger til gyllebeholdere.
22. Der skal ansøges om tilladelse til udledning af rent tag- og overfladevand fra nybyggeriet. Ansøgningen skal sendes til Aalborg Kommune senest samtidig med byggeanmeldelsen.

23. Spildevand fra rengøring af stalde og lignende skal ledes til opsamlingsbeholder eller gyllesystem og må herefter anvendes i overensstemmelse med bestemmelserne for spildevand i husdyrgødningsbekendtgørelsen. Opsamlingsbeholderen skal have en kapacitet svarende til mindst en afvaskning af staldene.
24. Al vask af maskiner, redskaber og sprøjte skal foregå på en godkendt vaskeplads.
25. Påfyldning af sprøjtemateriel skal foregå på godkendt vaskeplads med støbt bund med afløb til opsamlingsbeholder eller gylletank. Alternativt kan påfyldning ske efter reglerne i vaskepladsbekendtgørelsen.

### Beskrivelse af afløbsforhold for spildevand, herunder regnvand

Rengøringsvand fra stald og vaskeplads ledes til gyllebeholder. Dermed ledes der ca. 1.000 m<sup>3</sup> vand til gyllebeholder. Der er ingen støbte pladser på ejendommen ud over under siloerne.

Sanitært spildevand ledes til septiktank. Der er ingen toilet i stalden. Placering af septiktank fra stuehuset fremgår af situationsplan.

Tagvand ledes ud i marken.

### Vurdering af afløbsforhold for spildevand, herunder regnvand

Kommunen vurderer, at kapaciteten i gyllebeholderen er tilstrækkelig til at rumme de givne mængder spildevand, herunder regnvand, i ansøgt drift.

Ligeledes vurderer kommunen, at den samlede håndtering af spildevand herunder regnvand sker på forsvarlig vis.

### Affald

Bedriftens skal føre register over affaldsproduktionen. Registeret skal indeholde oplysninger om fraktion, art, mængde og sammensætning af det producerede affald.

For oplag af farligt affald og kemikalier samt affald i øvrigt gælder vilkårene der er fremsat i denne godkendelse.

Desuden skal husdyrbruget overholde kommunens affaldsregulativ, der bl.a. er at finde på [www.skidt.dk](http://www.skidt.dk)

Affaldstyper	Opbevaring	Bortskaffelse
Kadavere	Kadaverkappe	DAKA
Farligt affald/spildolie		Kommunal genbrugsstation
Klinisk risikoaffald (medicnglas og -rester samt kanyler)	Skab/tromle/plastdunk i stalden	Dyrlæge/kommunalt affaldsdepot

**Tabel: Ejendommens håndtering af affald.**



## Vilkår til bortskaffelse af affald

26. Brugte kanyler og skalpeller skal opbevares i kanylebokse og bortskaffes som farligt affald, evt. gennem kommunens ordning for klinisk risikoaffald.
27. Lægemiddelrester, emballage herfra skal bortskaffes som farligt affald. Ved særlige forholdsregler for bortskaffelse af lægemidler, vil det fremgå af indlægssedlen i pakningen.
28. Rester af sprøjtemidler samt emballage skal bortskaffes efter de til enhver tid gældende regler om bortskaffelse af affald, herunder reglerne om farligt affald.
29. Spildolie og farligt affald skal opbevares i egnede beholdere med tætsluttende låg. Beholderne skal placeres på en fast, tæt bund med opkant eller i en spildbakke. Opsamlingskapaciteten skal svare til volumen på den største beholder. Oplagspladsen skal som minimum være overdækket med et halvtag.
30. Animalsk affald, herunder selvdøde dyr, skal opbevares i lukket container (større dyr under kadaverkappe) eller lignende og placeres på et egnet sted efter aftale med tilsynsmyndigheden, således at der i tidsrummet indtil afhentningen ikke opstår uhygiejniske forhold herunder adgang for omstørfende dyr.

## Beskrivelse af affald

### Fast affald

Husholdningsaffald og al brændbart affald fra stalden afhentes med dagrenovation. Øvrigt affald som jern, glas, elektronisk udstyr mm. sorteres i fraktioner og afleveres på kommunal genbrugsplads.

Der er ikke de store mængder affald ved den daglige drift i stalden, da foder kommer i løs vægt. Det daglige affald fra stalden består primært af plastkatetre til insemination samt papir og pap.

### Olie- og kemikalieaffald

Olie- og kemikalieaffald fra produktionen kan opdeles i følgende fraktioner:

#### EAK-kode 020109 Landbrugskemikalieaffald

05.12 Sprøjtemiddelsrester og emballage opbevares i særskilt rum. Egentlige rester af sprøjtemidler bruges året efter. I de tilfælde hvor produktet i mellemtiden er blevet forbudt afleveres på det kommunale affaldsdepot. Den årlige affaldsmængde af emballage vil afhænge af sprøjtemidlernes form og varierer derfor fra år til år. Emballagen skylles tre gange og smides væk i dagsrenovation.

05.13 Lægemiddelsrester opbevares i original emballage. Brugte kanyler opbevares i kanyleboks/plastdunk. Affaldet afhentes af dyrlæge. Årlig affaldsmængde er ubetydelig.

#### EAK-kode 050105 Spildolie

06.00 Spildolie opbevares i tønder i maskinhus og afleveres til oliefirma. Den årlige affaldsmængde estimeres til 50 liter.

**Døde dyr**

Placering af døde dyr sker ved indkørslen til stalden ved siden af gyllebeholderen, således at DAKA-transporten ikke kommer ind på bedriften.

Døde dyr placeres på et befæstet og afdækket areal i henhold til den nye bekendtgørelse, jf. nedenstående. De anmeldes til destruktionsanstalt indenfor et døgn.

**Vurdering af affaldshåndteringen**

Aalborg Kommune vurderer, at de miljømæssige krav til affaldshåndtering er opfyldt, når vilkår og affaldsregulativ følges.

**Opbevaring af kemikalier, olie, handelsgødning og hjælpestoffer****Vilkår til opbevaring af kemikalier, olie, handelsgødning og hjælpestoffer**

31. Olietromler mv. skal placeres på en fast, tæt bund med en opkant eller i en spildbakke. Opsamlingskapaciteten skal svare til volumen på den største beholder. Oplagspladsen skal som minimum være overdækket med et halvtag.
32. Lagre af kemikalier til rengøring af stalde skal opbevares i et rum uden afløb.
33. Sprøjtemidler skal opbevares utilgængeligt for børn og i et rum uden afløb. Giftige midler skal opbevares aflåst.
34. Mærkater på kemikaliedunke skal være synlige og læsbare.
35. Opbevaring af diesel / fyringsolie i overjordiske tanke skal til enhver tid ske i en typegodkendt beholder, som er opstillet i henhold til typegodkendelsen, og der må ikke være mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
36. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
37. Handelsgødning skal opbevares på fast bund.

**Beskrivelse af opbevaring af kemikalier, olie, handelsgødning og hjælpestoffer****Pesticider og sprøjteudstyr**

Påfyldning af sprøjteudstyr sker på et bevokset areal. Sprøjteudstyret rengøres indvendigt med integreret rengøringsystem, hvorefter skyllevand udsprøjtes på mark.

Arealerne sprøjtes efter behov, beslutningen om sprøjtning eller ej foretages i samråd med planteavlskonsulent. Der sprøjtes kun når skadetærsklerne er overskredet og altså efter behov.

Pesticider opbevares i særskilt rum.

### Oplag af olie og kemikalier

Der anvendes medicin i stalden. Medicin opbevares i stalden.

Oplag af dieselloleie jf. bilag 1.

### Vurdering af opbevaring af kemikalier, olie, handelsgødning og hjælpestoffer

Aalborg Kommune vurderer, at ved overholdelse af stillede vilkår, kan opbevaring af kemikalier, olie, handelsgødning og hjælpestoffer ske uden væsentlig gene for omgivelserne.

Aalborg Kommune vurderer endvidere, at husdyrbruget lever op til BAT med hensyn til opbevaring og aflevering af affald, olie, kemikalier og døde dyr når gældende lovgivning følges.

### Uheld og risici

#### Vilkår for uheld og risici

38. Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkeligt at anmelde dette til: **Alarmcentralen, tlf.: 112** og efterfølgende straks at underrette: **Aalborg Kommune, Teknik og Miljøforvaltningen på tlf.: 99 31 20 00.**
39. Der skal forefindes en opdateret beredskabsplan (bilag 5) på husdyrbruget, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Planen skal være tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og øvrige der færdes på bedriften.

#### Redegørelse for mulige uheld

Husdyrgødning:

- Spild af gylle ved pumpning til og fra gyllebeholder
- Lækage af gylletank
- Utætte gyllekanaler
- Overfladeafstrømning af udbragt gylle til vandløb

Olie:

- Spild af dieselloleie ved tankning
- Lækage af olietank
- Overløb af diesel ved påfyldning

Kemikalier:

- Spild ved påfyldning af sprøjte
- Personskade ved forkert håndtering

Andre uheld:

- Strømsvigt
- Brand

#### Minimering af risiko for uheld

**Husdyrgødning:**

Gyllen opbevares i gyllebeholdere, der er underkastet 10 års beholderkontrol. Pumpestart af gylle styres således, at pumpning alene kan ske, når indløbet til gyllebeholderen er svunget ind over beholderkanten. Der er stopur på pumpen, så den automatisk slår fra hvis den kører for længe. Gyllevognen har sugetårn. Udbringningsudstyr efterses inden ibrugtagning. Gyllekørsel foretages af maskinstation. Derved opnås at der bruges det nyeste materiel. Gyllekanaler efterses for revner og huller. Kanalerne er behandlet indvendigt. Gyllen udbringes ikke på frossen jord på skrående arealer ned mod vandløb. Gyllen nedpløjes på skrående arealer på tværs af skråningen. Der er etableret 2 meter bræmmer langs søer og vandløb.

**Olie:**

Dieselolie opbevares i godkendt tank, der placeret på betongulv uden afløb. Tanken efterses periodevis. På tanken er påmonteret fløjte, således at der ikke sker overløb ved påfyldning. Tankning fra olietank sker på fast bund.

**Kemikalier:**

Påfyldning af sprøjte sker i marken der skal sprøjtes. Sprøjtning foretages af personer med sprøjtecertifikat. Midlerne håndteres efter forskrifterne og der bruges relevant beskyttelsesudstyr (f.eks. maske, handsker, dragt). Alle sprøjtemidler opbevares i aflåst kemikalierum.

**Strømsvigt:**

Der er nødpluk i alle staldafsnit samt nødstrømsanlæg.

**Andet:**

Skadedyr såsom rotter bekæmpes effektivt. Dels for at sikre høj foderhygiejne, dels med henblik på at undgå utilsigtet gnav i elektriske installationer. Ejendommen og stalden renholdes så brandrisikoen minimeres. Der er brandhæmmende vægge i stalden. Der opbevares ikke mere halm end højest nødvendigt i stalden.

**Vurdering af uheld og risici**

Aalborg Kommune vurderer, at der er taget forholdsregler for at mindske uheld. Endvidere har ansøger udarbejdet en beredskabsplan som i tilfælde af uheld sikrer at forurening af omgivelserne i forbindelse med uheldet mindskes mest muligt.

## 6 – Gødningsproduktion og –håndtering

### Gødningstyper og mængde

I den ansøgte produktion produceres årligt 8.786 tons gylle inkl. drikkevandsspild og vaskevand. I nedenstående tabel gives en oversigt over de forskellige typer husdyrgødning m.v. der produceres, modtages og afsættes i den ansøgte produktion.

Gødningstype	Kg kvælstof	Kg fosfor	DE Høstår 2010
Gylle	41.807,14	9.150,77	414,87
Modtaget afgasset biomasse	18.725,00	2.700	187,25
Afsat svinegylle til biogas	-41.807,14	-9.150,77	-414,87
I alt til rådighed	18.725,00	2.700	187,25

### Afsætning og/eller modtagelse af husdyrgødning

#### Vilkår til afsætning og/eller modtagelse af husdyrgødning

40. Den samlede mængde DE der produceres på husdyrbruget svarende til 414,87 DE i planperioden (1/8 til 31/7) skal afsættes til biogasanlæg
41. Der kan modtages afgasset biomasse 18.725 kg N samt 2.700 kg P svarende til 187,25 DE i planperioden (1/8 til 31/7)

#### Beskrivelse af afsætning og/eller modtagelse af husdyrgødning

Gylle og biomasse modtages og afsættes i mængder svarende til mængder angivet i vilkår 40 og 41 samt skema. Der er indgået aftale med Fjellerad Biogasanlæg bilag 6. Det er en forudsætning for, at denne godkendelse, jf. vilkår 4, kan tages i brug, at der er indgået aftaler med et biogasanlæg, og at dette anlæg er i drift.

#### Vurdering af afsætning og/eller modtagelse af husdyrgødning

Ved at modtage afgasset biomasse i den beskrevne mængde kan det reelle dyretryk overholde kravet om maksimalt 1,4 DE/ha. Med yderligere 4,01 % ekstra efterafgrøder ud over plantedirektoratets krav nedsættes den gennemsnitlige udvaskning fra udbringningsarealerne til 62,30 kg N/ha, hvilket er 3,2 kg N/ha mindre end den maksimalt tilladte ifølge ansøgningsystemet.

## Flydende husdyrgødning

### Vilkår for gyllebeholdere og håndtering af gylle

42. Ændringer i opbevaringskapaciteten, både i opadgående og nedadgående retning, skal godkendes af tilsynsmyndigheden, før ændringen foretages
43. Håndtering af gylle skal foregå under opsyn, således at spild undgås.
44. Der skal etableres teltoverdækning på begge gyllebeholdere når miljøgodkendelsen påbegyndes udnyttet.
45. Efter endt omrøring og udkørsel skal telt lukkes igen umiddelbart efter. Skader på den faste overdækning skal repareres, således at overdækningen altid er helt tæt.

### Beskrivelse af gyllebeholdere og håndtering af gylle

Ifølge den indsendte kapacitetserklæring er den årlige produktion af flydende gødning er 8787 m<sup>3</sup>.

Denne mængde inkluderer rengøringsvand og drikkevandsspild fra staldene. Der er ikke direkte nedbør til beholderne da de er overdækket. Det samlede årlige behov for opbevaring er således ca. 8.787 m<sup>3</sup>.

Ifølge ansøgningsmaterialet er der en samlet opbevaringskapacitet for ejendommen på 7426 m<sup>3</sup>, hvilket svarer til 10 måneders opbevaring. Der findes 2 gyllebeholdere på ejendommen, placering kan ses på bilag 1:

I forbindelse med udvidelsen etableres der teltoverdækning af begge.

Opbevaringsanlæg	Byggeår	Kapacitet (m <sup>3</sup> )	Overdækning	Pumpesystem fra beholder til gyllevogn
Gyllebeholder nr. 1	1995	3.000	Fast	Sugetårn på gyllevogn
Gyllebeholder 2	2005	3.000	Fast	Sugetårn på gyllevogn
Gyllekanaler		1.426		
I alt		7.426		

### BAT

Godt landmandskab er en vigtig del af BAT herunder at planlægge gødning af markerne korrekt. Det er således også BAT at udforme lagringsfaciliteterne for svine- og fjerkrægødning med tilstrækkelig kapacitet, indtil yderligere behandling eller tilførsel på

markerne kan udføres<sup>8</sup>. Johan Westenholz har tilstrækkelig opbevaringskapacitet og lever derudover op til andre aspekter af BAT mht. opbevaring af flydende husdyrgødning.

### **Vurdering af gyllebeholdere og håndtering af gylle**

Den beregnede opbevaringskapacitet er tilstrækkelig til at opfylde husdyrgødningsbekendtgørelsens krav om 9 måneders opbevaringskapacitet. Det stillede vilkår om teltoverdækning af gyllebeholdere sikrer at husdyrbruget opfylder kravet til samlet ammoniakemission.

Med Grønhøjgårds beliggenhed i god afstand til vandløb, naturområder og naboer vurderes det, at der truffet tilstrækkelige foranstaltninger i forbindelse med håndtering af gylle.

### **Udbringning af husdyrgødning**

#### **Beskrivelse af udbringning af husdyrgødning**

I bilagslisten forefindes oversigtskort over de udbringningsarealer, der indgår i ansøgningen.

Der anvendes maskinstation til udbringning af husdyrgødning. Udbringningen foregår med slæbeslanger i voksende afgrøder mens der anvendes nedfældning på sortjord. En del af arealerne er beliggende indenfor 200 m til Vaarst by, og for disse arealer er der restriktioner mht. udbringningstidspunkter, jf. Husdyrgødningsbekendtgørelsen. Der udbringes ikke husdyrgødning når der er konfirmation eller lignende.

#### **BAT**

- Gyllen analyseres for indhold af kvælstof og fosfor. Da gyllen modtages fra Fjellerad Biogas, er indholdet af næringsstoffer kendt.
- Udbringning af husdyrgødningen afpasses afgrødernes behov samt eventuel tilførsel af handelsgødning.
- Husdyrgødningen udbringes under hensyn til afgrødernes vækstperiode, hvilket betyder maksimal udnyttelse af næringsstoffer.
- Husdyrgødning udbringes under hensyn til de generelle regler, og foregår i videst mulig omfang efter godt landmandsskab, hvilket vil sige at der tages hensyn til naboer, byområder osv.
- Gyllen nedfældes på sort jord og i græsmarker
- Der køres som hovedregel ikke husdyrgødning på søn- og helligdage

Den generelle lovgivning for udbringning af husdyrgødning anses som BAT

#### **Vurdering af udbringning af husdyrgødning**

Aalborg Kommune vurderer, at ved overholdelse af Husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle regler giver udbringningen af husdyrgødning ingen væsentlige gener for omgivelserne – og udbringning på arealerne lever ligeledes op til kravet om anvendelse af BAT.

---

<sup>8</sup> BREF-resumé, s. v og xvi

**Anden organisk gødning**

Der anvendes ikke anden organisk gødning, f.eks. spildevandsslam, kartoffelfrugtsaft, e.l.

**7 – Forurening og andre gener fra husdyrbruget.****Beskrivelse af ammoniakfordampning**

Udvidelse af dyrehold i eksisterende og nye stalde er omfattet af det generelle krav om reduktion af ammoniaktab med 20 %. Af beregningerne i IT-ansøgningen fremgår, at kravet er opfyldt.

Udvidelsen medfører, at den samlede emission af kvælstof fra stald og lager falder med 800 kg N/år til 5.779,96 kg N/år. Hvilket medfører en lavere deposition til omkringliggende naturområder. Anlægget ligger indenfor 1000 m til nærmeste § 7- område – hede/overdrev - i bufferzone 2.

IT-ansøgningen har beregnet merdepositionen i nærmeste naturpunkt omfattet af husdyrlovens § 7 til 0,0.

Til vurdering af husdyrbrugets kvælstofbelastning er der beregnet ammoniakdeposition for en række naturarealer omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Punkterne fremgår af bilag 4 over ammoniakdeposition.

§ 3-områdernes naturtilstand og følsomhed over for ammoniak er gennemgået i afsnittet ammoniak og natur.

**Teknik til reduktion af ammoniakfordampning****Foder****Vilkår til foder**

46. Type 2 korrektion mht. til protein for søer må højst være 0,98.

Korrektionsfaktoren er beregnet ud fra følgende formel:  $((FE \text{ pr. årssø} \times g \text{ råprotein pr. FE}/6250) - 1,50 - (\text{antal fravænnede grise pr. årssø} \times \text{fravænningsvægt} \times 0,024 \text{ N pr. kg. tilvækst}))/27,2$

47. Type 2 korrektion mht. protein for slagtesvin må højst være 0,9868.

Korrektionsfaktoren er beregnet ud fra følgende formel:  $((FE_{sv} \text{ pr produceret svin} \times g \text{ råprotein pr. FE}_{sv}) / 6250) - ((\text{slagtevægt} \times 1,31 - \text{indgangsvægt}) \times 0,028 \text{ kg N pr. kg tilvækst}) / 3,19$ .

Type 2 korrektionen skal dokumenteres som angivet i Plantedirektoratets vejledning:



*Den dokumentation, der skal foreligge ved brug af type 2 korrektion kan f.eks. være effektivitets-/produktionskontrol, foderkontrol, ajourførte foderplaner, og afregninger fra slagteri, mejeri eller lignende. Dokumentationen skal mindst dække en sammenhængende periode på 12 måneder i perioden 15. september til 15. februar det efterfølgende år.*

### **Beskrivelse af fodervalg**

Der anvendes en stor del hjemmeavlet korn som opbevares på husdyrbruget indtil det opfodres. Der indkøbes sojaskrå og mineralblandinger. Selve foderblandingerne optimeres i samarbejde med svineproduktionskonsulent og med anvendelse af nyeste viden indenfor fodring af svin. Herunder anvendelse af fytase.

Der anvendes vådfodring. Fodringen tilpasses dyrenes vækst.

Der er ikke foretaget foderkorrektion ved smågrisene, derimod anvendes der nedsat proteintildeling ved slagtesvinene og søerne, ved slagtesvinene reduceres protein tildelingen fra 157,6 til 150 gr. råprotein pr. FEsv.

Ved søerne er antallet af producerede smågrise i ansøgningen angivet til 27,33 stk. hvilket er 2,73 stk. flere end standardforudsætningerne. De har endvidere en lidt større fravænningsvægt end standard på 7,2 kg. pr gris, den indtastede fravænningsvægt er 7,3 kg. pr. gris.

### **BAT**

BREF-dokumentets resumé fremhæver flg.:

Med hensyn til fosfor, er det basis for BAT at fodre dyr (fjerkræ eller svin) med successiv foder (fasefodring) med lavere samlet fosforindhold. I dette foder skal der bruges højtfordøjelige uorganiske foderfosfater og/eller fytase med henblik på at garantere et tilstrækkeligt indhold af fordøjeligt fosfor.

Ansøger anvender følgende i forbindelse med fodring:

- Foderplanen udarbejdes i samarbejde med konsulent og med anvendelse af nyeste viden indenfor svinefodring. Dette indebærer bl.a. brug af fytase.
- Der tages analyser af korn, og foderet tilpasses disse analyser.
- Mængden af råprotein til slagtesvin reduceres til 150 g. råprotein pr. FE

### **Fravalg af BAT**

- Benzoesyre: Ifølge chefkonsulent Per Tybirk, Dansk Svineproduktion er der ikke proportionalitet mellem effekten af omkostningerne ved tilsætning af benzoesyre til slagtesvinefoder. Desuden er datagrundlaget mangelfuldt. Der kan tilsættes op til 1 % benzoesyre i foderet, som ved fx 1,07 FEsv pr kg vil give 10 gram pr kg/1,07 = 9,3 gram pr FEsv = 9,3 % ammoniakreduktion.  
Prisen på benzoesyre har i sommeren 2008 ligget på ca. 11 kr. pr kg, hvor det tidligere har kostet ca. 8 kr. pr kg. Tilsættes benzoesyre med 1 % i slagtesvinefoderet stiger foderprisen med ca. 22 kr. pr svin, hvis foderforbruget er uændret (200 kg foder pr produceret svin x 11 kr. pr 100 kg). For slagtesvin er benzoesyre afprøvet i klimakamre i Danmark, men disse forsøg har slet ikke været

designet til at måle effekten på tilvækst og foderudnyttelse, da der er alt for få gentagelser til at kunne måle de forventede moderate effekter. I selve godkendelsesdokumentet fra EU for benzoesyre er refereret fem forsøg til slagtesvin, hvor to var uden effekt på produktivitet, mens tre forsøg havde positiv effekt på tilvækst og foderudnyttelse. På nuværende tidspunkt må det konstateres, at benzoesyre ved en dosering på 0,5-1 procent sandsynligvis vil have en positiv effekt på slagtesvins tilvækst og foderudnyttelse, men der er ikke datagrundlag for at fastsætte den præcise effekt. Dansk Svineproduktion har iværksat forsøg for at afklare den produktionsmæssige effekt af benzoesyre til slagtesvin under danske forhold. Baseret på erfaringer med antimikrobielle væksthæmmere må man forvente, at benzoesyre har mindre effekt på slagtesvin end på smågrise. Da slagtesvinefoder er billigere pr kg, har en given procentvis forbedring af foderudnyttelsen mindre effekt på økonomien for slagtesvin end på smågrise. De præcise omkostninger ved tilsætning af benzoesyre til slagtesvinefoder er meget usikre, men aktuelt må det forventes, at nettoomkostninger er i størrelsesordenen 10 kr. pr slagtesvin, hvilket er helt ude af proportion til at opnå en effekt på 9 % ammoniakreduktion. Omregnet pr kg reduceret  $\text{NH}_3\text{-N}$  er prisen ca. 250 kr. pr kg reduceret  $\text{NH}_3\text{-N}$ . Anvendelsen af Benzoesyre i foderet har desuden den ulempe, at syren i færdigfoder "æder" foderbusserne op, hvilket betyder, at kun Nordjysk Andel vil udbringe foder tilsat Benzoesyre. Dette forhøjer naturligvis prisen væsentligt for ansøger og sætter denne teknik yderligere uden for økonomisk rækkevidde. Hvis ansøger skal blande selv medfører det desuden at der skal være udstedt certifikat til at håndtere denne stærke syre. Erfaringer fra andre besætninger viser i øvrigt, at det er forbundet med store gener og fare for personalet at håndtere Benzoesyre i det daglige. Ejendommen ligger ikke i nærheden af ammoniakfølsomme naturområder, der skal særligt beskyttes ifølge § 7 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug<sup>9</sup>. Derfor mener ansøger ikke, at der er proportionalitet set i lyset af sparsomme forskningsresultater, at skulle lægge sig fast på en bestemt fodringsstrategi med henblik på at nedbringe udskillelsen af kvælstof og derved reducere ammoniakfordampningen. De valgte løsninger mht. staldteknologi i ansøgers projekt lever således op til beskyttelsesniveauerne i bekendtgørelse om tilladelse og miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug<sup>10</sup>. Målet med den generelle reduktion af ammoniakfordampningen uanset, om der er langt til nærmeste følsomme naturområde, har været at nedbringe baggrundsbelastningen med ammoniak. I den politiske aftale hedder det bl.a. "Sigtet med at stille nye krav til ammoniakreduktionen er at sikre, at der både generelt og specielt i forhold til særligt sårbare naturområder sker en forstærket fortsat reduktion af ammoniakbelastningen af Danmarks natur."<sup>11</sup> Effekten af den generelle ammoniakreduktion slår bl.a. igennem ved, at Miljøministeriet forventer, at 90 % af alle dyreenheder vil stå i miljøgodkendte stalde i 2015<sup>12</sup>. Derved er ansøgers projekt i overensstemmelse med de retningslinjer, som udstikker målene for sikre en mindre ammoniakpåvirkning af følsomme naturarealer.

<sup>9</sup> Lov nr. 1572 af 20. december 2006

<sup>10</sup> Bekendtgørelse nr. 648 af 18. juni 2007

<sup>11</sup> <http://www.mim.dk/NR/rdonlyres/1C1EF706-22E0-4441-83F3-A39BA22378AE/0/06Landbrugsaftale.pdf>

<sup>12</sup> [http://www.mim.dk/Nyheder/Pressemeddelelser/2006/2006-06-22\\_Landbrugsaftale.htm](http://www.mim.dk/Nyheder/Pressemeddelelser/2006/2006-06-22_Landbrugsaftale.htm)

- **Reduktion af råproteintildelingen:** Proteinindholdet, der skal inddateres, er det gennemsnitlige indhold af totalprotein i hele soholdet. Det opnåelige proteinindhold vil afhænge af de anvendte fodermidler, antallet af blandinger og især af, hvor stor en andel af det samlede foderforbrug, som stammer fra diegivningsfoderet. Det mest almindelige er, at diegivningsfoderet udgør ca. halvdelen af det samlede foderforbrug, da løbeafdeling og polte ofte får diegivningsfoderet ligeså. I besætninger med vådfoder skal man desuden være forsigtig med at gå ned i proteinindhold i diegivningsfoderet, da der er stor risiko for tab af de tilsatte frie aminosyrer, når foderet fermenteres i rørene. Det er almindeligt, at ca. 50 pct. af diegivningsfoderet står i rørene imellem fodringerne og det kan faktisk betyde, at op til 50 pct. af de tilsatte aminosyrer tabes. Problematikken omkring tab af aminosyrer kan mindskes med restløs vådfodring, men i denne sammenhæng skal nævnes, at man ofte vil anvende højere proteinindhold i foder til vådfoderbesætninger. Som et resultat heraf er reduktion i råproteintildelingen til søerne fravalgt som BAT-teknik.<sup>13</sup>

En netop afsluttet meget stor afprøvning af aminosyreniveauer til slagtesvin (Sloth, 2009) viser dog, at grisene får lidt bedre tilvækst, foderudnyttelse og kødprocent, hvis foderet indeholder 8 pct. flere aminosyrer end normerne. Det er sandsynligt, at de avlsmæssige fremskridt med stigende kødaflejring og lavere foderforbrug har øget svinenes aminosyrebehov som gram pr. foderenhed. De nuværende normer er således allerede begrænsende i forhold til maksimal produktivitet, men er til gengæld "økonomisk optimale", fordi den potentielle gevinst i form af lidt bedre tilvækst, foderudnyttelse, kødprocent og gødningsværdi ved at øge tildelingen er lig med merprisen for foderet. Omvendt vil man ved at sænke aminosyreindholdet miste mere i produktivitet og gødningsværdi, end man vinder på faldende foderpris.<sup>14</sup>

- **Reduktion af fosfortildelingen:** Hvad angår fosfor er det muligt at reducere indholdet i gyllen ved at anvende dobbelt fytase. Fosfor er på et svinebrug en værdifuld resurse, der er meget fokus på. I normen i IT-systemet er der allerede regnet med tilsætning af fytase. Tilsætningen af ekstra fytase er en mulighed i de tilfælde, hvor der er problemer med for meget fosfor på udbringningsarealerne. Man skal ved tilpasninger af fosfortilførslen være opmærksom på at grisene meget let får problemer med knoglerne med benbrud til følge. Derfor har man i samråd med svinekonsulent og af hensyn til dyrevelfærden valgt ikke at foretage tilpasninger af fosfortilførslen på ejendommen. I vurderingerne af hvilke yderligere vilkår og restriktioner, landbruget skal pålægges er det i allerhøjeste grad relevant at overveje relationerne mellem miljøfølsomhed og effekt af ekstra tiltag under inddragelse af, hvad der allerede opnås med den generelle regulering af danske landmænd. Disse betragtninger har Miljøstyrelsen bl.a. gjort sig, hvilket er vist i et revideret uddrag i følgende afsnit: "Ved udbringning af husdyrgødning svarende til harmonikravet for kvælstof vil fosfortilførslen til udbringningsarealerne for flere husdyrtyper overstige afgrødernes behov, som ligger på 20-25 kg P/ha. Langt størstedelen af tabet af fosfor fra landbruget til vandmiljøet er historisk betinget som følge af ophobningen gennem årene af fosfor i jordens pulje. Ved en fortsat ophobning af fosfor i landbrugsjorden er der risiko for, at bidraget fra landbrugsjorden kan øges. I henhold til gældende normer for fosforindhold i

13

Ifølge chefkonsulent Per Tybirk – Videnscenter for landbrug

14

Kilde: Teknikblad (BAT) om reduktion af råprotein i slagtesvinefoder 1/11 2009.

husdyrgødning vil der ved harmonikravet tilføres ca. 25 kg P/ha i gylle fra slagtesvin. Dette vil ikke give anledning til væsentlig øget ophobning af fosfor i jorden. Fosfortilførslen ved optimal fosforfodring for mindre slagtesvineproducenter, der ikke anvender fasefodring, således være knap 27 kg P/ha ved udbringning svarende til harmonikrav. Anvendes fasefodring, kan tilførslen begrænses til knap 26 kg P/ha. Dette niveau svarer til middelværdien for det interval, der betragtes som BAT i henhold til EU's BREF-dokument for slagtesvin omfattet af IPPC-direktivet. På denne baggrund fastsættes kravet til fosfor fra slagtesvin til en fosforudledning på maksimalt 18,5 kg P/DE. Dette vil ved udbringning svare til maksimalt 26 kg P/ha." Sammenholdes ovenstående betragtninger fra Miljøstyrelsen med det ansøgte projekts fosforbalance for arealerne, hvor det maksimale fosforoverskud må være på 12,8 kg P/ha/år ses det, at ansøger lever op til BREF-dokumentets niveau, idet overskuddet er nede på kun 8,3 kgP/ha/år og der kan derfor ikke siges at være tale om et væsentligt overskud. Desuden er det værd at erindre, at fosfor stort set kun tabes fra en mindre andel af en bedrifts areal. Et gennemsnitligt overskud er derfor ikke nødvendigvis et miljøproblem, hvilket også afspejler sig i inddelingen af fosforfølsomme og robuste områder i lovgivningen.

### Vurdering af fodervalg

Der er stillet vilkår om, at der skal anvendes foderkorrektion ved slagtesvinene og søerne, da ansøger anvender reduktion i proteinindholdet for at kunne overholde de vejledende emissions krav udarbejdet af Miljøstyrelsen.

Aalborg Kommune vurderer, at de stillede vilkår sikrer, at husdyrbruget kan drives uden væsentlige gener for omgivelserne ved overholdelse til kravet om foderkorrektion samt at det er med til at sikre at husdyrbruget lever op til vejledende emissionskrav.

Det vurderes endvidere, at husdyrbruget lever op til BREF-dokumentets krav om BAT på større svinebrug ved at optimere fodret.

### Fravalg af BAT

- Gylleforsuring er fravalgt af to årsager. Den primære er at forsuret gylle ikke kan leveres til biogas. Den anden årsag er på grund af risiko for lugtgener. Erfaringer med forsurationsanlæg fra andre ejendomme har vist at der er en risiko for forværring af lugtgener på ejendomme hvor der sker en opblanding af forsuret gylle med ikke-forsuret gylle. Idet ejendommen ikke er placeret i umiddelbar nærhed af sårbar natur og de 20 % ammoniakreduktion kan opfyldes på anden vis fravælges risikoen for forværrede lugtgener i forhold til nærliggende naboer. Ansøger er desuden ked af at skulle opbevare stærk syre på bedriften. Energiforbruget ved drift af et forsurationsanlæg opgjort til min. 20.000 kWh hvilket vurderes ikke at være proportionalt i forhold til miljøgevinsten. Der ud over skal tillægges en serviceaftale på selve forsurationsanlægget, der beløber sig til omkring 100.000 kr./år på en svinebedrift. Dette vil således være en løbende omkostning som ikke vurderes at stå mål med den miljøeffekt der er ved forsuring. Ydermere kan der være risiko for dannelse af giftig svovlbrinte. I øvrigt ligger der ikke sårbar natur i umiddelbar nærhed og idet det generelle ammoniakreduktionskrav kan opfyldes på anden vis er forsurationsanlægget derfor fravalgt.

- Luftrensning er fravalgt da ansøger ikke mener at der er tilstrækkelig sikkerhed for driften af et sådan anlæg, samt det vil blive forholdsvis dyrt at installere luftrensning i de nye staldafsnit da de ligger spredt.

### Vilkår til gyllekøling

48. Der skal etableres gyllekøling i staldnr. 12 (1.1.6), der skal i denne stald køles i gyllen med  $33,1 \text{ W/m}^2$  så der opnås en ammoniakreducerende effekt på minimum 28,7 % af staldens standardemission. I staldnr. 1.1.8 skal der etableres gyllekøling så der køles med  $22 \text{ W/m}^2$  så der opnås en ammoniakreducerende effekt på minimum 20 % af staldens standardemission.
49. Samlinger af køleslangerne skal etableres i samlebrønde og kunne inspiceres.
50. Anlægget skal være forsynet med timetæller til dokumentation af at driften overholder forudsætningerne, dvs. en driftstid på minimum 8760 timer pr år.
51. Køleanlægget skal være med en forsynet med et trykovervågningssystem samt en alarm og en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage i varmesystemet stopper anlægget. Anlægget må ikke kunne genstarte automatisk.
52. Anlægget skal mindst én gang årligt efterses af en sagkyndig i anlægstypen. Nødvendige reparationer og justeringer skal foretages. Jf. bilag 3 til bekendtgørelse om jordvarmeanlæg.
53. Der skal monteres en typegodkendt energimåler på varmepumpens køleside, som løbende registrerer køleeffekten. Energimåleren skal være forsynet med automatisk datalogning, der registrerer køleeffekten målt i kWh på måneds- og årsbasis. Denne registrering skal opbevares i mindst 5 år, og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
54. Enhver form for ikke planlagt driftsstop skal noteres i driftsjournal med angivelse af årsag og varighed. Kommunen skal underrettes ved ikke planlagt driftsstop af en varighed over 3 dage.
55. Såfremt systemet ikke fungerer skal kommunen informeres herom. Kommunen kan ved længerevarende eller gentagne problemer kræve miljøgodkendelsen revurderet.

### Beskrivelse af gyllekøling

Der etableres gyllekøling i den nye slagtesvinestald (1.1.8) her det beregnet at gyllekølingen kan sænke ammoniakfordampningen med 20 %. Der etableres også gyllekøling i stald med løsgående søer (1.1.6) her er der regnet med en reduktion i ammoniak på 28,70 %. Driftstiden for anlægget i begge stalde er angivet 8.760 timer årligt. Det forventes at strømforbruget vil stige ved at etablerer gyllekøling i disse to staldafsnit. En del af det øgede strømforbrug vil dog blive opvejet af et mindre forbrug af energi til indtransport af halm til halmfyr.

## Fravalg af BAT

Gyllekøling fravælges som BAT i eksisterende slagtesvinestalde, primært fordi der her er tale om eksisterende bygninger og der sker ingen ændring af gulvene, og det er derfor ikke fysisk muligt at etablere gyllekøling i alle staldafsnittene. Skal gyllekøling implementeres i eksisterende stalde skal inventar og gulv fjernes, hvorved prisen for gyllekøling blive langt over 500 kr. pr kilo reduceret N.

## Vurdering af gyllekøling

Der er anvendt gyllekøling i de to staldafsnit for at kunne opfylde emissionskravet til BAT. Aalborg Kommune har derfor stillet vilkår om anvendelse af gyllekøling for at sikre at husdyrbruget lever op til BAT. Det er vurderet, at det ikke er nødvendigt at give særskilt godkendelse, iht, miljøbeskyttelsesloven §19, da køleslangerne er indstøbt i beton og risikoen for udsivning af brine er derfor minimal.

## Samlet vurdering af teknik til reduktion af ammoniakfordampning

Aalborg Kommune vurderer, at den anvendte teknologi i projektet er tilstrækkelig, der er anvendt foderkorrektur, anvendt BAT-stald i forbindelse med renovering og nybyggeri, overdækning af gyllebeholder samt gyllekøling i den nye slagtesvinestald samt den stald der renoveres til løsgående søer.

Aalborg Kommune vurderer derfor at projektet lever op til Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.

## Lugt.

### Vilkår til lugt fra dyreholdet

56. Bedriften og dens omgivelser skal drives og renholdes således, at lugtgener begrænses mest muligt.
57. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at driften af ejendommen giver anledning til væsentligt flere lugtgener for de omkringboende end forventet, skal bedriften lade udarbejde en handlingsplan for at nedbringe lugtgenerne, herunder evt. at foretage lugtmålinger. Inden dokumentationsprogrammet iværksættes skal det godkendes af tilsynsmyndigheden, og undersøgelsens omfang vil efter konkret vurdering blive fastsat af tilsynsmyndigheden. Alle udgifter i forbindelse med ovennævnte afholdes af husdyrbruget.
58. Viser ovennævnte dokumentation, at der er væsentlige lugtgener, skal de afhjælpende foranstaltninger udføres efter nærmere aftale med tilsynsmyndigheden.
59. Kravet om dokumentation af lugtforholdene kan højst fremsættes en gang årligt, med mindre den seneste kontrol viste, at lugtemissionen ikke kan overholdes.

## Beskrivelse af lugt fra dyrehold



Den primære kilde til lugt fra dyrehold er staldluftventilation. Der foreligger kun systematiske og anvendelige målinger/oplysninger om lugt fra staldanlæg. Vurderingen af lugt i forhold til omkringboende vurderes derfor udelukkende ud fra staldanlæg til dyrehold.

Lugtgener fra opbevaringsanlæg samt ved udbringning indgår ikke i lugtberegningerne og håndteres derfor primært ved hjælp af generelle regler i Husdyrgødningsbekendtgørelsen (flydelag eller tæt overdækning af gyllebeholdere – beskrevet i afsnit 2, eller regulering af udkørsel af husdyrgødning i nærheden af byzone).

Nærmeste by er Vaarst, som ligger 688 m syd for husdyrbruget. Nærmeste samlede bebyggelse er Gudum 1.251 m NØ og nærmeste enkeltbolig ligger ca. 225 m nord for husdyrbruget.

Tabellen viser de beregnede geneafstande og aktuelle afstande. Geneafstanden måles fra midt på staldanlægget til kant af nærmeste bolig.

Lokalitet/område	Beregning s-metode	Geneafstan d, ukorrigeret	Korrigeret geneafsta nd	Geneafstan d, nudrift	Vægtet(aktu el) gns.afstand	Genekriterie overholdt?
Enkelt bolig/erhverv	NY	296,65	296,65	304,91	249,24	Genekriterie overholdt. Korrigeret geneafstand kortere end eller lig med geneafstand i nudrift, og vægtet gennemsnitsafsta nd længere end 50 % af korrigeret geneafstand
Samlet bebyggelse	Ny	628,82				Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelse indenfor 1,2 gange geneafstand
Byzone, sommerhusområ de	Ny	827,50	817,71	820,25	789,07	Genekriterie overholdt. Korrigeret geneafstand kortere end eller lig med geneafstand i nudrift, og vægtet gennemsnitsafsta nd længere end 50 % af korrigeret geneafstand

Dyreholdets lugtafgivelse er i husdyrgodkendelse.dk beregnet med den nye beregningsmodel. I beregningerne indgår afstand til den pågældende lokalitet/område samt hvor meget det lugter fra de enkelte staldsystemer (f.eks. lugter slagtesvin på delvist fast gulv 300 OUE/s/1000 kg).

Beregningerne angiver den geneafstand, som er udtryk for den højeste beskyttelse af naboerne. I den konkrete sag betyder det, at værdierne fra Ny lugtvejledning skal anvendes ved vurdering af, om kravene til lugt er overholdt.

Tabel fra ansøgningssystemet, visende lugtberegning for hver enkelt stald i forhold til enkeltbolig.

	1	FMK (summeret nærmeste, næst- nærmeste ... stald)			Ny lugtvejledning (summeret nærmeste, næst- nærmeste ... stald)		
		2	3	4	5	6	7
staldnr.	Afstand (fra centrum af stald til bolig)	vægtet gnsn. afstand	geneafst. nudrift	geneafst. ansøgt	vægtet gnsn. afstand	korrigeret geneafst. nudrift	korrigeret geneafst. ansøgt
23 + 24 (1.1.1)	211,68	211,68	46,669	39,7995	211,68	32,1856	35,3992
21 (1.1.2)	224,82	221,934	90,0117	84,9229	218,789	49,8884	50,6401
12 (1.1.6) ny stald	232,86	224,797	90,0117	98,8569	220,781	49,8884	54,0371
22 (1.1.3)	240,11	229,927	132,484	121,225	228,56	138,825	105,382
14 (1.1.5) ny stald	242,01	232,143	132,484	134,149	230,442	138,825	115,521
13 (1.1.4)	254,91	234,876	141,447	143,008	232,038	145,132	121,422
11 (1.1.7)	264,37	246,805	184,885	185,311	247,467	304,914	275,466
10 (1.1.8) ny stald	277,84	249,078	184,885	192,493	249,245	304,914	296,648

Vægtet gennemsnitsafstand (kolonne 2 og 5): er den reelle afstand mellem boligen og det vægtede centrum af staldene, hvor der er taget hensyn til staldenes placering og antallet af dyr i de enkelte stalde m.v.

### Vurdering af resultaterne af lugtberegningen fra ansøgningssystemet

Lugtberegningerne viser, at husdyrbruget efter udvidelsen vil overholde de afskæringskriterier, som er angivet i bilag 3 til Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, da følgende kriterier er overholdt:

- 1.) Den korrigerede geneafstand (kolonne 7) er mindre end den korrigerede geneafstand for nudrift (kolonne 6)
- 2) Den vægtede gennemsnitsafstand (kolonne 5) er længere end halvdelen af den korrigerede geneafstand (kolonne 7)

Ved sammenligningen er der henvist til tallene i den nederste række, da lugtværdierne summeres ned gennem skemaet.

### Vurdering af lugt fra dyreholdet



Det kan ikke udelukkes, at der vil opstå lugtgener for den nærmeste enkeltbolig, men beregningerne viser, at der ikke vil forekomme flere lugtgener end i dag, selv om driften udvides med flere DE, men der skiftes til dyretyper, hvorfra lugtgenerne er mindre.

Husdyrlovgivningen giver mulighed for at give tilladelse til ændring af en eksisterende husproduktion, hvis afstand til naboer er større end 50 % af den beregnede geneafstand. I det konkrete tilfælde er den beregnede geneafstand på ca. 80 % af afstanden til naboboligen.

Hvis man alene ser på FMK-beregningen, så viser den, at den beregnede geneafstand (kolonne 4) er mindre end afstanden til naboboligen (kolonne 2).

Ovennævnte to udsagn gør, at Aalborg Kommune vurderer, at naboboligen ikke vil blive påført væsentlige lugtgener, og at det dermed er muligt at give en godkendelse af ændringen. Beregningerne viser dog, at det er nødvendigt med god staldhygiejne samt at ventilationsanlægget skal svare til, hvad der normalt forekommer på husdyrbrug af denne type.

Det vurderes, at det stillede vilkår bl.a. under afsnittet lugt og ventilation sikrer, at staldhygiejne og staldventilation ikke giver anledning til at lugten fra husdyrbruget er anderledes/værre end hvad der normalt forekommer fra denne type husdyrbrug.

Ventilationsanlægget kontrolleres og rengøres jævnligt og der er alarm ved driftsforstyrrelser eller svigt i ventilationssystemet. Dette vurderes samtidig at være BAT.

## **Fluer og skadedyr**

### **Vilkår for flue- og skadedyrsbekæmpelse**

60. Der skal på ejendommene foretages effektiv fluebekæmpelse som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Statens Skadedyrlaboratorium.
61. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, så der ikke opstår risiko for ophold af skadedyr (rotter m.v.).

### **Beskrivelse af flue- og skadedyrsbekæmpelse**

#### **Generel bekæmpelse af skadedyr**

Der er god orden i og omkring staldanlægget. Derudover er der et højt hygiejneniveau.

#### **Fluegener**

Fluer bekæmpes med rovfluer. Derudover smøres der fluebekæmpelsesmiddel på inventaret i staldene efter behov.

#### **Rottebekæmpelse**

Rotter bekæmpes ved udlægning af rottegift. Ved mistanke om rotter kontaktes den kommunale rottebekæmper.

### **Vurdering af skadedyrsbekæmpelse**

Aalborg Kommune vurderer på baggrund af ansøgers beskrivelse at skadedyrsbekæmpelsen på husdyrbruget samt stillede vilkår om at skadedyrsbekæmpelse skal ske i

henhold til de nyeste retningslinjer fra Statens Skadedyrslaboratorium er tilstrækkeligt til at sikrer at der ikke opstår væsentlige gener af fluer og skadedyr fra husdyrbruget.

## Transport

### Vilkår for transport

62. Ved transport af gylle på offentlige veje skal gyllevognens åbninger være forsynet med låg eller lignende, således at spild ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild, skal dette straks opsamles.
63. Transport af husdyrgødning med gyllevogn gennem Vaarst by må kun finde sted på hverdage og i tidsrummet kl. 08 – 19.

### Beskrivelse af transport Bilag 2

Transporten af gylle til biogasanlægget foregår i lukkede vogne. Dette skal både frem og tilbage og andrager ca. 360 læs/år. Der ud over transporteres ca. 150-200 læs ad offentlig vej, mens den resterende mængde transporteres ad interne markveje. Transportveje for gylle og afgrøder ses på vedlagte plan over transportveje.

For at komme til arealerne syd for ejendommen, bliver der kørt gylle ad Vaarstvej gennem Vaarst By. Disse transporter vil kun foregå inden for normal arbejdstid, og det har altid været fast politik at tage hensyn til konfirmationer o.l.

Hovedparten af transporterne sker indenfor normal arbejdstid.

Transporter til og fra ejendommen	Antal/mængde pr. år		1.1.1 Kapacitet pr. transport	Antal transporter pr. år	
	Før udvidelse	Efter udvidelse		Før udvidelse	Efter udvidelse
Smågrise	0 stk.	5.600 stk.	gange pr. uge	0	26
Slagtesvin	8.300stk	7825 stk	1gang pr. uge	52	52
Døde dyr	stk.	stk.	pr. gang	100	100
Indkøbte foderstoffer	686 tons	780 tons	30 tons	23	26
Eget korn / afgrøder	1.601 tons	1.821 tons	30 tons	54	61

<b>Gylle inkl. spildevand</b>	6624 tons	7884 tons	25 – 30 tons	625	675
-------------------------------	-----------	-----------	--------------	-----	-----

Hovedparten af kornet bliver transporteret i august – september. Hovedparten af gyllen bliver udbragt i foråret (ca. 90 %) og de resterende ca. 10 % bliver udbragt om efteråret.

### Vurdering af transport

For at begrænse generne af kørsel med husdyrgødning gennem Vaarst by er der stillet vilkår at dette kun må foregå på hverdage.

Aalborg kommune vurderer at de stillede vilkår sikrer at transport kan ske uden væsentlige gener for omgivelserne.

### Vilkår for støj

64. Virksomheden skal, for egen regning, dokumentere, at støjvilkår overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder generne væsentlige.
65. Støjmålinger skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens til enhver tid gældende støjberegningsvejledning og foretages i punkter, som forinden aftales med tilsynsmyndigheden.
66. Virksomhedens bidrag til støjbelastningen må ikke overstige følgende værdier målt ved nabobeboelsen eller dennes opholdsarealer.

Områdetype	Man-fre kl. 7-18 Lørdag kl. 7-14	Man-fre kl. 18-22 Lør kl. 14-22 Søn- og helligdag kl. 7-22	Alle dage kl. 22-7	Alle dage kl. 22-7
	Gns. værdi over referencetidsrummet	Gns. værdi over referencetidsrummet	Gns. værdi over referencetidsrummet	Maksimal værdi
Boligområde for åbne og lav boligbebyggelse	45 dB(A)	40 dB(A)	35 dB(A)	50 dB(A)
Sommerhusområde, rekreative områder, særlige naturområder	40 dB(A)	35 dB(A)	35 dB(A)	50 dB(A)
Kolonihaveområder	55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)
Det åbne land (inkl. landsbyer og landbrugsarealer)	55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

Tabel: Vejledning om ekstern støj fra virksomheder. Miljøstyrelsens vejledning nr. 5 af november 1984.

### Beskrivelse af støj

De væsentlige støjkloder på bedriften er støj fra ventilationsanlæg, korntørringsanlæg, foderblandingsanlæg og luftkompressor. Desuden forekommer der støj ved udfodring.

Ventilationsanlæggets er konstant i drift. Kompressoren anvendes typisk i tidsrummet 8.00-16.00. Korntørringsanlægget anvendes i forbindelse med høst fra august til oktober. I denne perioden er det jævnlige i drift. Foderblanding sker når siloen er tom og kan derfor foregå hele døgnet. Støj ved udfodring er kortvarig.

### Tiltag til begrænsning af støj

Luftkompressor er placeret i maskinhus.

Ventilationsanlægget er optimeret og renholdes.

Foderblandingsanlægget er støjsvagt og placeret indendørs.

Der køres med omtanke ved udbringning af gylle.

### Vurdering af støj

Aalborg kommune vurderer at der ikke er behov for at stille skærpede vilkår til støj med baggrund i stor afstand til nabo. Skulle der mod forventning komme klager over støj fra husdyrbruget er der stillet vilkår i henhold til Vejledning om ekstern støj fra virksomheder.

### Støv

#### Vilkår for støv

67. Driften må ikke medføre støvgener udenfor husdyrbrugets arealer.

68. Fodersiloer skal indrettes således at støvgener i forbindelse med indblæsning af foder undgås, f.eks. med melcykloner eller anden støvbegrænsende foranstaltning.

### Beskrivelse af støv

Staldene og ventilationen renholdes for at minimere mængden af støv både i og udenfor stalden. Der fodres primært med vådfoder, hvilket minimerer støvgener i forbindelse med udfodring.

Der er ingen kendte støvgener fra ejendommens dyrehold.

Støv ved markdriften må påregnes.

### Vurdering af støv

Aalborg Kommune vurderer med baggrund i husdyrbrugets afstand fra naboer samt at stillede vilkår sikrer at støv ikke vil medføre væsentlige gener for omgivelserne.

### Lys

#### Beskrivelse af lys

I staldene er lyset tændt i arbejdstiden efter behov. Derudover er lyset tændt ved udfodring udenfor arbejdstiden og i en kort periode efter udfodringen.

Der er udendørs lys ved maskinhus samt ved udleveringsrummet. Ved udleveringsrummet tændes lyset ved afhentning af grise primært i vinterhalvåret. Lyset ved maskinhuset

tændes ved arbejdskørsel efter solnedgang. Facadebelysning er markeret på situationsplanen.

### **Vurdering af lys**

Der er ingen udendørs lys som kan virke generende for naboer eller passerende trafik. Aalborg kommune vurderer derfor at der ikke er grund til at stille skærpede vilkår til lys.

## 8 – Arealerne

### Generelt om udvaskning af næringsstoffer til vandmiljøet.

Kvaliteten af vandmiljøet i søer, fjorde og indre farvande er påvirket af for store tilførsler af næringsstoffer. Forureningen medfører øget vækst af planktonalger og enårige alger som fx søsalat. Ved store tilførsler af næringsstoffer reduceres sigtddybden i vandet, bundvegetation, som fx ålegræs, reduceres, opvækstmuligheder for fisk forringes og risikoen for iltsvind øges til skade for plante- og dyrelivet.

Generelt tilføres markerne flere næringsstoffer, end der fjernes med afgrøderne. Derfor vil en etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug som regel give anledning til et øget tab af næringsstoffer til vandmiljøet. Transporten fra udspretningsarealer kan ske via udvaskning til grundvandet som dernæst føder vandløb og søer eller via overfladeafstrømning direkte til vandløb og søer. I sidste ende ender næringsstofferne i fjorde og kystnære områder, i sjældnere tilfælde i søer.

Udvaskning til grundvandet er den primære tabsvej for kvælstof, mens fosfor som er tungtopløseligt, i højere grad er knyttet til jordpartikler end kvælstof og dermed også i højere grad tabes til vandmiljøet via erosion på vandløbsnære marker.

Vandområderne har forskellig følsomhed overfor kvælstof og fosfor. De fleste søer er følsomme overfor en øget tilførsel af fosfor, mens fjorde og kystnære områder er følsomme overfor begge næringsstoffer på forskellige tider af året. Vandløb regnes generelt ikke for at være følsomme overfor en øget belastning med næringsstoffer. Deres funktion er primær som transportvej for næringsstoffer mellem udspretningsarealer og slutrecipient. Dog kan overfladisk afstrømning af husdyrgødning og andet organisk materiale direkte til vandløbene have en væsentlig negativ indvirkning på vandløbsfaunaen.

Tabet af næringsstoffer til vandmiljøet kan variere betydeligt fra den ene produktion til den anden afhængig af udbringningsmetode, jordbundsforhold, jordens reduktionskapacitet, fosformætningsgraden m.v.

### Beskrivelse af udbringningsarealerne

I bilagslisten forefindes oversigtskort over de udbringningsarealer der indgår i ansøgningen, forpagtede/ejede arealer bilag 2.

Til ejendommen hører 133,75 ha ejet/forpagtede udbringningsarealer. På de ejede og forpagtede arealer udbringes husdyrgødning svarende til 1,4 DE/ha.

Ca. 96,08 ha. af bedriftens arealer i område med særlig drikkevandsinteresse, bilag 3, udpeget som område med stor sårbarhed. Beregningerne med det sædskifte, der er angivet i ansøgningen, viser dog en reduktion i nitratudvaskningen fra arealerne i den ansøgte drift. Alle arealerne afvander til Limfjorden nærmere bestemt Langerak.

En del af bedriftens udbringningsarealer grænser op til Vaarst by, og der er udbringningsarealer placeret i bufferzone I og II omkring §7 naturarealer. Der er ikke overlap mellem udbringningsareal og § 3 natur.

## Grundvand

### Vilkår vedr. nitratudvaskning til grundvand

69. Der må maksimalt udbringes husdyrgødning på bedriftens arealer svarende til 1,4 DE/ha pr. planår (1/8-31/7), og således at der på bedriftens samlede arealer ikke udbringes mere end 18.725,00 kg N og 2.700 kg P.
70. Der må ikke tilføres bedriftens arealer anden organisk nitratholdigt gødning som f.eks. affald.
71. På bedriften skal der hvert år være 4,01 % efterafgrøder, ud over de til en hver tid gældende, generelle krav om efterafgrøder. Disse efterafgrøder skal følge de samme regler som gælder for de lovpligtige efterafgrøder hvad angår artsvalg, dyrkningsperiode og kvælstofgødning. Hverken de ekstra efterafgrøder eller efterafgrøder, som følge af de generelle krav, må erstattes af grønne marker ifølge reglerne om nedsættelse af kravet til efterafgrøder som følge af grønne marker.

Det henstilles til, at de ekstra efterafgrøder etableres på de arealer, som er beliggende indenfor OSD 20

72. På bedriftens marker nr. 3-1 og 4-2, skal der anvendes et "grundvandssædskifte" med et udvaskningsindeks på højst 70. De nævnte marker fremgår af bilag 2 og udvaskningsindeks ses i bilag 7.

### Beskrivelse af nitratudvaskning til grundvand

Af husdyrbrugets 133,75 ha er de 96,58 ha beliggende indenfor område med særlig drikkevandsinteresse (OSD 20), og som er kortlagt som område med stor nitratsårbarhed.

To af udbringningsarealerne (mark 3-1 og mark 4-2) ligger delvist inden for indvindingsopland og 300 m zone til Vaarst Vandværks indvindingsanlæg, bilag 3a.

Nitratsårbarhed udpeges på baggrund af geologi samt grundvandets indhold af nitrat. Ved stor nitratsårbarhed er der typisk en ringe geologisk beskyttelse over for nitrat samt et højt eller stigende indhold af nitrat i grundvandet. Det resterende areal på 37,17 ha er beliggende indenfor område med drikkevandsinteresse.

Der er foretaget grundvandskortlægning af OSD 20 (kortlægningsområde 1435). Kortlægningen er udarbejdet af Miljøcenter Aalborg som led i den nationale grundvandskortlægning.

Der endnu ikke udarbejdet indsatsplan for OSD 20. Aalborg Kommune forventer, at der foreligger et udkast til indsatsplanen i begyndelsen af 2011 med endelig vedtagelse i slutningen af 2011.

Ansøgningssystemet har beregnet en udvaskning af nitrat på de arealer der er beliggende indenfor indvindingsopland til grundvand på 37 mg nitrat pr. liter, hvilket er et fald på 36 mg nitrat pr liter i forhold til nudrift. Dette opnås ved at etablerer et "grundvandssædskifte" på arealerne.

På det resterende areal beliggende indenfor OSD 20 sker der en mindre stigning i nitrat udvaskningen fra 73 mg nitrat pr. l til 75 mg nitrat pr. l.

Dog sker der et samlet fald i udvaskning af nitrat til OSD- 20 når effekten fra "grundvandssædskiftet" indregnes. Se nedenstående beregning:

	Nudrift	Ansøgt
	$96,58 \times 73 = 7050,34 \text{ mg nitrat/l}$	$88,02 \times 75 = 6.601,15 \text{ mg nitrat/l}$
		$8,56 \times 37 = 316,72 \text{ mg nitrat/l}$
I alt:	7.050,34 mg nitrat/l	6.918,22 mg nitrat/l
Udvaskning mg nitrat/l:	<u>73</u>	<u>71,63</u>

Der er i ansøgningen anvendt referencesædskifte.

### Vurdering af nitratudvaskning til grundvand

Såfremt der er udarbejdet en indsatsplan for OSD 20 ville det være den, som angav retningslinjerne for beskyttelse af grundvandet. Da der endnu ikke er udarbejdet en sådan, er forholdsregler til beskyttelse af grundvand taget med baggrund i Husdyrloven, samt den afsluttede kortlægning af grundvand i OSD 20.

Loven fastlægger, at hvis udvaskningen af kvælstof fra rodzonen beregnes til at være over 50 mg nitrat/l i nudrift, må den ikke stige i den ansøgte produktion. Ovenstående beregning viser at husdyrbruget overholder kravene til udvaskning i forhold til Husdyrloven.

Da to af markerne 3-1 og 4-2 er beliggende i indvindingsopland med stor sårbarhed, hvilket betyder at der er ringe geologisk beskyttelse af grundvandet, har Aalborg Kommune vurderet, at udvaskning af nitrat til grundvand max må udgøre 50 mg nitrat pr. l. Ansøger har derfor projektilpasset ved at etablere et grundvandssædskifte i disse to marker og samt øget antallet af ekstra efterafgrøder. For at sikre grundvandet bedst muligt er der henstillet til ansøger om, at efterafgrøder så vidt muligt etableres indenfor grundvandsområdet.

Samlet konkluderer kommunen, at den ansøgte produktion med de stillede vilkår, ikke vil udgøre en væsentlig risiko for forurening med nitrat af grundvandsforekomsterne i området.



## Overfladevand

### Beskrivelse af nitratudvaskning til overfladevand

Alle arealerne er beliggende udenfor nitratklasse, der er derfor ikke foretaget reduktion i antal DE udbragt pr. ha.. Farm N beregningerne viser kgN/ha DE reel er 62,30 kg N/ha hvorimod beregninger viser udvaskningen må være op til 65,5 kg N/ha. Men da ansøger har projektilpasset af hensyn til grundvand er N- udvaskningen til overfladevand også faldende.

Alle arealerne afvander til Limfjorden nærmere bestemt Langerak, via Lindenberg Å.

Vandløbene er, på de af projektet berørte strækninger, alle højt målsatte i husdyrlovens terminologi, dvs. A- eller B-målsatte. Langerak har en basismålsætning, der stiller krav om en tilstand med et alsidigt plante- og dyreliv. Langerak grænser endvidere op til Nibe-Gjøl Bredning i vest og Kattegat i øst begge områder er udpeget som Natura 2000 områder.

Langerak vil i den forbindelse blive yderligere vurderet i forhold til habitatdirektivets bestemmelser (se afsnittet om marineområder).

Der er ingen større særskilt målsatte søer inden for projektet.

Målsætningen af vandområderne kan genfindes i de gamle amters regionplanerne, nu ophøjet til landsplandirektiver.

### Aalborg Kommune vurderer

Aalborg Kommune vurderer at husdyrbruget lever til Husdyrlovens krav til udvaskning af kvælstof til overfladevand, og at der ikke er behov for at stille yderlige vilkår til udvaskning overfladevand.

## Fosfor

### Beskrivelse af fosfor

Ansøgningssystemet har beregnet fosfortildelingen pr. ha til 20,2 kg P, mens fraførsel med de valgte sædskifter er beregnet til 22,9 kg P/ha pr år, hvilket giver et fosforunderskud pr. ha på 2,7 kg P/ år. Kravet til max fosforoverskud er 8,1 kg P/ha/år. Alle arealerne er beliggende udenfor fosforfølsomme områder med opland til Natura 2000.

### Vurdering af fosfor

Aalborg kommune vurderer derfor at husdyrbruget overholderkravet til fosforoverskud.

### Direkte afstrømning til vandløb, søer og beskyttet natur

En del af ejendommens jorder grænser op til Lindenberg Å som er B2 målsat, opholds – og opvækstvand for laks, samt Hovedgrøften i Vaarst som udmunder i Lindenberg Å. Hovedgrøften er målsat som B2/B3 opholds- og opvækstvand for laks og Karpfiskevand.

Udbringningsarealerne er i mange tilfælde vandløbsnære, men skråner på intet sted stærkt ned mod vandløbene.

## Kommunens bemærkninger og vurdering

Erosion af udbragt husdyrgødning til vandløbene under kraftige regnskyl vurderes på den baggrund ikke at udgøre en risiko, såfremt der opretholdes en dyrkningsfri bræmme på minimum 2 m jf. Vandløbslovens § 69.

## Vurdering af marine områder i forhold til habitatdirektivet

### Langerak - Konsekvensvurdering jf. Natura 2000 direktiverne

Langerak er det 30 km lange, 1-2 km brede og ca. 10 m dybe sund mellem Hals og Aalborg. Ved Egholm vest for Aalborg grænser Langerak op til Nibe/Gjøl Bredning (Habitatområde 15 og Fuglebeskyttelsesområde nr. 1), mens det mod øst grænser op til Aalborg Bugt (Habitatområde nr. 14 og Fuglebeskyttelsesområde nr. 2).

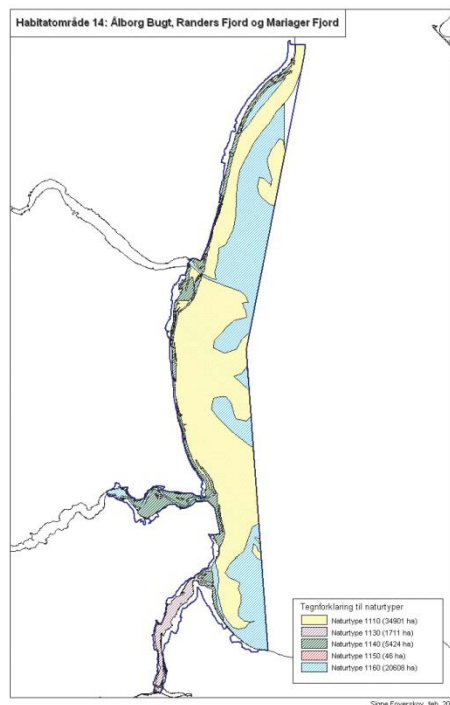
Generelt er vandskiftet i Limfjorden bestemt af primært tidevand og vind. Netto er der som følge heraf en østgående strøm med en indstrømning fra Nordsøen til Limfjorden i størrelsesordenen 6,4 km<sup>3</sup> havvand årligt og en udgående strøm ved Hals mod Kattegat i størrelsesordenen 9,1 km<sup>3</sup> årligt. Dette gav i perioden 1990 – 2003 en netto indstrømning af N og P på henholdsvis 330 og 63 ton årligt fra Nordsøen, mens nettotilførselen for N og P fra Limfjorden til Kattegat ved Hals var henholdsvis 9.971 og 592 ton pr år<sup>15</sup>. Udvaskning af næringsstoffer fra landbrugsarealer i oplandet til Langerak forventes på denne baggrund først og fremmest at kunne påvirke Aalborg Bugt.

Oplandet til Langerak er i størrelsesordenen 69.700 ha, hvor der kystnært er udpeget større arealer til nitratklasse 1. Dette betyder, at mellem 0 og 50 % af kvælstoffet reduceres. De øvrige arealer er beliggende uden for nitratklasse.

### Aalborg Bugt

#### - Habitatområde nr. 14 og Fuglebeskyttelsesområde nr. 2

<sup>15</sup> Se side 17-18 i Ringkjøbing Amt et al. (maj 2005).



Aalborg bugt en del af Habitatområde 14 og størstedelen er udpeget som naturtype 1110 (Sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand) eller 1160 (Større lavvandede bugter og vige)<sup>16</sup>. Ifølge Natura 2000 Basisanalysen er der tilsyneladende ikke baggrund for at skelne de to naturtyper ved en statisk registrering i Aalborg Bugt, idet kystens revlesystemer, småøer m.m. er ret dynamiske. Karakterarter for naturtypen 1160 er Ålegræs, Smalbladet og Dværg-bændeltang, Alm. Havgræs, arter af vandaks og bentiske alger, mens karakterarterne for 1110 for øjeblikket er til diskussion i EU. Sandbanker (naturtype 1110) kan dog være ubevoksede eller have havgræssamfund, oftest domineret af Ålegræs<sup>17</sup>.

Endvidere er der kystnært udpeget større arealer som naturtype 1140 (Mudder- og sandflader tørlagt ved ebbe). Denne naturtype er afgrænset som lavvandede områder uden landplanter, men dækket af Blågrøn- og Kiselalger med stedvist Ålegræs og Havgræs. Den sidste marine naturtype 1150 (Kystlaguner og strandsøer) i området (ca. 46 ha.) er områder med mere eller mindre brakt vand, der helt eller delvist er adskilt fra havet. Miljøtilstanden i alle kystnære og åbne indre farvande i Danmark vurderes generelt som utilfredsstillende<sup>18</sup>.

### Næringsstofbelastning

I Natura 2000 basisanalysen for Aalborg bugt vurderes det, at miljøet i Kattegat er påvirkeligt af effekten fra tilførsel af næringsstoffer. Forhøjede niveauer af næringsalte

<sup>16</sup> Se

[http://www.blst.dk/Natura2000plan/Natura2000omraader/Habitat/Marine\\_habitater/Marin\\_kort.htm](http://www.blst.dk/Natura2000plan/Natura2000omraader/Habitat/Marine_habitater/Marin_kort.htm).

<sup>17</sup> Se Dahl et al (2005): Kriterier for gunstig bevaringsstatus for EF-habitatdirektivets 8 marine naturtyper, Faglig rapport fra DMU, nr. 549.

<sup>18</sup> Se Dahl et al (2005): Kriterier for gunstig bevaringsstatus for EF-habitatdirektivets 8 marine naturtyper, Faglig rapport fra DMU, nr. 549.

medfører en forøget vækst af trådformede alger og plankton, hvilket nedsætter vandets klarhed, og som derfor kan skygge den øvrige flora (herunder ålegræsset) og fauna, samt forøger risikoen for iltsvind ved bunden.

Den hidtidige målsætning (Nordjyllands Amt) for iltindholdet ved bunden er de fleste år opfyldt<sup>19</sup>. Det skal dog understreges, at der har været et voldsomt tilfælde af iltsvind i Aalborg Bugt i 2002. Dette startede den 31. juli og i løbet af august udviklede dette sig til et kraftigt iltsvind med koncentrationer på 0,7-1,3 mg/l<sup>20</sup>. Det kraftige iltsvind forekommer i et tyndt lag saltvand tæt ved bunden. I september kunne der i Aalborg Bugt konstateres døde krabber og søanemoner på ca. 10 m dybde<sup>21</sup>. Det 8-9 uger lange og i perioder kraftige iltsvind i Aalborg Bugt kulminerede i begyndelsen af oktober, hvor hård vestenvind blæste overfladevandet ud i Kattegat, hvorved det iltfattige bundvand blev presset helt ind mod den jyske kyst. Dette medførte omfattende død af fisk og bunddyr<sup>22</sup>.

#### Arter i Habitatområde nr. 14

Havlampretten er en del af udpegningsgrundlaget og er en snylter i det marine stadie, idet den suger sig fast til fisk og ernærer sig af disse. En god bestand af byttefisk er derfor vigtig og arten kan således teoretisk blive påvirket af en nedgang i fiskebestanden. Tilsvarende fouragerer både Spættet Sæl og Odder på fiskebestanden i Aalborg bugt og er begge en del af udpegningsgrundlaget. Odderen etablerer sig dog først og fremmest i territorier langs vandløbene/søerne. Umiddelbart vurderes næringsstofbelastningen af Aalborg Bugt derfor til ikke at have en væsentlig betydning for Odderens trivsel i området. Hvis en iltsvindssituation, som den i 2002, skulle opstå igen, vil disse arter dog skulle søge føde i andre områder, indtil fiskebestanden på ny er etableret i Aalborg Bugt. Tilsvarende vil Stavsilden trække væk fra området.

#### Fuglebeskyttelsesområde 2

Flere af de arter, som er ynglefugle og en del af udpegningsgrundlaget i Fuglebeskyttelsesområde 2, er tilsvarende afhængig af, at naturtyperne har god tilstand. Er tilstanden ikke god, kan det betyde ændringer/fald i fiskebestanden m.m., der udgør fødegrundlaget for eksempelvis de i området tilstedeværende ternearter (Split-, Hav-, og Dværgterne). Havterneren er i fremgang i området, mens status for Split- og Dværgterneren er henholdsvis usikker og svingende. For Splitterne er nedgang i fiskebestand nævnt som mulig trussel for arten, mens der for de andre to mere er fremhævet forstyrrelser på strande, øer og holme.

Andre fuglearter, der udgør udpegningsgrundlaget i Fuglebeskyttelsesområde 2, er afhængige af Ålegræsset/undervandsplanter direkte som fødekilde herunder Lysbuget Knortegås, Sangsvane og Pibesvane. For den Lysbugede Knortegås er status en stabil bestand i området, mens den er ukendt for de to svanearter. Det vurderes, at Pibesvaner og Sangsvaner kompenserer fuldt ud for evt. manglende føde i de marine områder ved at fouragere på landbrugsafgrøder. Disse to arter er næppe påvirket væsentligt af næringsstofbelastningen af Aalborg Bugt.

<sup>19</sup> Se Vandrammedirektivets basisanalyse del II. Vurdering af vandforekomsters tilstand og en vurdering af risikoen for at vandforekomsterne ikke kan opfylde målene i regionplanen senest 22. december 2015. Vanddistrikt 80.

<sup>20</sup> Se DMU (August 2002): Iltsvind i de danske farvande – Iltrapport august 2002.

<sup>21</sup> Se DMU (September 2002): Iltsvind i de danske farvande – Iltrapport september 2002.

<sup>22</sup> Se DMU (Oktober 2002): Iltsvind i de danske farvande – Iltrapport oktober 2002.

Edderfugl, Fløjlsand og Sortand raster primært lidt væk fra kysten på lavvandede banker, hvor de finder deres foretrukne fødeemne som er Blåmuslinger, Hjertemuslinger og Hvælvet Trugmusling<sup>23</sup>. Bjerganden (status stabil) ligger om dagen i store flokke på havet langt fra land, mens de om natten opsøger fourageringsområderne, som er de lavvandede kystområder, hvor de dykker efter muslinger og snegle. Natura 2000 basisanalysen viser en tilbagegang for Edderfugl, Sortand og Fløjlsand, men konkludere samtidig, at denne kan skyldes øget deponering af sand og dermed lavere vand. Endelig har der tilsyneladende været tale om en forkert afgrænsning i Kattegat og et nyt fuglebeskyttelsesområde er udlagt i forlængelse af fuglebeskyttelsesområde 2 og 15 ud i Kattegat.

Gravand, Hjejle og Alm. Ryle fouragerer på tørlagte sand og mudderflader. Gravanden spiser primært dyndsnegle, mens Hjejle og Alm. Ryle spiser forskellige smådyr som orme og små krebsdyr. Alle tre arter er jf. Natura 2000 basisanalysen i fremgang i området. Med baggrund i denne levevis og status for arterne i området vurderes det, at disse rastende trækfugle ikke er væsentlig påvirket af næringsstofbelastningen i Aalborg Bugt.

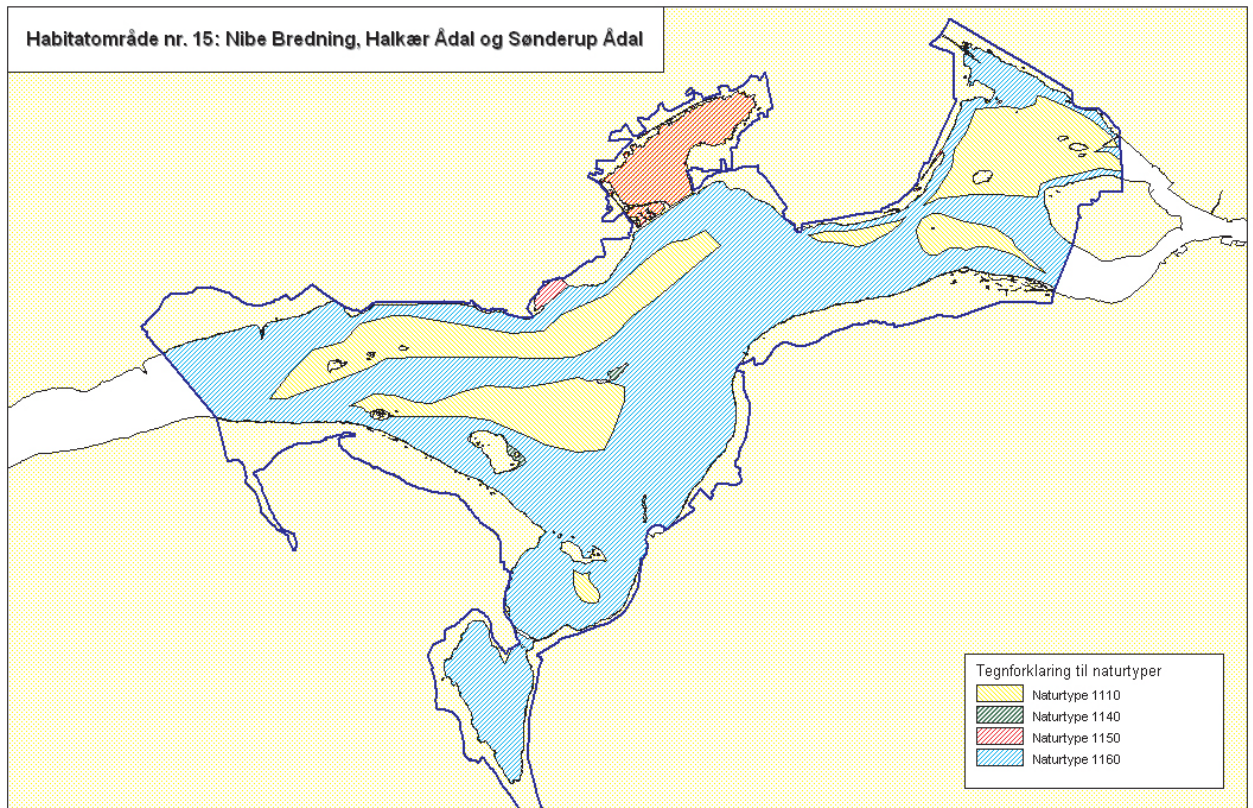
Fjordterne og Klyde er ikke en del af udpegningsgrundlaget i Fuglebeskyttelsesområde 2, men er fundet ynglende i dette. Fjordternen har enkelte år haft enkelte ynglepar ved Stensnæs (Nordlige del af Aalborg Bugt) og er en art der normalt fouragere tæt på kolonien efter småfisk. Den er som følge heraf mere påvirkelig af en eventuel nedgang i fiskebestanden end de øvrige terner. Klyden yngler spredt og i svingende, men måske stigende antal (Stensnæs og Gerå), og fouragerer primært på lavt vand og i den øverste del af mudderet efter rejer, børsteorme og krebsdyr. Med baggrund i denne levevis vurderes det, at Klyden ikke er væsentlig påvirket af næringsstofbelastningen i Aalborg Bugt.

### **Nibe / Gjøl Bredning (- Halkær Bredning)** **- Habitatområde nr. 15 og Fuglebeskyttelsesområde nr. 1**

---

<sup>23</sup> Se Søgaard et al (2005): Kriterier for gunstig bevaringsstatus, Grell (1998) og Skov- og Naturstyrelsen hjemmeside <http://www.skovognatur.dk/>.





Signe Foverskov, jan 2004

Nibe/Gjøl Bredning er for størstedelens vedkommende udpeget som naturtype 1110 (Sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand) eller 1160 (Større lavvandede bugter og vige)<sup>24</sup>. Karakterarter for naturtypen 1160 er Ålegræs, Smalbladet og Dværg-bændeltang, Alm. Havgræs, arter af vandaks og bentiske alger, mens karakterarterne for 1110 for øjeblikket er til diskussion i EU. Sandbanker (naturtype 1110) kan dog være ubevoksede eller have havgræssamfund, oftest domineret af Ålegræs<sup>25</sup>.

Endvidere er der kystnært, herunder umiddelbart øst for Kyø/Vår Holm udpeget mindre arealer som naturtype 1140 (Mudder- og sandflader tørlagt ved ebbe). Denne naturtype er afgrænset som lavvandede områder uden landplanter, men dækket af Blågrøn- og Kiselalger med stedvist Ålegræs og Havgræs. Den sidste marine naturtype 1150 (Kystlaguner og strandsøer) er områder med mere eller mindre brakt vand, der helt eller delvist er adskilt fra havet. Arealmæssigt udgør Ulvedyb et lang hovedparten af denne naturtype, men der er også udpeget strandsøer ved Nørholm Enge, Hornsgård Holm, Kyø/Vår Holm samt Stavn, Barmer og Valsted Enge.

<sup>24</sup> Se

[http://www.blst.dk/Natura2000plan/Natura2000omraader/Habitat/Marine\\_habitater/Marin\\_kort.htm](http://www.blst.dk/Natura2000plan/Natura2000omraader/Habitat/Marine_habitater/Marin_kort.htm).

<sup>25</sup> Se Dahl et al (2005): Kriterier for gunstig bevaringsstatus for EF-habitatdirektivets 8 marine naturtyper, Faglig rapport fra DMU, nr. 549.

Miljøtilstanden i alle kystnære og åbne indre farvande i Danmark vurderes generelt som utilfredsstillende<sup>26</sup>. Jf. Basisanalysen<sup>27</sup> er Naturtypen 1140 i Nibe/Gjøl Bredning ikke undersøgt, men det vurderes her, at der ikke er forhold som indikerer, at der ikke er en god tilstand. Der eksisterer ikke megen viden omkring naturtype 1150 - ud over undersøgelser fra Ulvedybet. Generelt vurderes eutrofiering dog som den største påvirkning af søer generelt i Habitatområde 15<sup>28</sup>.

### Næringsstofbelastning

I Natura 2000 basisanalysen for Nibe/Gjøl Bredning (- Halkær Bredning)<sup>29</sup> vurderes de marine naturtyper 1110 og 1160 til forsat at være truet af eutrofiering. Det vurderes i VRD-basisanalyse II, at der er behov for en yderligere indsats for at nedbringe tilførslen af kvælstof og fosfor fra land.

Umiddelbart vurderet er iltsvind ikke hyppigt forekommende og kraftigt iltsvind endnu sjældnere i Nibe/Gjøl Bredning (- Halkær Bredning). Ifølge togtrapper<sup>30</sup> for Limfjorden var der den 17. August 2004 målt iltsvind i den østlige del af Nibe/Gjøl Bredning, men allerede næste dag viste mere detaljerede målinger igen forbedrede iltforhold. I ugen op til fandt dykkere levende men slappe børsteorm på sedimentoverflade, hvilket tilsvarende tyder på mindre iltsvindsproblemer. I 1999 var der iltsvind kortvarigt i den vestlige del af Nibe/Gjøl Bredning og i længere tid i Seber Lo, heraf ca. 3 uger med kraftigt iltsvind.

I oplandet til Nibe/Gjøl Bredning er der et forholdsvist lavt husdyrtryk på mindre end 1 DE/ha, og arealet af oplandet sammenlignet med det marineareal er moderat stort i forhold til øvrige delområder i Limfjorden. Dette indikerer, at kvælstofbelastningen fra oplandet måske ikke er helt så voldsom i dette område. Ifølge Markager et al. (2006)<sup>31</sup> har den lokale kvælstoftilførsel heller ikke en signifikant effekt på koncentrationen af totalkvælstof i Nibe/Gjøl Bredning. Markager et al. konkluderede, at hvis man i stedet anvender kvælstoftilførslen til den vestlige del af Limfjorden fås en bedre og signifikant sammenhæng med totalkvælstof koncentrationen i Nibe/Gjøl Bredning. Den dominerende effekt af tilførslen fra den vestlige del af fjorden til Nibe Bredning kan skyldes, at vandet i fjorden hovedsagelig strømmer fra vest mod øst.

Når det drejer sig om fosfor stammer 28 % af bidraget til Limfjorden fra punktkilder, 31 % fra landbruget, og 41 % er baggrundsbidraget<sup>32</sup>. En lang række forhold har betydning for tabet fra landbrugsjord og det største tab kommer fra "risikoarealer", hvor mængden af flytbart fosfor er stort, eller hvor transportvejen fra mark til vandløb/fjord er let. En stor mængde af flytbart fosfor opstår, hvis marken tilføres mere fosfor, end der fjernes med afgrøderne samtidig med, at jorden allerede indeholder meget fosfor, eller hvis jorden har en dårlig evne til at binde fosfor.

<sup>26</sup> Se Dahl et al (2005): Kriterier for gunstig bevaringsstatus for EF-habitatdirektivets 8 marine naturtyper, Faglig rapport fra DMU, nr. 549.

<sup>27</sup> Se Miljøcenter Aalborg (Juni 2007): Natura 2000 Basisanalyse Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal.

<sup>28</sup> Se Miljøcenter Aalborg (Juni 2007): Natura 2000 Basisanalyse Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal.

<sup>29</sup> Se Miljøcenter Aalborg (Juni 2007): Natura 2000 Basisanalyse Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal.

<sup>30</sup> Se <http://www.limfjord.dk/seneste.htm>.

<sup>31</sup> Se side 36 i Markager et al. (2006).

<sup>32</sup> Se side 14 i Ringkøbing Amt et al. (december 2006).

Limfjordsamterne vurderede ud fra jordtyper og dræning, at en stor del af de samlede fosfortab i Limfjordsoplandet kommer fra drænede lavbundsarealer, mens en lavere andel kom fra erosionstruede arealer og drænede højbundsarealer<sup>33</sup>. Tilføres der husdyrgødning op til de gældende harmonikrav, vil der typisk blive tilført mere fosfor, end der fraføres med afgrøderne - altså sker der en nettotilførsel af fosfor. I Vandrammedirektivets basisanalyse del II<sup>34</sup> vurderes det, at der er en risiko for en øget tilførsel af fosfor frem til 2015, da der kun er vedtaget tiltag, som halverer den årlige stigning i jordens indhold af fosfor. Der er således en risiko for at noget af effekten af en eventuel faldende tilførsel af kvælstof vil blive ophævet af en stigende tilførsel af fosfor.

Markager et al. (2006) fandt at fosforkoncentrationen i Halkær og Nibe Bredning er potentielt begrænsende faktor for algevæksten i omkring 20 dage om året. Ifølge ovenstående vil denne kunne øges, efterhånden som tiltag i forhold til kvælstofbelastningen iværksættes.

Landbrugsdrift giver i forhold til naturarealer et forøget fosfortab til vandmiljøet, men der findes ikke på nuværende tidspunkt redskaber, som kan beregne en specifik sammenhæng mellem tilført mængde af fosfor til marken og tab af fosfor til vandmiljøet. Administrationen er derfor i høj grad afhængig af en generel risikovurdering i den konkrete sag.

### Bundvegetation

I Nibe/Gjøl Bredning har ålegræsdekningen af flere omgange i de senere år, bl.a. også i 2002, været reduceret i forbindelse med varme stillestående perioder om sommeren, hvor bladmassen på Ålegræsset har løsnet sig, og store mængder er drevet i land. Disse områder med pæne bestande er ikke efterfølgende reetableret med ålegræsbevoksning<sup>35</sup>. Transektundersøgelser viser, at dybdegrænsen for Ålegræsset i perioden 1989 – 2002 er faldet jævnt til ca. 1,4 m. Det vurderes at sigtdybden er af betydning for udbredelsen af Ålegræsset i de dybere områder. Alt i alt er Ålegræsset i perioden 1998 – 2002 på denne baggrund blevet reduceret med 85 %.

Modsvarende er der kommet store tætheder og en lille stigning i dækningsgraden af løstliggende eutrofieringsbetingede alger på vanddybder ud til 2 m i dette delområde<sup>36</sup>.

### Bundfauna

I Nibe Bredning blev der for så vidt angår bundfaunaen fundet en meget stor individtæthed i 2004 (dobbel så stor som de øvrige undersøgte områder i Limfjorden) og det største registrerede artsantal nogensinde i bundfaunaundersøgelserne. Biomassen var moderat, hvilket skyldes, at der var mange små arter af børsteorm<sup>37</sup>. Stort artsantal og individtæthed vurderes positivt.

### Arter i Habitatområde nr. 15

<sup>33</sup> Se side 25 i Ringkøbing Amt et al. (December 2006).

<sup>34</sup> Se side 25 i Vandrammedirektivets basisanalyse del II.

<sup>35</sup> Se Ringkøbing Amt et al. (maj 2003): NOVA 2003 Marin overvågning 1998-2003 – Vandmiljø i Limfjorden 2002.

<sup>36</sup> Se Bio/consult (marts 2003): Bundvegetation i Limfjorden 2002.

<sup>37</sup> Se Ringkøbing Amt et al. (maj 2005): NOVANA 2004 Marin overvågning 2004-2009 – Vandmiljø i Limfjorden 2004 og Hedeselskabet (2004).



Havlampretten er en nyindvandret/nyopdaget art, der aktuelt ikke udgør en del af udpegningsgrundlaget, men som vil skulle vurderes i forbindelse med en kommende revision af udpegningsgrundlaget. Arten er en snylter i det marine stadie, idet den suger sig fast til fisk og ernærer sig af disse. En god bestand af byttefisk er derfor vigtig og arten kan således teoretisk blive påvirket af en nedgang i fiskebestanden. I basisanalysen er opstemningsanlæg og vandindvinding ved dambrug og vandmøller nævnt som væsentligste trusler. Laksen er ligesom Havlampretten en ny opdaget art og truslerne er jf. basisanalysen<sup>38</sup> tilsvarende denne.

Tilsvarende Havlampretten fouragerer både Spættet Sæl og Odder på fiskebestanden i Nibe/Gjøl Bredning og er begge en del af udpegningsgrundlaget. Odderen etablerer sig dog først og fremmest i territorier langs vandløbene/søerne. Umiddelbart vurderes næringsstofbelastningen af Nibe/Gjøl Bredning derfor til ikke at have en væsentlig betydning for Odderens trivsel i området.

### Fuglebeskyttelsesområde 1

De fuglearter, der er relateret til fjorden, og som for øjeblikket udgør udpegningsgrundlaget i Fuglebeskyttelsesområde 1, er:

*Ynglefugle: Dværgterne, Havterne, Splitterne, Fjordterne, Brushane, Almindelig Ryle, Klyde og Skestork.*

*Rastende: Toppet Skallesluger, Lysbuget Knortegås, Kortnæbbet Gås, Grågås, Pibeand, Krikand, Blishøne, Sangsvane, Pibesvane, Knopsvane, Hvinand og Taffeland.*

Flere af de arter, der udgør udpegningsgrundlaget i Nibe/Gjøl Bredning, er afhængige af, at naturtypen har god tilstand. Er tilstanden ikke god, kan det betyde ændringer i fiskebestanden m.m., der udgør fødegrundlaget for eksempelvis de i området tilstedeværende ternearter (Hav-, Fjord-, Split-, og Dværgterne). Hav-, Split- og Dværgterne har alle været i tilbagegang i området, mens status for Fjordternen er usikker. For Havternen er fald/ændring i fiskebestanden i basisanalysen nævnt som sandsynlig forklaring på tilbagegangen. Toppet Skallesluger fouragerer tilsvarende på bredningens fiskebestand og er dermed sandsynligvis influeret af fiskebestandens ændringer/tilbagegang.

Andre fuglearter, der udgør udpegningsgrundlaget i Fuglebeskyttelsesområde 1, er afhængige af Ålegræsset/undervandsplanter direkte som fødekilde herunder Lysbuget Knortegås, Pibeand, Blishøne, Sangsvane, Pibesvane, Knopsvane. Af disse er der en konstateret tilbagegang<sup>39</sup> for Blishønen. Det vurderes, at Pibesvaner og Sangsvaner kompenserer fuldt ud for manglende føde i Bredningen ved at fouragere på landbrugsafgrøder. Disse to arter er næppe påvirket væsentligt af eutrofieringen af Nibe/Gjøl Bredning. Lysbuget Knortegås er begyndt at gå på landbrugsafgrøder<sup>40</sup>, men arten vurderes til sammen med Blishøne, Knopsvane og Pibeand at være påvirket af vandplanternes tilbagegang som følge af eutrofieringen af habitatområdet.

<sup>38</sup> Se Miljøcenter Aalborg (Juni 2007).

<sup>39</sup> Se Miljøcenter Aalborg (juni 2007): Natura 2000-basisanalyse Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal.

<sup>40</sup> Carl Bro (December 2006): Stavn – Miljøkonsekvensvurdering af etablering af Marina ved Stavn i forhold til internationale naturbeskyttelsesinteresser.

Teoretisk set kan de fuglearter, der primært lever af muslinger, snegle og krebsdyr (Taffeland og Hvinand) på tilsvarende vis blive påvirket, hvis vandplanterne og den tilhørende fauna begrænses væsentligt i sin udbredelse eller dør i forbindelse med iltsvind. Hvinanden er imidlertid meget bred i sit fødevalg og vurderes derfor ikke til at være væsentlig påvirket af eutrofieringen af Nibe/Gjøl Bredning. Taffelanden er også relativt alsidig i sit fødevalg, men er ifølge basisanalysen i tilbagegang i Nibe/Gjøl/Halkær Bredning.

Ynglefuglene Skestork, Alm. Ryle, Brushane og Klyde samt de rastende Kortnæbbede Gæs og Grågæssene er primært tilknyttet strandengene<sup>41</sup> (og slikflader for Klydens tilfælde) og vurderes til ikke at være væsentligt påvirket af næringsstofbelastningen af fjorden ved Nibe/Gjøl Bredning.

Krikand og Grågås er endvidere primært tilknyttet Ulvedybet og engene omkring<sup>42</sup>, hvorved Landbrugsarealerne i Aalborg Kommune vurderes til at være af mindre betydning i relation til eventuel påvirkning af disse arter.

### **Konklusion Ålborg Bugt**

I forhold til de lukkede Natura 2000 recipienter som Halkær Bredning, Hjarbæk Fjord, Lovns Bredning osv., må Aalborg bugt karakteriseres som relativt robust med stor vandudskiftning med resten af Kattegat, Skagerrak og Nordsøen, og hvor der tilføres udstrømmende vandmasser fra Østersøen gennem Bælthavet. Dette understøttes af, at iltsvindshændelser er relativt sjældne i området. Påvirkningen fra det enkelte landbrugsprojekt i oplandet til Langerak vurderes i den sammenhæng at være mindre væsentligt.

Generelt bemærkes det endvidere, at husdyrtrykket ikke er stort i oplandet til Aalborg bugt, ligesom det er lavt i oplandet til Langerak (0,78 DE/ha). Tilledningen af kvælstof fra Limfjorden generelt er dog betragtelig.

På denne baggrund vurderer kommunen, at projektets tilledning af kvælstof og fosfor til Aalborg Bugt, hverken i sig selv eller sammen med andre kilder og projekter i området, vil medføre nogen væsentlig negativ påvirkning af habitatområdet.

### **Nibe/Gjøl Bredning**

De marine naturtyper 1110 og 1160 i Nibe/Gjøl Bredning vurderes til forsat at være truet af eutrofiering, om end i mindre grad end eksempelvis de centrale dele af Limfjorden. Et markant problem er forsat den udeblivende reetablering af udbredelsen af Ålegræs.

Især kvælstof vurderes til at være problematisk, men også fosfor er begrænsende faktor for algevæksten i en mindre del af året. Fosfor kan dog potentielt blive et større problem, efterhånden som tiltag vedr. kvælstofbelastningen gennemføres. For fosfors vedkommende er det især et spørgsmål om tilstedeværelsen af risikoarealer i det enkelte landbrugsprojekt.

<sup>41</sup> Se Miljøcenter Aalborg (juni 2007) Natura 2000 basisanalyse – Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal.

<sup>42</sup> Se Miljøcenter Aalborg (juni 2007) Natura 2000 basisanalyse – Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal.

I forhold til de lukkede Natura 2000 recipienter som Halkær Bredning, Hjarbæk Fjord, Lovns Bredning osv., må Nibe/Gjøl Bredning karakteriseres som relativt mindre belastet. Generelt bemærkes det, at kvælstofkoncentrationen i Bredningen tilsyneladende har større sammenhæng med tilledningen af kvælstof til fjordområderne vest for Nibe Bredning.

ConTerra har lavet en analyse af udviklingen i dyretryk i oplandet til Limfjorden i perioden 2001 til 2007. Analysen viser, at der ikke sker nogen betydelig ændring i den samlede belastning af fjorden. Der sker altså en afvikling af husdyrholdet på en del bedrifter, samtidig med at andre ekspanderer.

På baggrund af ovenstående, og det faktum at næringssalttransporten i Langerak primært er østgående, vurderer kommunen, at projektets tilledning af kvælstof og fosfor til Langerak, hverken i sig selv eller sammen med andre kilder og projekter i området, vil medføre nogen væsentlig negativ påvirkning af habitatområdet Nibe/Gjøl Bredning.

## Natur

### Ammoniak og natur

Kvælstof, der deponeres fra luften, er det begrænsende næringsstof for mange sårbare økosystemer, og i disse økosystemer kan der forventes væsentlige ændringer som følge af ekstra tilførsel af kvælstof.

Udvidelse af husdyrproduktioner kan give anledning til udslip af ammoniak og påvirke naturtyper i det åbne land. Særligt næringsfattige naturområder er følsomme overfor forøget ammoniaknedfald. Ammoniakfordampningen pr. dyreenhed kan variere betydeligt fra den ene produktion til den anden afhængig af dyreart, fodring, staldindretning, udbringningsmetode, renholdelse m.v.

Ved etablering, udvidelse og ændring af husdyrbrug, som har ansøgt inden 1. januar 2009 skal ammoniaktabet fra stald og lager reduceres med 20 % (2008 niveau) i forhold til det fastsatte referencestaldsystem.

Kravet om reduceret ammoniakemission gælder for udvidelser samt stalde, der renoveres, men kan gennemføres som et krav til reduktion af ammoniaktabet for både det eksisterende og det nye anlæg. I henhold til beskyttelse af naturområder er der udlagt 2 bufferzoner (I og II) om særligt ammoniakfølsomme naturområder (§ 7)

### Generelt om ammoniak og natur

#### Ammoniakberegninger

Den indsendte ansøgning overholder de gældende regler for ammoniakfordampningen fra stald og lager.

Udvidelsen medfører et fald i ammoniakfordampningen på 800,36 kg N/år, så bedriftens samlede emission bliver 5.779,96 kg N/år.

Kravet om 20 % reduktion af ammoniakfordampningen fra udvidelsen er overholdt.

Anlægget ligger 4,7 km nordøst for nærmeste Natura 2000-område. Der er lavet en screening, for at vurdere om der kan være en påvirkning af de arter og naturtyper der udgør udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området. Aalborg Kommune vurderer, at miljøgodkendelsen ikke giver anledning til lave en konsekvensvurdering, og at det ikke er nødvendigt at stille vilkår i miljøgodkendelsen i forhold til internationalt beskyttet natur.

I nærheden af anlægget ligger der natur beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3. Aalborg Kommune vurderer, at miljøgodkendelsen ikke giver anledning til at stille vilkår i forhold til natur beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3.

For udbringningsarealerne vurderer Aalborg Kommune, at arealerne kan benyttes til udbringning af husdyrgødning, uden at belaste arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område, samt natur beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3. Godkendelsen giver ikke anledning til at stille vilkår i forbindelse med udbringning af husdyrgødning.

## Redegørelse

### Konsekvensvurdering af projektets påvirkning af udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området

Ifølge oplysninger hentet fra Miljøcenter Aalborg (<http://www.miljoportal.dk>) er nærmeste Natura 2000-område nr. 18, Rold Skov, Lindenberg Ådal og Madum Sø, som består af habitatområde nr. 20, Rold Skov, Lindenberg Ådal og Madum Sø. Udpegningen af Natura 2000-området betyder, at Danmark er forpligtet til at sikre og genoprette gunstig bevaringsstatus for de arter og naturtyper området er udpeget for.

Udpegningsgrundlaget for habitatområdet omfatter følgende arter og naturtyper

Arter: Kildevælds-vindelsnegl (1013), Skæv vindelsnegl (1014), Bred Vandkalv (1081), Havlampret (1095), Bæklampret (1096), Stor vandsalamander (1166), Damflagermus (1318), Odder (1355), Grøn buxbaumia (1386), Blank Seglmos (1393), Fruesko (1902).

Naturtyper: Kalk- og næringsfattigesøer og vandhuller (3110), Kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger (3140), Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks (3150), Brunvandede søer og vandhuller (3160), Vandløb med vandplanter (3260), Våde dværgbusksamfund med klokkelyg (4010), Tørre dværgbusksamfund (4030), Enekrat på heder, overdrev eller skrænter (5130), Overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund (6210), Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund (6230), Tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop (6410), Bræmmer med høje urter langs vandløb eller skyggende skovbryn (6430), Aktiv Højmosé (7110), Nedbrudt højmosé med mulighed for naturlig gendannelse (7120), Hængesæk og andre kærksamfund dannet flydende i vand (7140), Kilder og væld med kalkholdigt vand (7220), Rigkær (7230), Bøgeskove på morbund uden kristorn (9110), Bøgeskove på muldbund (9130), Bøgeskove på kalkbund (9150), Egeskove og blandeskove på mere eller mindre rig jordbund (9160), Stillekeskove og -krat på mager sur bund (9190), Skovbevoksede tørvemoser (91D0) samt Elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld (91E0).

Ifølge § 7, stk. 1, jf. § 8, stk. 6, nr. 2 i Bekendtgørelse nr. 408 om udpegnings og administration af internationale naturbeskyttelsesområder mv. ("Habitatbekendtgørelsen") skal kommunalbestyrelsen foretage en konkret vurdering af, om det ansøgte projekt i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke Natura 2000-området væsentligt. I bekræftende fald skal der foretages en konsekvensvurdering af projektet i forhold til, hvordan det påvirker de arter og naturtyper, der er på udpegningsgrundlaget for området. Hvis konklusionen er, at projektet har risiko for at skade disse naturtyper, kan der ikke meddeles godkendelse til det ansøgte. Ifølge bekendtgørelsens 8, stk. 6, nr. 2 er miljøgodkendelse af husdyrbrug omfattet af disse regler.

Nærmeste udbringningsareal ligger 4 km fra nærmeste Natura 2000-område.

På baggrund af afstanden mellem anlægget og nærmeste Natura 2000-område, emissionens størrelse samt beliggenheden af udbringningsarealerne, vurderes det at udvidelsen ikke vil påvirke de arter og naturtyper, der udgør udpegningsgrundlaget for nærmeste Natura 2000-område. Der vil derfor ikke blive foretaget en nærmere konsekvensvurdering af anlægget. Der vil dog blive foretaget en beregning af ammoniakdeposition i et erstatningspunkt for Natura 2000-området, da beregningsmodellen kun kan regne til en afstand af 4 km. Punktet ligger 4 km sydvest for anlægget på Vaarstvej 180.

### Vurdering af ammoniakbelastningen fra anlægget på habitatnatur

./ Det vurderes at kun habitatnaturtypen: Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund (6230) er relevant for denne screening. Da andre habitatnaturtyper ligger væsentlig længere fra anlægget, samt at arterne på udpegningsgrundlaget kun vil blive påvirket gennem ændringer af habitatnaturen. Der er lavet beregninger af total deposition af luftbåren ammoniak for et enkelt relevant naturareal. Naturarealernes placering er angivet på vedlagte kortbilag 4.

Beregningerne er foretaget i det til ansøgningen hørende regneark fra [www.husdyrgodkendelse.dk](http://www.husdyrgodkendelse.dk).

Natura 2000-områdets lysåbne habitatnaturtyper er blevet kortlagt af Miljøcenter Aalborg og oplysningerne om denne kortlægning er hentet fra <http://www.miljoportal.dk/>. I denne sag er følgende habitatnaturtype på udpegningsgrundlaget relevant, idet det ved realisation af det ansøgte projekt muligvis kan modtage luftbåren ammoniak fra anlægget:

1. Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund (6230) (prioriteret naturtype)

For at beregne den præcise deposition af ammoniak på den nævnte naturtype er der udvalgt 1 beregningspunkt i Natura 2000-området (i praksis er det et erstatningspunkt udenfor Natura 2000-området 700 m nærmere anlægget). Det drejer sig om følgende:

Beregningspunkt nr. 1, Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund (6230). Arealet ligger 4 (4,7) km sydvest for anlægget. Naturtypen har en tålegrænse på 10-20 kg N/ha/år alt efter målsætningen for arealet. Hvis gunstig bevaringsstatus skal kunne opnås på lang sigt vurderes det, at den konkrete tålegrænse ligger på 10 kg N/ha/år. Ved en besigtigelse af arealet d. 28. juni 2004 blev naturtilstanden vurderet til at være god (tilstandsklasse 2 ud af 5). Af plantearter blev der bl.a. fundet: guldblomme, tormentil, lyng-snerre og lav skorsonér. Arterne er typiske for naturtypen og følsomme overfor kvælstofpåvirkninger, hvilket også afspejler sig i naturtypens lave tålegrænse.

Skema 1: Beregning af ammoniakdeposition på § 3 beskyttet natur omkring anlægget.

Punkt nr.	Naturtype	Merdeposition n kg N/ha/år	Total deposition fra bedriften kg N/ha/år	Total deposition fra bedrift + baggrund kg N/ha/år
1	Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund, Natura 2000-område	0,0	0,0	13,9
2	Overdrev	-0,1	0,9	14,6
3	Overdrev	-0,1	0,7	14,4

Baggrundsbelastningen for området ligger på 13,7-13,9 kg N/ha/år, jf. data for deposition af kvælstof i 1x1 km felter fra DMU 2008.

Usikkerheden på N-depositions-beregningerne er i størrelsesordenen en faktor 2 jf. "Teknisk notat: Opdatering af beregningssystem til estimering af ammoniakafsætning fra



*husdyrbrug til brug for kommunernes administration af den kommende lov om godkendelse af husdyrbrug version 1, 2006” af Camilla Geels m.fl., DMU.*

#### Vurdering af effekten af N-deposition på Natura 2000-områdets habitatnaturtyper

Beregningen for ammoniak depositionen på overdrevet i Natura 2000-området i punkt nr. 1 viser at tålegrænsen er overskredet af baggrundsbelastningen alene. Ifølge beregningerne er der dog ingen påvirkning fra anlægget. På baggrund af ovenstående vurderer Aalborg Kommune Natur, at projektets samlede belastning af natur i Natura 2000-områder med op til 0,0 kg N/år/ha ikke vil have negativ effekt på habitatnaturtypen. Det kan derfor udelukkes at det ansøgte projekt vil true områdets integritet og overordnede bevaringsmålsætning på lang sigt.

### **Øvrig natur beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3**

Udenfor Natura 2000-områderne ligger der § 3 beskyttet natur, som kan påvirkes af anlægget på Vaarstvej 180. Der er udvalgt 2 naturarealer med naturtypen overdrev (punkt 2 og 3), da de ligger tættest på anlægget. Overdrev har et generelt tålegrænseinterval på 10-25 kg N/ha/år. Begge overdrev ligger i økologisk forbindelse af typen tørbundsforbindelser.

Punkt 2 ligger på et surt overdrev. Overdrevet blev ved en besigtigelse d. 17. august 2009 tilstandsvurderet. Ved besigtigelsen blev der bl.a. fundet følgende plantearter: blåhat, fåresvingel, gul snerre, håret høgeurt, liden klokke og tjærenellike. Arterne er karakteristiske for overdrev med en god naturkvalitet. Desuden blev tilstanden vurderet til moderat (tilstandsklasse 3 ud af 5). På baggrund af naturtilstanden og fundne plantearter vurderes tålegrænsen for dette overdrev til at ligge omkring 10-15 kg N/ha/år.

Punkt 3 ligger på et surt overdrev. Overdrevet blev ved en besigtigelse d. 17. august 2009 tilstandsvurderet. Ved besigtigelsen blev der bl.a. fundet følgende plantearter: alm. kællingetand, alm. pimpinelle, blåhat, gul snerre, håret høgeurt og liden klokke. Arterne er karakteristiske for overdrev med en god naturkvalitet. Desuden blev tilstanden vurderet til moderat (tilstandsklasse 3 ud af 5). På baggrund af naturtilstanden og fundne plantearter vurderes tålegrænsen for dette overdrev til at ligge omkring 10-15 kg N/ha/år.

Ifølge beregningerne kan det ikke udelukkes at tålegrænsen for overdrevene er overskredet af Total deposition fra drift + baggrund. Ifølge Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug § 11, stk. 3 skal der ved særlige tilfælde være tale om en væsentlig miljøpåvirkning af særlige regionale eller lokale beskyttelsesinteresser. Naturtilstanden og overdrevenes placering i relevant økologisk forbindelse gør dem til natur med særlig lokale beskyttelsesinteresser. Det kan dog udelukkes, at der er tale om et særligt tilfælde da merdepositionen ikke overskrider beskyttelsesniveauet beskrevet i bilag 3 og 4 i samme bekendtgørelse, og det vurderes derfor, at der ikke er tale om en væsentlig miljøpåvirkning.

### **Særligt beskyttede arter – bilag IV-arter**

På habitatdirektivets bilag IV er nævnt en lang række arter, som kræver en særlig beskyttelsesindsats. Listen omfatter både planter og dyr. Beskyttelsen vedrører også deres leve-, yngle- og rastesteder.

Ifølge bekendtgørelse nr. 408 af 01/05 2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter skal kommunen, før der træffes afgørelse i medfør af bl.a. husdyrlovens §§ 10, 11 og 12, foretage en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke en bilag IV-art væsentligt. Kun når en konkret vurdering med sikkerhed kan fastslå, at der ikke vil være væsentlige negative konsekvenser for bilag IV-arten og/eller dens leve-, yngle- og rastesteder kan projektet gennemføres.

Det fremgår af habitatbekendtgørelsens § 11, stk. 1, jf. § 8, at der ikke må gives tilladelse, dispensation, godkendelse mv., hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra a) eller kan ødelægge de plantearter, som er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra b) i alle livsstadier.

Der er ikke kendskab til forekomst af bilag IV-arter, rødlistearter eller særlige ansvarsarter omkring anlægget. Enkelte arter omfattet af bilag IV kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på arealerne i området omkring anlægget. Det vurderes, på baggrund af Faglig rapport nr. 635 fra DMU, samt kommunens kendskab til området, at gælde for arterne nævnt i skema 2.

Skema 2: Arter der kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på arealerne omkring anlægget.

Navn	Registreret forekomst	Udbredelsesområde
Vandflagermus		X
Sydflagermus		X
Dværgflagermus		X
Odder		X
Markfirben		X
Stor vandsalamander		X
Spidssnudet frø		X

Da ammoniakdepositionen ikke vil påvirke § 3 arealerne i området omkring Vaarstvej 180 i væsentlig grad, vurderes det at udvidelsen har en neutral effekt for disse Bilag IV-arter, som muligvis kan forekomme på de § 3 beskyttede arealer. Udbringningsarealerne er arealer, der allerede er i omdrift eller delvis omdrift, og derfor er det usandsynligt, at der befinder sig Bilag IV arter på disse arealer.

Det vurderes på denne baggrund, at godkendelsen af anlægget på Vaarstvej 180 ikke vil beskadige eller ødelægge leve-, yngle- eller rasteområder for Bilag IV-arter, rødlistearter eller ansvarsarter.

Vurderingen er foretaget på baggrund af tilgængelige data over fund af arter (Aalborg Kommunes egne registreringer og Naturdata i Danmarks Miljøportal).

#### **Vurdering af påvirkningen fra udbringningsarealer på øvrig natur**

Udbringningsareal 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 118, 119, 123, 126 og 128 ligger helt eller delvist indenfor 1000 m af overdrev, der er beskyttet efter



naturbeskyttelseslovens § 3 stk. 2 pkt. 4 og omfattet af husdyrlovens § 7. Denne natur er særlig ammoniakfølsom.

**Aalborg Kommune vurderer**, at det fra et videnskabeligt synspunkt uden rimelig tvivl kan fastslås, at det ansøgte projekt ikke har skadelige virkninger på internationale naturbeskyttelsesområders integritet og overordnede bevaringsmålsætning. For den øvrige natur omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 i eller udenfor Natura 2000-området vurderes det at der ved beregnede ammoniakdeposition ikke vil ske en væsentlig påvirkning ved gennemførelse af det samlede projekt.

Aalborg Kommune vurderer, at de i godkendelsen beskrevne tiltag for begrænsning af ammoniakfordampning til natur og øvrige omgivelser fra anlæg og lager, er tilstrækkelige.

## 9 – Bedste tilgængelige teknik (BAT)

### Vilkår til BAT

73. Ved fremtidige renoveringer af staldene, skal ændringerne på forhånd være BAT-vurderet og godkendt af tilsynsmyndigheden.
74. De stalde som ikke renoveres i forbindelse med denne godkendelse skal senest renoveres om 15 år,

### Redegørelse for anvendelsen af BAT

Der er i denne miljøgodkendelse løbende redegjort for anvendelsen af BAT på Vaarstvej 180. Johan Westenholz har aktivt valgt at opfylde ammoniakreduktionskravet ved at overdække begge gylletanke. Desuden er der valgt at reducere mængden af råprotein til slagtesvinefoderet.

BAT-niveauet for ejendommen er 5.780,35 kg N. Niveauet er baseret på BAT-standardvilkår for slagtesvin og udkast til Vejledende emissionsgrænser opnåelige ved anvendelse af BAT for søer og smågrise. Smågrise og slagtesvin er korrigeret efter afvigende vægt.

#### Beregning af BAT niveau.

Slagtesvin 227,5 DE 33 til 110 kg.

Slagtesvin i nye stalde har maksimal emission i ammoniak på 0,2877 kg N pr dyr.

Korr. for vægt er  $(3562,097/3190) \times 0,2877 = 0,3213$  kg N.

Der er 985 stk. i nye stalde = 316,48 kg N

Slagtesvin i eksisterende stalde på drænet gulv har en maksimal emission i ammoniak på 0,4 kg N pr dyr.

Korr. for vægt er  $(3562,097/3190) \times 0,4 = 0,4467$  kg N.

Der er 6.840 stk. i eksisterende stalde = 3.055,43 kg N

Smågrise 71,09 DE 7,0\* til 33 kg.

Smågrise i nye stalde har maksimal emission i ammoniak på 0,06 kg N pr dyr.

Korr. for vægt er  $(728,78/628) \times 0,06 = 0,06963$  kg N.

Der er 13.665 stk. i nye stalde = 951,49 kg N

Smågrise i eksisterende stalde på delvis fast gulv har en maksimal emission i ammoniak på 0,071 kg N pr dyr.

Korr. for vægt er  $(728,78/628) \times 0,071 = 0,0824$  kg N.

Der er 0 stk. i eksisterende stalde = 0 kg N

Søer 116,28 DE med smågr. Til 7 kg.

Søer i nye stalde har maksimal emission i ammoniak på 2,7 kg N pr dyr.

Der er ingen korr. For vægt

Der er 155 stk. i "nye stalde" (udvidelsen af søer) = 418,5 kg N

Søer i eksisterende stalde på delvis fast gulv har en maksimal emission i ammoniak på 3,01 kg N pr dyr.

Der er ingen korr. For vægt

Der er 345 stk. i eksisterende stalde (nudriften) = 1.038,45 kg N

\*Der regnes med smågrise fra 7 kg, da søernes emission er sat med smågrise til 7 kg.

## Redegørelse for til og fravalg af BAT

### Management (ledelses- og kontrolrutiner)

Bedriftens medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse. Medarbejdere er orienteret om, at ejendommen er miljøgodkendt, og hvilket ansvar der dermed følger.

I bedriftens driftsregnskab registreres forbrug af vand, energi, indkøbt foder, pesticider og handelsgødning.

Bedriftens bortskaffelse af affald registreres på affaldsstamkort.

Affald bortskaffes så vidt muligt til genbrug.

Der udarbejdes gødningsplaner og gødningsregnskab på bedriften, hvor såvel forbrug af handelsgødning som husdyrgødning dokumenteres.

Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.

### Foder

Foderplanen udarbejdes i samarbejde med konsulent og med anvendelse af nyeste viden indenfor svinefodring. Dette indebærer bl.a. brug af fytase.

Der tages analyser af korn, og foderet tilpasses disse analyser.

Mængden af råprotein til slagtesvin reduceres til 150 g råprotein pr. FE

### Staldindretning

I alle nye stalde er der delvis fast gulv.

Alle smågrisestalde med fuldspaltegulv bliver renoveret til toklimastier med delvis spaltegulv. For smågrise er toklimastier med delvis spaltegulv BAT-niveau i Danmark.

Ifølge de sidste nye målinger på det staldsystem er fordampningen 6 % fra stalden og ikke 10 %, som beregnes i it-ansøgningssystemet. En to-klimasti reducerer varmebehovet, da den er designet til at kunne lave en hule. Dermed skal hele staldrummet ikke varmes op til optimal temperatur.

Der er fravalgt at ændre slagtesvinestaldene med drænet gulv, da de er forholdsvis nye og da fodring sker med vådfodring.

Gyllekøling er valgt i de to nye stalde til søer og slagtesvin.

### Forbrug af vand og energi

Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild.

Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt.

Logistikken i forbindelse med afhentning af foder til blandeanlæg, er indrettet så afstanden giver færrest muligt driftstimer, hvilket minimerer energiforbruget.

Der er installeret trinløs styring af ventilatorer i staldene, hvilket regulerer luftcirkulationen efter behov, og giver dermed lavest mulig forbrug af energi.

#### Opbevaring/behandling af husdyrgødning

Tanken tømmes ca. en gang årligt for inspektion og vedligeholdelse.

Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle.

Tankene er tilmeldt de lovpligtige regelmæssige eftersyn, hvilket betyder at tanken hvert 10 år bliver kontrolleret for om der skulle være tegn på begyndende utætheder.

#### Udbringning

Gyllen analyseres for indhold af kvælstof og fosfor. Da gyllen leveres til Fjellerad Biogas, er indholdet af næringsstoffer kendt.

Udbringning af husdyrgødningen afpasses afgrødernes behov samt eventuel tilførsel af handelsgødning.

Husdyrgødningen udbringes under hensyn til afgrødernes vækstperiode, hvilket betyder maksimal udnyttelse af næringsstoffer.

#### Fravalg af BAT

Gylleforsuring er fravalgt da gyllen forarbejdes i fælles biogasanlæg. I forbindelse med gylleforsuring stiger svovlindholdet i gyllen hvilket medfører at svovlindholdet i biogassen også vil stige, og dermed et større svovlnedfald i forbindelse med afbrænding af biogassen.

Der kunne etableres luftrensning, dette er dog vurderet som uproportionalt, da der kun sker en mindre udvidelse i nyt byggeri.

#### Vurdering af BAT

Husdyrbruget har taget udgangspunkt i Miljøstyrelsens BAT- standardvilkår for slagtesvineproduktion samt "Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik for søer og smågrise" for at fastlægge det opnåelige BAT-niveau med hensyn til ammoniakemission.

Aalborg Kommune vurderer, at den beregnede ammoniakemission fra husdyrbruget er det som der kan realiseres ved anvendelse af BAT i produktionen.

Aalborg Kommune vurderer, at husdyrbruget, ved anvendelse af reduceret protein tilførsel til slagtesvinene, nye og renoverede stald opføres i henhold til teknologiblade, og der etableres gyllekøling i de staldafsnit, hvor det er muligt, opfylder kravene til anvendelse af BAT i den ansøgte produktion, samt at den ansøgte produktion lever op til intentionerne i BREF dokumentet.

## 10 – Alternative løsninger og 0-alternativet

### Miljøteknisk redegørelse

Et alternativ til den valgte placering af den nye kornsilo kunne være vest for husdyrbruget, dette vil dog begrænse fremtidige udvidelser fremover.

Endvidere kunne der opføres nye stalde vest for husdyrbruget til den planlagte udvidelse i stedet for at lave tilbygninger. Dette vil dog betyde at håndtering af foder og dyr vil blive mere tidskrævende hvorfor denne placering er fravalgt.

### Kommunens bemærkninger og vurdering

Det vurderes samlet set at de behandlede alternativer ikke er bedre end det ansøgte projekt.

### 0-alternativ

0-alternativet er lig med den eksisterende produktion. En statisk tilstand er oftest ikke et udtryk for noget positivt, da der er ensbetydende med at hjulene er gået i stå. Dette er også tilfældet i landbruget. Det er derfor uundgåeligt, at landbruget hele tiden ændres i takt med omgivelserne.

I alle virksomheder er der løbende krav til at tilpasse og optimere driften efter markedsforholdene. Inden for landbrugerhvervet er det en realitet, at landmanden står over for faldende afregningspriser i forhold til inflationen samtidigt med, at omkostningerne stiger. Der skal således produceres et stadig stigende antal enheder for at overleve økonomisk. Derfor vil det være uundgåeligt, at produktionen løbende skal optimeres og udvides.

Hvis produktionen ikke optimeres, smuldrer det økonomiske grundlag for virksomheden. Et konstant produktionsniveau er reelt en begyndende afvikling af produktionen med de personlige, samfundsmæssige og landskabelige konsekvenser, det giver.

### Kommunens bemærkninger og vurdering

Det er Aalborg Kommunes vurdering, at den øgede miljøpåvirkning, der kommer som følge af udvidelsen på Grønhøjgård ikke påvirker lokalområdet i negativ retning, se nærværende miljøgodkendelse.

Med hensyn til nabogener set i forhold til 0-alternativet kontra udvidelsen på Grønhøjgård, er det Aalborg Kommunes vurdering, at udvidelsen på Grønhøjgård ikke vil betyde væsentlig større gener for naboerne omkring Grønhøjgård end ved den nuværende produktion – jf. afsnittene om lugt-, støj- og fluegener samt lysforhold.

Det er Aalborg Kommunes vurdering af de socioøkonomiske konsekvenser, at 0-alternativet, dvs. fastholdelse af et konstant produktionsniveau på Grønhøjgård, ville være en begyndende afvikling af produktionen. Samfundsmæssigt vil 0-alternativet derfor kunne

betyde færre arbejdspladser dels på slagterierne, men også i de mindre lokale virksomheder (vognmænd, foderstoffer m.m.), og som følge af dette må det kunne forventes at samfundets indkomstdannelse mindskes.

## 11 – Husdyrbrugets ophør

### Nedlukningsplan

I forbindelse med ophør vil der blive truffet de nødvendige foranstaltninger med henblik på at overlevere anlægget i forsvarlig miljømæssig tilstand. Den resterende husdyrgødning i kummer og tanke vil blive fjernet ved hjælp af slamsuger.

Staldene vil blive rengjort og spildevandet kørt ud på dyrkede arealer i henhold til lovgivningen. Udtjent inventar og andet metal vil blive leveret til produkthandler. Udtjent elektronisk udstyr vil blive leveret til genbrug, andet affald vil blive afhændet efter miljølovens forskrifter.

Bygningsmassen vil helt eller delvis blive fjernet. Det sker i henhold til lovgivningen. I hvor stor en grad, at bygningerne fjernes, afhænger af deres tilstand og muligheden for anden udnyttelse. Gylletankene vil blive fjernet, når de ikke længere er brugbare for denne eller anden bedrift.

Ved ophør af driften på husdyrbruget skal følgende foranstaltninger udføres;

### Vilkår for nedlukningsplan

75. Der skal forefindes en nedlukningsplan for hele husdyrbruget.
76. Ved virksomhedens ophør skal der udføres følgende forureningsbegrænsende foranstaltninger.
  - Gyllebeholder, fortank med rørsystemer, gyllekanaler mv. skal tømmes og rengøres.
  - Alle staldafsnit skal tømmes for husdyrgødning og rengøres.
  - Olietanke i forbindelse med husdyrbruget skal tømmes.
77. Oplag af husdyrgødning skal bortskaffes og stalde, lader og pladser m.v. skal rengøres.
78. Oplag af foder herunder skal bortskaffes.
79. Farligt affald, restkemikalier, olieaffald, medicinaffald mv. skal bortskaffes i henhold til Aalborg Kommunes affaldsregulativer. (se afsnittet om affald).

### Vurdering af husdyrbrugets ophør

Aalborg Kommune vurderer, at ovennævnte tiltag er tilstrækkelige til at undgå forureningsfare og til at sikre at ejendommen ikke vil blive et attraktivt levested for eksempelvis rotter.

## 12 - Kontrol, egenkontrol og dokumentation

### Vilkår for tilsyn, kontrol og egenkontrol

80. Der skal foreligge dokumentation, der viser dyreholdets størrelse og sammensætning, dokumentationen skal foreligge i form af gødningsregnskab eller evt. E-kontrol.
81. Der skal ved tilsyn foreligge dokumentation for ekstra efterafgrøder ud over de til en hver tid gældende, generelle krav om efterafgrøder, f.eks. i form af gødningsregnskaber og ansøgninger vedrørende enkeltbetalingsordningen.
82. Der skal ved tilsyn foreligge dokumentation for anvendelsen af gødning i form af kopi af indsendte gødningsregnskaber. Ved afsætning/modtagelse af husdyrgødning skal mængden af kg N dokumenteres via underskrevet Skema B1 og indsendt gødningsregnskab. Mængden af afsat/modtaget kg P skal dokumenteres via overførelsesaftaler hvoraf det skal fremgå, hvor meget fosfor der samlet er i den afsatte/modtagne husdyrgødning.
83. Dokumentation i form af effektivitetskontrol, kvitteringer for indkøbt protein, sædskifte- og gødningsplaner, gødningsregnskaber, forpagtnings- og overførelsesaftaler (af mindst 1 års varighed) samt evt. grønt regnskab m.v. skal opbevares i mindst 5 år og forevises kommunen på forlangende.
84. Der skal føres register (evt. i form af stamkort) for bedriftens affald. Stamkortene samt kvitteringer for bortskaffelse af affald skal opbevares i 5 år og forevises ved tilsyn.



## **Bilagsliste**

- Bilag 1: Bygningsoversigt
- Bilag 2: Alle arealer samt transportveje
- Bilag 3 og 3a: Vandindvindingsforhold.
- Bilag 4: Punkter til beregning af ammoniakdeposition.
- Bilag 5: Beredskabsplan
- Bilag 6: Aftale med Biogasanlæg
- Bilag 7: Sædskifteoversigt

## - Lovoversigt og kildehenvisninger

Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. (Lov nr. 1572 af 20/12 2006) Populær titel: Husdyrloven

Bekendtgørelse af lov om miljøbeskyttelse (Lovbekendtgørelse nr. 1757 af 22/12 2006)  
Populærtitel: Miljøbeskyttelsesloven

Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug. (Bek. nr. 294 af 31/3 2009). Populær titel: Godkendelsesbekendtgørelsen

Bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. (Bek. 1695 af 19/12 2006)  
Populær titel: Husdyrgødningsbekendtgørelsen

Bekendtgørelse om husdyrhold og arealkrav mv. (Bek. nr. 1152 af 23/11/2006)

Bekendtgørelse om brugerbetaling for godkendelse og tilsyn efter lov om miljøbeskyttelse og lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug (Bek. nr. 463 21/05/2007)  
Populærtitel: Bekendtgørelse om brugerbetaling

Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines (Bek. nr. 724 af 1/7 2008)  
Populær titel: Olietankbekendtgørelsen

Bekendtgørelse om affald (Bek. nr. 1634 af 13/12/2006)  
Populær titel: Affaldsbekendtgørelsen

Vejledning om ekstern støj fra virksomheder. Miljøstyrelsens vejledning nr. 5 af november 1984

Bekendtgørelse om påfyldning og vask mv. af sprøjter til udbringning af plantebeskyttelsesmidler (Bekendtgørelse nr. 268 af 31/03 2009)

Aalborg Renovationsvæsens affaldsregulativer (findes på [www.skidt.dk](http://www.skidt.dk)):  
Regulativ for farligt affald fra virksomheder, juli 2007  
Regulativ for klinisk risikoaffald, januar 2009  
Anvisningsregulativ for affald fra virksomheder, oktober 2008

## Reference til Habitatvurdering:

- Bio/consult (marts 2003): Bundvegetationen i Limfjorden 2002.  
<http://limfjord.dk/rapporter/vandmiljo2002/Specialrapp2002/Bundvegetation%20%20Limfjorden%202002.pdf>
- Dahl K., Petersen J.K., Josefson A.B., Dahllöf I., Søgaard B. (2005) Kriterier for gunstig bevaringsstatus for EF-habitatdirektivets 8 marine naturtyper. Faglig rapport fra DMU nr. 549. [http://www2.dmu.dk/1\\_viden/2\\_Publikationer/3\\_fagrapporter/rapporter/FR549.PDF](http://www2.dmu.dk/1_viden/2_Publikationer/3_fagrapporter/rapporter/FR549.PDF)
- DMU (August 2002): Iltsvind i de danske farvande – Iltrapport august 2002  
[http://www.dmu.dk/NR/rdonlyres/F7E00DEB-329A-4290-B795-2C7CB7A40AF5/0/Iltrapport2002\\_08.pdf](http://www.dmu.dk/NR/rdonlyres/F7E00DEB-329A-4290-B795-2C7CB7A40AF5/0/Iltrapport2002_08.pdf)
- DMU (September 2002): Iltsvind i de danske farvande – Iltrapport september 2002  
[http://www.dmu.dk/NR/rdonlyres/0974858A-8D0E-48CA-AC24-5FB301030065/0/Iltrapport2002\\_09.pdf](http://www.dmu.dk/NR/rdonlyres/0974858A-8D0E-48CA-AC24-5FB301030065/0/Iltrapport2002_09.pdf)
- DMU (Oktober 2002): Iltsvind i de danske farvande – Iltrapport oktober 2002  
[http://www.dmu.dk/NR/rdonlyres/0B1286F8-7C79-4CA9-9CCD-A1DF21BEF61C/0/Iltrapport2002\\_10.pdf](http://www.dmu.dk/NR/rdonlyres/0B1286F8-7C79-4CA9-9CCD-A1DF21BEF61C/0/Iltrapport2002_10.pdf)
- Grell M.B. (1998): Fuglenes Danmark. Gads forlag.
- Hedeselskabet (2004): Bundfaunamonitering Limfjorden 2004. Limfjordsovervågningen.  
[http://limfjord.dk/rapporter/vandmiljo2004/Bundfauna\\_Limfj\\_2004.pdf](http://limfjord.dk/rapporter/vandmiljo2004/Bundfauna_Limfj_2004.pdf)
- Markager S., Storm L.M. & Stedmon C.A. (2006): Limfjordens Miljøtilstand 1985 til 2003.  
<http://limfjord.dk/rapporter/Handlingsplan%20Limfjorden/FR577.pdf>
- Miljøcenter Aalborg (Juni 2007a): Natura 2000-basisanalyse – Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal. [http://www.vandognatur.dk/NR/rdonlyres/E68AA891-0094-44B9-8460-A30F7D8C48B0/0/N2omr\\_15\\_basisanalyse\\_natur.pdf](http://www.vandognatur.dk/NR/rdonlyres/E68AA891-0094-44B9-8460-A30F7D8C48B0/0/N2omr_15_basisanalyse_natur.pdf)
- Miljøcenter Aalborg (juni 2007b): Natura 2000-basisanalysen – Nordlige del af Natura 2000-område Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord.  
[http://www.vandognatur.dk/NR/rdonlyres/CE57B0AC-D6F1-4A85-BDA5-4B05F24A24C6/0/N2omr\\_14\\_basisanalyse\\_natur.pdf](http://www.vandognatur.dk/NR/rdonlyres/CE57B0AC-D6F1-4A85-BDA5-4B05F24A24C6/0/N2omr_14_basisanalyse_natur.pdf)
- Vandrammedirektivets Basisanalyse del II. Vurdering af vandforekomsters tilstand og en vurdering af risikoen for, at vandforekomsterne ikke kan opfylde målene i regionplanen senest 22. december 2015. Vanddistrikt 80.  
<http://www.vandognatur.dk/NR/rdonlyres/0D87D6ED-B347-4BFB-9166-49FC9862CFDC/0/Basisanalyse2KattegatSkagerrakogMariagerFjord.pdf>
- Ringkøbing Amt, Viborg Amt og Nordjyllands Amt (maj 2003): NOVA 2003 Marin overvågning 1998-2003 – Vandmiljø i Limfjorden 2002.  
<http://www.limfjord.dk/rapporter/vandmiljo2002/Limfjorden%202002.pdf>

- Ringkjøbing Amt, Viborg Amt og Nordjyllands Amt (maj 2005): NOVANA Marin overvågning 2004-2009 – Vandmiljø i Limfjorden 2004.  
<http://limfjord.dk/rapporter/vandmiljo2004/Hovedrapport.pdf>
- Ringkjøbing Amt, Viborg Amt, Århus Amt og Nordjyllands Amt (december 2006): Limfjordspjecen – Limfjordens miljøtilstand før, nu og i fremtiden.  
<http://www.limfjord.dk/rapporter/Piece/limfjordspjece%202006.pdf>
- Søgaard B., Skov F., Ejrnæs R., Nielsen K.E., Pihl S., Clausen P., Laursen K., Bregnballe T., Madsen J., Baattrup-Pedersen A., Søndergaard M., Lauridsen T.L., Fredshavn J., Aude E. & Nygaard B. (2005): Kriterier for gunstig bevaringsstatus. Faglig rapport fra DMU, nr. 457.  
[http://www2.dmu.dk/1\\_viden/2\\_Publikationer/3\\_fagrapporter/rapporter/FR457\\_2udg\\_www.pdf](http://www2.dmu.dk/1_viden/2_Publikationer/3_fagrapporter/rapporter/FR457_2udg_www.pdf)



**Samlet oversigt med vilkår:**

1. **GODKENDELSEN OMFATTER SAMTLIGE LANDBRUGSMÆSSIGE AKTIVITETER PÅ HUSDYRBRUGET VAARSTVEJ 180, 9260 GISTRUP, HERUNDER ALLE AREALER, DER ER VIST PÅ BILAG 2.**
2. **DENNE MILJØGODKENDELSE ERSTATTER TIDLIGERE MILJØGODKENDELSE FRA 19. MAJ 2004 OG TILLÆG TIL SAMME AF 22. SEPTEMBER 2006.**
3. **VIRKSOMHEDEN SKAL PLACERES, INDRETTES OG DRIVES I OVERENSSTEMMELSE MED DE OPLYSNINGER, DER FREMGÅR AF ANSØGNINGSMATERIALET MED DE ÆNDRINGER DER FREMGÅR AF GODKENDELSENS VILKÅR.**
4. **DET ER EN FORUDSÆTNING FOR DENNE GODKENDELSE, AT DER FORELIGGER EN KONTRAKT OM MODTAGELSE AF GYLLE MED ET GODKENDT BIOGASANLÆG, SOM ER I DRIFT.**
5. **DER SKAL TIL ENHVER TID FOREFINDES ET EKSEMPLAR AF DENNE MILJØGODKENDELSE PÅ HUSDYRBRUGET. DE VILKÅR DER VEDRØRER DRIFTEN, SKAL VÆRE KENDT AF DE ANSATTE, DER ER BESKÆFTIGET MED DEN PÅGÆLDENDE DEL AF DRIFTEN**
6. **GODKENDELSEN BORTFALDER, SÅFREMT BYGGERIET IKKE ER PÅBEGYNDT INDEN 2 ÅR FRA DENNE AFGØRELSES MEDDELELSE OG AFSLUTTET SENEST 3 ÅR EFTER GODKENDELSES DATOEN. DEN MAKSIMALE PRODUKTION SKAL VÆRE OPNÅET INDENFOR 4 ÅR EFTER, AT GODKENDELSEN ER MEDDELT. ELLERS BORTFALDER DEN DEL AF GODKENDELSEN SOM IKKE ER UDNYTTET 4 ÅR EFTER.**
7. **BEDRIFTEN SKAL UNDERRETTE TILSYNSMYNDIGHEDEN SÅLEDES:**
  - A. **NÅR BYGGERIET PÅBEGYNDES OG AFSLUTTES.**
  - B. **BESÆTNINGENS/PRODUKTIONENS STØRRELSE DEN 29. SEPTEMBER 2012.**
  - C. **BESÆTNINGENS/PRODUKTIONENS STØRRELSE DEN 29. SEPTEMBER 2014.**
8. **MED DENNE MILJØGODKENDELSE FØLGER 8 ÅRS RETSBESKYTTELSE. DATO FOR RETSBESKYTTELSENS UDLØB ER SEPTEMBER MÅNED 2018. VILKÅRENE KAN DOG TIL ENHVER TID ÆNDRES EFTER REGLERNE I HUSDYRLOVENS § 40, STK. 2.**
9. **ÆNDRINGER I EJERFORHOLD (ELLER HVEM DER HAR ANSVAR FOR DRIFTEN) SKAL MEDDELES TIL KOMMUNEN.**
10. **ENHVER ÆNDRING I DRIFTEN, INDRETNINGEN ELLER BYGNINGSMASSEN SAMT UDBRINGNINGSAREALER SKAL ANMELDES TIL OG VÆRE GODKENDT AF AALBORG KOMMUNE INDEN GENNEMFØRELSEN.**
11. **SVINEBRUGET TILLADES DREVET MED ET DYREHOLD PÅ MAKSIMALT 414,87 DE, DER FORDELER SIG MED 500 ÅRSSØER, 13.665 SMÅGRISE (7,3-33 KG) OG 7.825 SLAGTESVIN (33-110 KG).**
12. **DEN TILLADTE PRODUKTION SKAL FORETAGES JÆVNT FORDELT OVER ÅRET. DOG TILLADES DER MINDRE UDSVING I VÆGTINTERVALLERNE FOR SMÅGRISE OG SLAGTESVIN, NÅR DET SAMLEDE ANTAL KG. GRISE TO DYREGRUPPER PÅ STALD IKKE OVERSKRIDES**
13. **DRIKKEVANDSSYSTEMET SKAL DRIVES OG VEDLIGEHOLDES SÅLEDES AT SPILD UNDGÅS.**
14. **STALDAFSNIT 1.1.5 OG 1.1.8 SKAL ETABLERES MED DELVIS SPALTEGULV 25-49 % FAST GULV.**
15. **STALDAFSNIT 1.1.2 SKAL I FORBINDELSE MED RENOVERING ETABLERES MED DELVIS SPALTEGULV 25-49 % FAST GULV.**

16. DER SKAL ETABLERES GYLLEKØLING I STALDNR. 1.1.6 OG STALDNR. 1.1.8.
17. VENTILATORER SKAL RENHOLDES EFTER BEHOV.
18. VED DRIFTSSTOP SKAL SKADEN UDBEDRES OG SYSTEMET SKAL HURTIGST MULIGT VÆRE I DRIFT. EVT. TILKALDES SERVICE.
19. DER SKAL TIL STADIGHED TILSTRÆBES EN GOD STALDHYGIEJNE, HERUNDER SIKRES AT STIER OG BÅSE HOLDES TØRRE, SAMT AT STALDENE OG FODRINGSANLÆG HOLDES RENE.
20. DE ENERGIBESPARENDE FORANSTALTNINGER FORESLÅET I ENERGIRAPPORTEN SKAL GENNEMFØRES I FORBINDELSE MED OPFØRELSE OG RENOVERING AF STALDENE.
21. AFLØB FRA STALDE OG ANLÆG SKAL FØRES GENNEM TÆTTE OG LUKKEDE LEDNINGER TIL GYLLEBEHOLDERE.
22. DER SKAL ANSØGES OM TILLADELSE TIL UDLEDNING AF RENT TAG- OG OVERFLADEVAND FRA NYBYGGERIET. ANSØGNINGEN SKAL SENDES TIL AALBORG KOMMUNE SENEST SAMTIDIG MED BYGGEANMELDELSEN.
23. SPILDEVAND FRA RENGØRING AF STALDE OG LIGNENDE SKAL LEDES TIL OPSAMLINGSBEHOLDER ELLER GYLLESYSTEM OG MÅ HEREFTER ANVENDES I OVERENSSTEMMELSE MED BESTEMMELSERNE FOR SPILDEVAND I HUSDYRGØDNINGSBEKENDTGØRELSEN. OPSAMLINGSBEHOLDEREN SKAL HAVE EN KAPACITET SVARENDE TIL MINDST EN AFVASKNING AF STALDENE.
24. AL VASK AF MASKINER, REDSKABER OG SPRØJTE SKAL FOREGÅ PÅ EN GODKENDT VASKEPLADS.
25. PÅFYLDNING AF SPRØJTEMATERIEL SKAL FOREGÅ PÅ GODKENDT VASKEPLADS MED STØBT BUND MED AFLØB TIL OPSAMLINGSBEHOLDER ELLER GYLLETANK. ALTERNATIVT KAN PÅFYLDNING SKE EFTER REGLERNE I VASKEPLADSBEKENDTGØRELSEN.
26. BRUGTE KANYLER OG SKALPELLER SKAL OPBEVARES I KANYLEBOKSE OG BORTSKAFFES SOM FARLIGT AFFALD, EVT. GENNEM KOMMUNENS ORDNING FOR KLINISK RISIKO AFFALD.
27. LÆGEMIDDELRESTER, EMBALLAGE HERFRA SKAL BORTSKAFFES SOM FARLIGT AFFALD. VED SÆRLIGE FORHOLDSREGLER FOR BORTSKAFFELSE AF LÆGEMIDLER, VIL DET FREMGÅ AF INDLÆGSSEDLEN I PAKNINGEN.
28. RESTER AF SPRØJTEMIDLER SAMT EMBALLAGE SKAL BORTSKAFFES EFTER DE TIL ENHVER TID GÆLDENDE REGLER OM BORTSKAFFELSE AF AFFALD, HERUNDER REGLERNE OM FARLIGT AFFALD.
29. SPILDOLIE OG FARLIGT AFFALD SKAL OPBEVARES I EGNEDE BEHOLDERE MED TÆTSLUTTENDE LÅG. BEHOLDERNE SKAL PLACERES PÅ EN FAST, TÆT BUND MED OPKANT ELLER I EN SPILDBAKKE. OPSAMLINGSKAPACITETEN SKAL SVARE TIL VOLUMEN PÅ DEN STØRSTE BEHOLDER. OPLAGSPLADSEN SKAL SOM MINIMUM VÆRE OVERDÆKKET MED ET HALVTAG.
30. ANIMALSK AFFALD, HERUNDER SELVDØDE DYR, SKAL OPBEVARES I LUKKET CONTAINER (STØRRE DYR UNDER KADAVERKAPPE) ELLER LIGNENDE OG PLACERES PÅ ET EGNET STED EFTER AFTALE MED TILSYNSMYNDIGHEDEN, SÅLEDES AT DER I TIDSRUMMET INDTIL AFHENTNINGEN IKKE OPSTÅR UHYGIEJNISKE FORHOLD HERUNDER ADGANG FOR OMSTREJFENDE DYR.
31. OLIETROMLER MV. SKAL PLACERES PÅ EN FAST, TÆT BUND MED EN OPKANT ELLER I EN SPILDBAKKE. OPSAMLINGSKAPACITETEN SKAL SVARE TIL VOLUMEN

- PÅ DEN STØRSTE BEHOLDER. OPLAGSPLADSEN SKAL SOM MINIMUM VÆRE OVERDÆKKET MED ET HALVTAG.
32. LAGRE AF KEMIKALIER TIL RENGØRING AF STALDE SKAL OPBEVARES I ET RUM UDEN AFLØB.
  33. SPRØJTEMIDLER SKAL OPBEVARES UTILGÆNGELIGT FOR BØRN OG I ET RUM UDEN AFLØB. GIFTIGE MIDLER SKAL OPBEVARES AFLÅST.
  34. MÆRKATER PÅ KEMIKALIEDUNKE SKAL VÆRE SYNLIGE OG LÆSBARE.
  35. OPBEVARING AF DIESEL / FYRINGSOLIE I OVERJORDISKE TANKE SKAL TIL ENHVER TID SKE I EN TYPEGODKENDT BEHOLDER, SOM ER OPSTILLET I HENHOLD TIL TYPEGODKENDELSEN, OG DER MÅ IKKE VÆRE MULIGHED FOR AFLØB TIL JORD, KLOAK, OVERFLADEVAND ELLER GRUNDEVAND.
  36. TANKNING AF DIESEL SKAL TIL ENHVER TID SKE PÅ EN PLADS MED FAST OG TÆT BUND, SÅLEDES AT SPILD KAN OPSAMLES, OG AT DER IKKE ER MULIGHED FOR AFLØB TIL JORD, KLOAK, OVERFLADEVAND ELLER GRUNDEVAND.
  37. HANDELSGØDNING SKAL OPBEVARES PÅ FAST BUND.
  38. VED DRIFTSUHELD, HVOR DER OPSTÅR RISIKO FOR FORURENING AF MILJØET, ER DER PLIGT TIL ØJEBLIKKELT AT ANMELDE DETTE TIL: ALARMCENTRALEN, TLF.: 112 OG EFTERFØLGENDE STRAKS AT UNDERRETTE: AALBORG KOMMUNE, TEKNIK OG MILJØFORVALTNINGEN PÅ TLF.: 99 31 20 00.
  39. DER SKAL FOREFINDES EN OPDATERET BEREDSKABSPLAN (BILAG 5) PÅ HUSDYRBRUGET, SOM FORTÆLLER, HVORNÅR OG HVORDAN DER SKAL REAGERES VED UHELD, SOM KAN MEDFØRE KONSEKVENSER FOR DET EKSTERNE MILJØ. PLANEN SKAL VÆRE TILGÆNGELIG OG SYNLIG FOR EJENDOMMENS ANSATTE OG ØVRIGE DER FÆRDES PÅ BEDRIFTEN.
  40. DEN SAMLEDE MÆNGDE DE DER PRODUCERES PÅ HUSDYRBRUGET SVARENDE TIL 414,87 DE I PLANPERIODEN (1/8 TIL 31/7) SKAL AFSÆTTES TIL BIOGASANLÆG
  41. DER KAN MODTAGES AFGASSET BIOMASSE 18.725 KG N SAMT 2.700 KG P SVARENDE TIL 187,25 DE I PLANPERIODEN (1/8 TIL 31/7)
  42. ÆNDRINGER I OPBEVARINGSKAPACITETEN, BÅDE I OPADGÅENDE OG NEDADGÅENDE RETNING, SKAL GODKENDES AF TILSYNSMYNDIGHEDEN, FØR ÆNDRINGEN FORETAGES
  43. HÅNDTERING AF GYLLE SKAL FOREGÅ UNDER OPSYN, SÅLEDES AT SPILD UNDGÅS.
  44. DER SKAL ETABLERES TELTOVERDÆKNING PÅ BEGGE GYLLEBEHOLDERE NÅR MILJØGODKENDELSEN PÅBEGYNDES UDNYTTET.
  45. EFTER ENDT OMRØRING OG UDKØRSEL SKAL TELT LUKKES IGEN UMIDDELBART EFTER. SKADER PÅ DEN FASTE OVERDÆKNING SKAL REPARERES, SÅLEDES AT OVERDÆKNINGEN ALTID ER HELT TÆT.
  46. TYPE 2 KORREKTION MHT. TIL PROTEIN FOR SØER MÅ HØJST VÆRE 0,98 %.  
KORREKTIONSFAKTOREN ER BEREGNET UD FRA FØLGENDE FORMEL:  $((FE \text{ PR. ÅRSSO} \times G \text{ RÅPROTEIN PR. FE}/6250) - 1,50 - (\text{ANTAL FRAVÆNNEDE GRISE PR. ÅRSSO} \times \text{FRAVÆNNINGSVÆGT} \times 0,024 \text{ N PR. KG. TILVÆKST}))/27,2$
  47. TYPE 2 KORREKTION MHT. PROTEIN FOR SLAGTESVIN MÅ HØJST VÆRE 0,9868.  
KORREKTIONSFAKTOREN ER BEREGNET UD FRA FØLGENDE FORMEL:  $((FESV \text{ PR. PRODUCERET SVIN} \times G \text{ RÅPROTEIN PR. FESV}) / 6250) - ((\text{SLAGTEVÆGT} \times 1,31 - \text{INDGANGSVÆGT}) \times 0,028 \text{ KG N PR. KG TILVÆKST}) / 3,19$ .



48. DER SKAL ETABLERES GYLLEKØLING I STALDNR. 12 (1.1.6), DER SKAL I DENNE STALD KØLES I GYLLEN MED 33,1 W/M<sup>2</sup> SÅ DER OPNÅS EN AMMONIAKREDUCERENDE EFFEKT PÅ MINIMUM 28,7 % AF STALDENS STANDARDEMISSION. I STALDNR. 1.1.8 SKAL DER ETABLERES GYLLEKØLING SÅ DER KØLES MED 22 W/M<sup>2</sup> SÅ DER OPNÅS EN AMMONIAKREDUCERENDE EFFEKT PÅ MINIMUM 20 % AF STALDENS STANDARDEMISSION.
49. SAMLINGER AF KØLESLANGERNE SKAL ETABLERES I SAMLEBRØNDE OG KUNNE INSPICERES.
53. DER SKAL MONTERES EN TYPEGODKENDT ENERGIMÅLER PÅ VARMEPUMPENS KØLESIDE, SOM LØBENDE REGISTRERER KØLEEFFEKTEN. ENERGIMÅLEREN SKAL VÆRE FORSYNET MED AUTOMATISK DATALOGNING, DER REGISTRERER KØLEEFFEKTEN MÅLT I KWH PÅ MÅNEDS- OG ÅRSBASIS. DENNE REGISTRERING SKAL OPBEVARES I MINDST 5 ÅR, OG FOREVISES PÅ TILSYNSMYNDIGHEDENS FORLANGENDE.
54. ENHVER FORM FOR IKKE PLANLAGT DRIFTSSTOP SKAL NOTERES I DRIFTSJOURNAL MED ANGIVELSE AF ÅRSAG OG VARIGHED. KOMMUNEN SKAL UNDERRETTES VED IKKE PLANLAGT DRIFTSSTOP AF EN VARIGHED OVER 3 DAG.
55. SÅFREMT SYSTEMET IKKE FUNGERER SKAL KOMMUNEN INFORMERES HEROM. KOMMUNEN KAN VED LÆNGEREVARENDE ELLER GENTAGNE PROBLEMER KRÆVE MILJØGODKENDELSEN REVURDERET.
56. BEDRIFTEN OG DENS OMGIVELSER SKAL DRIVES OG RENHOLDES SÅLEDES, AT LUGTGENER BEGRÆNSES MEST MULIGT.
57. SÅFREMT TILSYNSMYNDIGHEDEN VURDERER, AT DRIFTEN AF EJENDOMMEN GIVER ANLEDNING TIL VÆSENTLIGT FLERE LUGTGENER FOR DE OMKRINGBOENDE END FORVENTET, SKAL BEDRIFTEN LADE UDARBEJDE EN HANDLINGSPLAN FOR AT NEDBRINGE LUGTGENERNE, HERUNDER EVT. AT FORETAGE LUGTMÅLINGER. INDEN DOKUMENTATIONSPROGRAMMET IVÆRKSÆTTES SKAL DET GODKENDES AF TILSYNSMYNDIGHEDEN, OG UNDERSØGELSENS OMFANG VIL EFTER KONKRET VURDERING BLIVE FASTSAT AF TILSYNSMYNDIGHEDEN. ALLE UDGIFTER I FORBINDELSE MED OVENNÆVNTE AFHOLDES AF HUSDYRBRUGET.
58. VISER OVENNÆVNTE DOKUMENTATION, AT DER ER VÆSENTLIGE LUGTGENER, SKAL DE AFHJÆLPENDE FORANSTALTNINGER UDFØRES EFTER NÆRMERE AFTALE MED TILSYNSMYNDIGHEDEN.
59. KRAVET OM DOKUMENTATION AF LUGTFORHOLDENE KAN HØJST FREMSÆTTES EN GANG ÅRLIGT, MED MINDRE DEN SENESTE KONTROL VISTE, AT LUGTEMISSIONEN IKKE KAN OVERHOLDES.
60. DER SKAL PÅ EJENDOMMENE FORETAGES EFFEKTIV FLUEBEKÆMPELSE SOM MINIMUM I  
OVERENSSTEMMELSE MED DE NYESTE RETNINGSLINJER FRA STATENS SKADEDYRLABORATORIUM.
61. OPBEVARING AF FODER SKAL SKE PÅ SÅDAN EN MÅDE, SÅ DER IKKE OPSTÅR RISIKO FOR OPHOLD AF SKADEDYR (ROTTER M.V.).
62. VED TRANSPORT AF GYLLE PÅ OFFENTLIGE VEJE SKAL GYLLEVOGNENS ÅBNINGER VÆRE FORSYNET MED LÅG ELLER LIGNENDE, SÅLEDES AT SPILD IKKE KAN FINDE STED. SKULLE DER ALLIGEVEL SKE SPILD, SKAL DETTE STRAKS OPSAMLES.
63. TRANSPORT AF HUSDYRGØDNING MED GYLLEVOGN GENNEM VAARST BY MÅ KUN FINDE STED PÅ HVERDAGE OG I TIDSRUMMET KL. 08 – 19.

64. VIRKSOMHEDEN SKAL, FOR EGEN REGNING, DOKUMENTERE, AT STØJVILKÅR OVERHOLDES, HVIS TILSYNSMYNDIGHEDEN FINDER GENERNE VÆSENTLIGE.
  65. STØJMÅLINGER SKAL UDFØRES SOM BESKREVET I MILJØSTYRELSENS TIL ENHVER TID GÆLDENDE STØJBEBEGRENSNING OG FORETAGES I PUNKTER, SOM FORINDEN AFTALES MED TILSYNSMYNDIGHEDEN.
  66. VIRKSOMHEDENS BIDRAG TIL STØJBELASTNINGEN MÅ IKKE OVERSTIGE FØLGENDE VÆRDIER MÅLT VED NABOBEBOELSEN ELLER DENNES OPHOLDSAREALER.
  67. DRIFTEN MÅ IKKE MEDFØRE STØVGNER UDENFOR HUSDYRBRUGETS AREALER.
  68. FODERSILOER SKAL INDRETTES SÅLEDES AT STØVGNER I FORBINDELSE MED INDBLÆSNING AF FODER UNDGAES, F.EKS. MED MELCYKLONER ELLER ANDEN STØVBEBEGRENSENDE FORANSTALTNING.
  69. DER MÅ MAKSIMALT UDBRINGES HUSDYRGØDNING PÅ BEDRIFTENS AREALER SVARENDE TIL 1,4 DE/HA PR. PLANÅR (1/8-31/7), OG SÅLEDES AT DER PÅ BEDRIFTENS SAMLEDE AREALER IKKE UDBRINGES MERE END 18.725,00 KG N OG 2.700 KG P.
  70. DER MÅ IKKE TILFØRES BEDRIFTENS AREALER ANDEN ORGANISK NITRATHOLDIGT GØDNING SOM F.EKS. AFFALD.
  71. PÅ BEDRIFTEN SKAL DER HVERT ÅR VÆRE 4,01 % EFTERAFGRØDER, UD OVER DE TIL EN HVER TID GÆLDENDE, GENERELLE KRAV OM EFTERAFGRØDER. DISSE EFTERAFGRØDER SKAL FØLGE DE SAMME REGLER SOM GÆLDER FOR DE LOVPLIGTIGE EFTERAFGRØDER HVAD ANGÅR ARTSVALG, DYRKNINGSPERIODE OG KVÆLSTOFGØDNING. HVERKEN DE EKSTRA EFTERAFGRØDER ELLER EFTERAFGRØDER, SOM FØLGE AF DE GENERELLE KRAV, MÅ ERSTATTES AF GRØNNE MARKER IFØLGE REGLERNE OM NEDSÆTTELSE AF KRAVET TIL EFTERAFGRØDER SOM FØLGE AF GRØNNE MARKER.
- DET HENSTILLES TIL, AT DE EKSTRA EFTERAFGRØDER ETABLERES PÅ DE AREALER, SOM ER BELIGGENDE INDENFOR OSD 20
72. PÅ BEDRIFTENS MARKER NR. 3-1 OG 4-2, SKAL DER ANVENDES ET "GRUNDVANDSSÆDSKIFTE" MED ET UDVASKNINGSINDEKS PÅ HØJST 70. DE NÆVNTE MARKER FREMGÅR AF BILAG 2 OG UDVASKNINGSINDEKS SES I BILAG 7.
  73. VED FREMTIDIGE RENOVERINGER AF STALDENE, SKAL ÆNDRINGERNE PÅ FORHÅND VÆRE BAT-VURDERET OG GODKENDT AF TILSYNSMYNDIGHEDEN.
  74. DE STALDE SOM IKKE RENOVERES I FORBINDELSE MED DENNE GODKENDELSE SKAL SENEST RENOVERES OM 15 ÅR,
  75. DER SKAL FOREFINDES EN NEDLUKNINGSPLAN FOR HELE HUSDYRBRUGET.
  76. VED VIRKSOMHEDENS OPHØR SKAL DER UDFØRES FØLGENDE FORURENINGSBEBEGRENSENDE FORANSTALTNINGER.
    - GYLLEBEHOLDER, FORTANK MED RØRSYSTEMER, GYLLEKANALER MV. SKAL TØMMES OG RENGØRES.
    - ALLE STALDAFSNIT SKAL TØMMES FOR HUSDYRGØDNING OG RENGØRES.
    - OLIETANKE I FORBINDELSE MED HUSDYRBRUGET SKAL TØMMES.
  77. OPLAG AF HUSDYRGØDNING SKAL BORTSKAFFES OG STALDE, LADER OG PLADSER M.V. SKAL RENGØRES.
  78. OPLAG AF FODER HERUNDER SKAL BORTSKAFFES.

- 
79. FARLIGT AFFALD, RESTKEMIKALIER, OLIEAFFALD, MEDICINAFFALD MV. SKAL BORTSKAFFES I HENHOLD TIL AALBORG KOMMUNES AFFALDSREGULATIVER. (SE AFSNITTET OM AFFALD).
  81. DER SKAL VED TILSYN FORELIGGE DOKUMENTATION FOR EKSTRA EFTERAFGRØDER UD OVER DE TIL EN HVER TID GÆLDENDE, GENERELLE KRAV OM EFTERAFGRØDER, F.EKS. I FORM AF GØDNINGSREGNSKABER OG ANSØGNINGER VEDRØRENDE ENKELTBETALINGSORDNINGEN.
  82. DER SKAL VED TILSYN FORELIGGE DOKUMENTATION FOR ANVENDELSEN AF GØDNING I FORM AF KOPI AF INDSENDTE GØDNINGSREGNSKABER. VED AFSÆTNING/MODTAGELSE AF HUSDYRGØDNING SKAL MÆNGDEN AF KG N DOKUMENTERES VIA UNDERSKREVET SKEMA B1 OG INDSENDT GØDNINGSREGNSKAB. MÆNGDEN AF AFSAT/MODTAGET KG P SKAL DOKUMENTERES VIA OVERFØRELSESAFTALER HVORAF DET SKAL FREMGÅ, HVOR MEGET FOSFOR DER SAMLET ER I DEN AFSATTE/MODTAGNE HUSDYRGØDNING.
  83. DOKUMENTATION I FORM AF EFFEKTIVITETSKONTROL, KVITTERINGER FOR INDKØBT PROTEIN, SÆDSKIFTE- OG GØDNINGSPLANER, GØDNINGSREGNSKABER, FORPAGTNINGS- OG OVERFØRELSESAFTALER (AF MINDST 1 ÅRS VARIGHED) SAMT EVT. GRØNT REGNSKAB M.V. SKAL OPBEVARES I MINDST 5 ÅR OG FOREVISES KOMMUNEN PÅ FORLANGENDE.
  84. DER SKAL FØRES REGISTER (EVT. I FORM AF STAMKORT) FOR BEDRIFTENS AFFALD. STAMKORTENE SAMT KVITTERINGER FOR BORTSKAFFELSE AF AFFALD SKAL OPBEVARES I 5 ÅR OG FOREVISES VED TILSYN.



- 1: Facadebelysning
- 2: Fortank
- 3: Ilyfortank
- 4: DAKA-afhentning
- 5: Vandværk
- 6: Kloak til stuehus
- 7: Halmfyr
- 8: Olie tank
- 9: Kemikalierum
- 10: Stald 1.1.8 Ily slagtesvinestald
- 11: Stald 1.1.7 Slagtesvin
- 12: Stald 1.1.6 Slagtesvin ændres til soer.
- Eksisterende stald nedrives.
- 13: Stald 1.1.4 Sostald
- 14: Stald 1.1.5 Ily smågrisestald
- 15: Halmlade
- 16: Maskin - kornopbevaring
- 17: Kornopbevaring
- 18: Møller
- 19: Maskinhus
- 20: Regnvandsfaskine
- 21: Stald 1.1.2 Smågrisestald ændres til 2 klima
- 22: Stald 1.1.3 Slagtesvinestald. Halvdelen nedrives.
- 22a. Slagtesvinestald ændres til drægtige soer
- 23: Stald 1.1.1. Farestald
- 24: Stald 1.1.1. Drægtighedsstald ændres til farestald.
- 25: Amerikanersilo
- 26: 2 x 3.000 m<sup>3</sup> gylletank



**AGRI NORD  
Natur & Miljø**

Hobrovej 437, 9200 Aalborg SV  
Tlf. 9634527 & Fax. 96345128

Bilag 1



**Skemanr. 9168 ver 2  
Bilag 2: Bygningsoversigt**

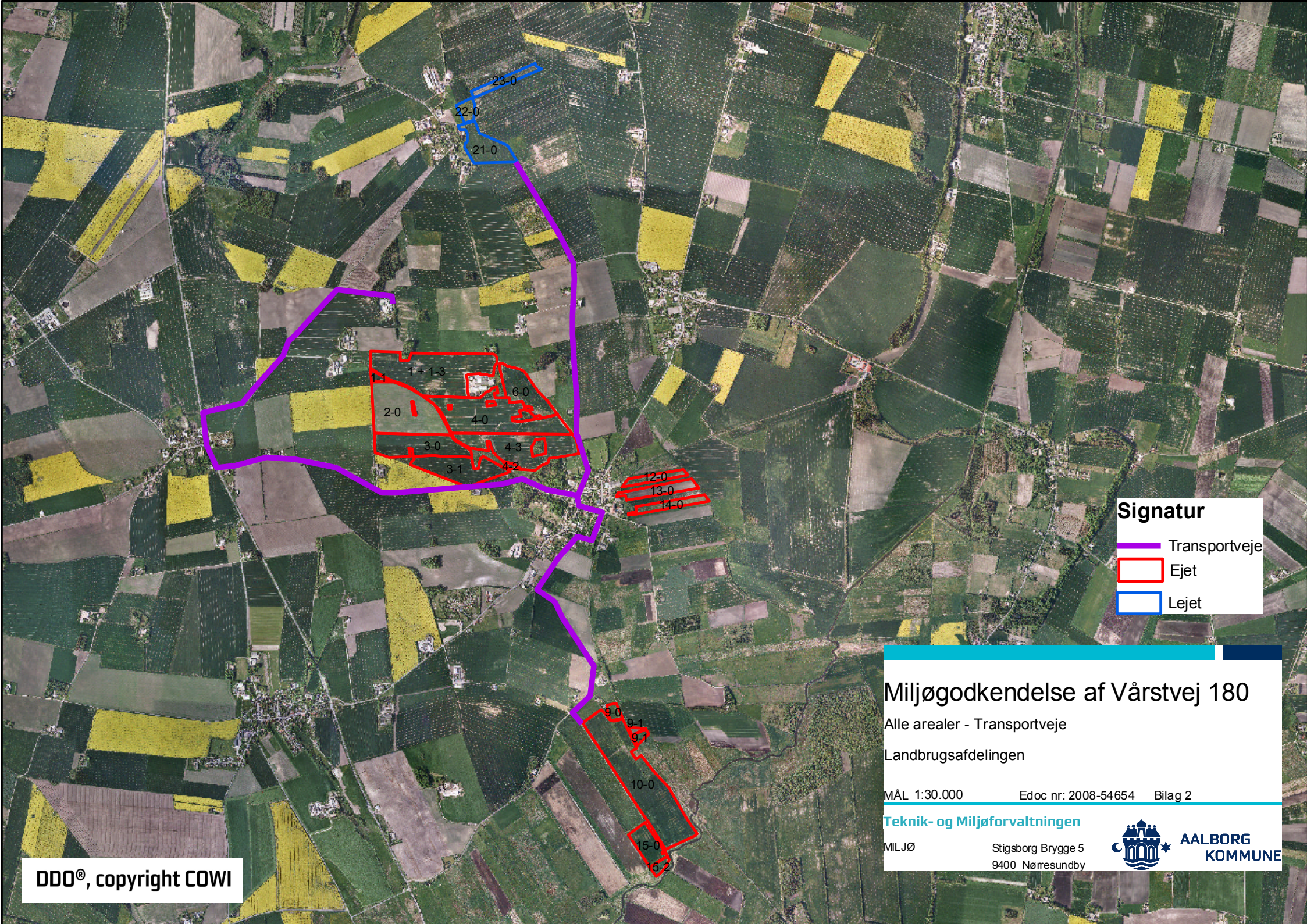
Dato: 05.08.2010 / 15:15:43

J.Nr. 98333361

Målforshold: 1:1500

Init.: bft





**Signatur**

- Transportveje
- Ejet
- Lejet

**Miljøgodkendelse af Vårstvej 180**  
Alle arealer - Transportveje  
Landbrugsafdelingen

MÅL 1:30.000      Edoc nr: 2008-54654      Bilag 2

**Teknik- og Miljøforvaltningen**

MILJØ      Stigsborg Brygge 5  
9400 Nørresundby

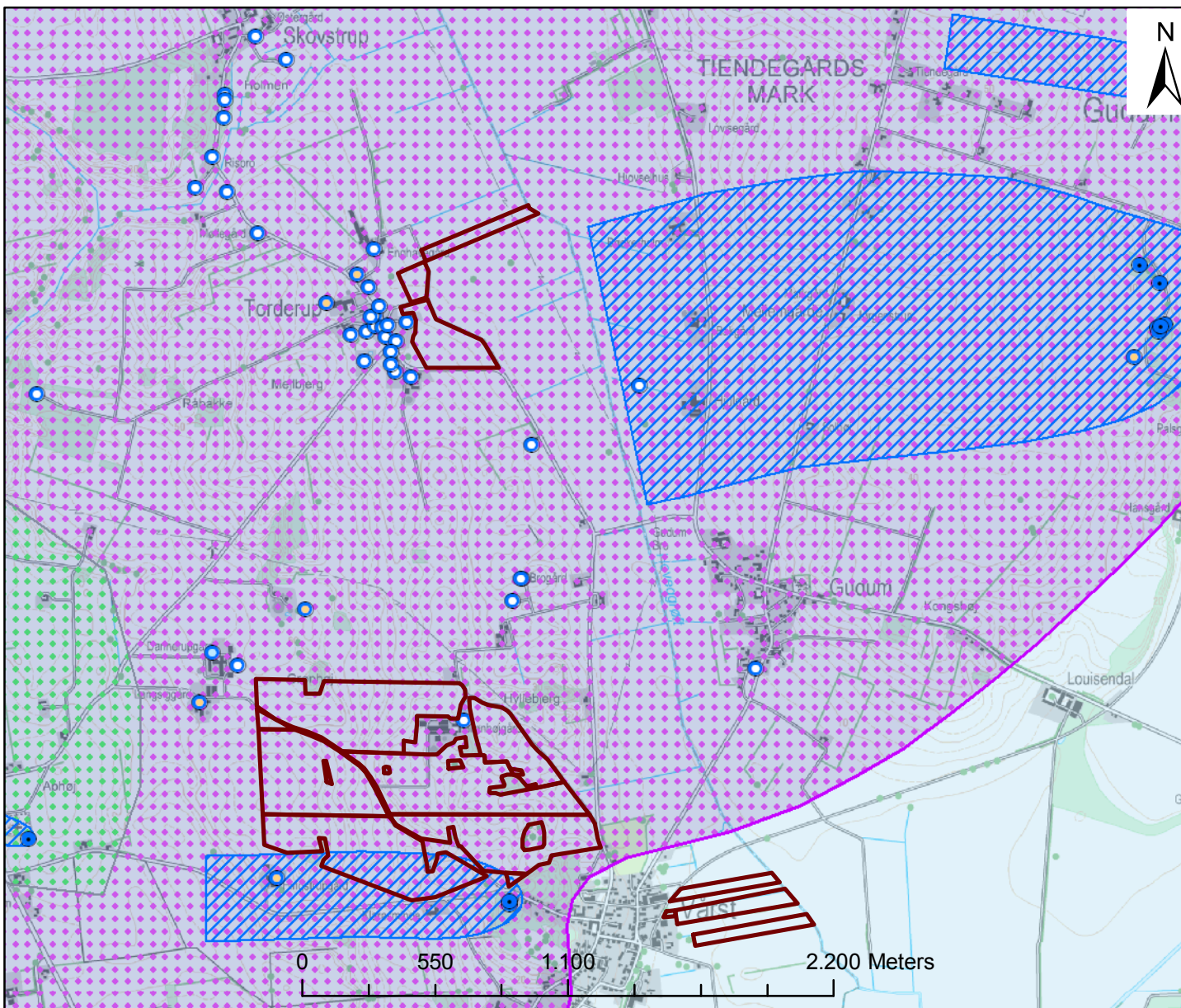


**AALBORG  
KOMMUNE**

DDO®, copyright COWI



# Vandindvindingsforhold



## Vaarstvej 180, Gistrup Miljøgodkendelse

Baggrund:  
© Aalborg Kommune

### Signaturforklaring

- Vandværksboring
- Privat husholdning/Drikkevand/Udenfor vandværk
- Vandindvinding, uspecificeret
- Pejleboring/vandindvinding
- Pejleboring/markvanding
- Markvanding/Gartneri

- Indvindingsoplande - Aalborg Kommune
- Områder med særlige drikkevandsinteresser OSD
- Områder med drikkevandsinteresser OD
- Begrænset drikkevandsinteresser
- Områder med lille sårbarhed
- Områder med nogen sårbarhed
- Områder med stor sårbarhed
- Områder med sårbarhed

BILAG 3

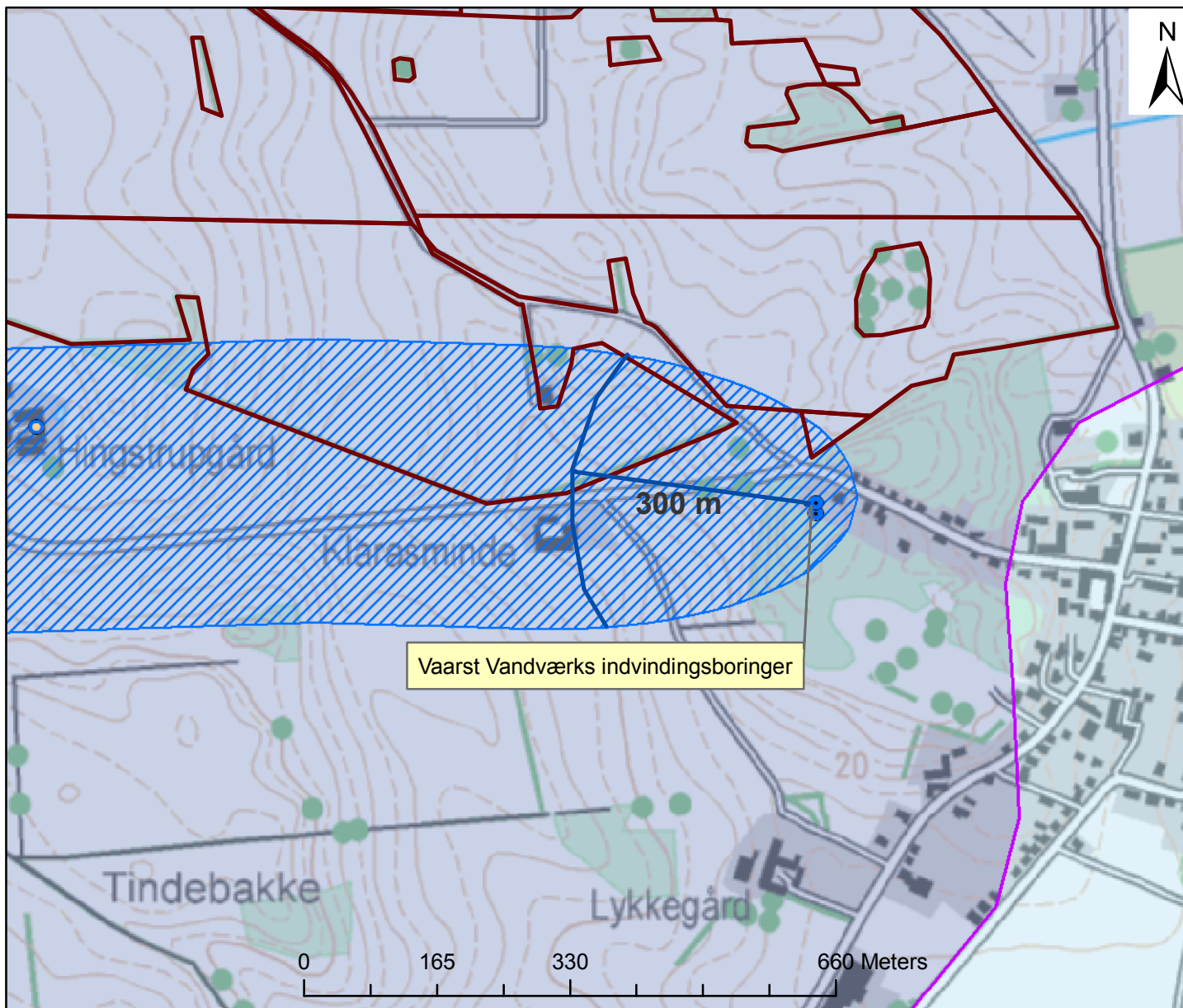
Kortet skal betragtes som vejledende

Skala: 1:25.847

Dato: 25/5 2010

Udført af: LBJ

# Vandindvindingsforhold



## Vaarstvej 180, Gistrup Miljøgodkendelse

Baggrund:  
© Aalborg Kommune

### Signaturforklaring

- Vandværksboring
- Privat husholdning/Drikkevand/Udenfor vandværk
- Vandindvinding, uspecificeret
- Pejleboring/vandindvinding
- Pejleboring/markvanding
- Markvanding/Gartneri
- ▨ Indvindingsoplande - Aalborg Kommune
- Områder med særlige drikkevandsinteresser OSD
- Områder med drikkevandsinteresser OD
- Begrænset drikkevandsinteresser

BILAG 3A

Kortet skal betragtes som vejledende

Skala: 1:7.749

Dato: 25/5 2010

Udført af: LBJ



## Signaturforklaring

### E\_DOC\_NUMMER

-  2008-54654
-  EF-habitatområder
-  Natura 2000 områder - samlet - Lbl. Naturplannr.
-  Beskyttede naturtyper : Eng
-  Beskyttede naturtyper : Hede
-  Beskyttede naturtyper : Mose
-  Beskyttede naturtyper : Overdrev
-  Beskyttede naturtyper : Strandeng
-  Beskyttede naturtyper : Sø

Vaarstvej 180

Punkt 2, Overdrev

Punkt 3, Overdrev

Punkt 1, Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund, Natura 2000-område (6230)

DDO®, copyright COWI

Sag nr. 2008-54654

Kortbilag til beregning af ammoniakdeposition

Kortbilag 4

MÅL 1:21.586

DATO 14-07-2010

Teknik- og Miljøforvaltningen

PARK & NATUR

Stigsborg Brygge 5  
9400 Nørresundby



AALBØRG  
KOMMUNE



Beredskabsplan

For

Johan Westenholz

Vaarstvej 180

9260 Gistrup

## **Indholdsfortegnelse:**

TELEFONNUMRE .....	4
BRAND- OG EVAKUERING .....	5
OVERLØB AF GYLLE .....	6
KEMIKALIE- OG OLIESPILD.....	7
STOPHANER / HOVEDAFBRYDERE .....	8
STRØMSVIGT .....	9
TRANSPORT AF BEKÆMPELSESMIDLER .....	10
Bilag A Kort over ejendommen .....	11
Bilag B Kort over udløbspunkter fra dræn til vandløb	<b>Fejl! Bogmærke er ikke defineret</b>

Udarbejdet af Mads Waidtløw

Denne beredskabsplan er udarbejdet som en del af ejendommens miljøgodkendelse med det formål at stoppe og begrænse evt. uheld med konsekvenser for det omgivne miljø.

Planens indhold skal være kendt af gårdens ansatte mm. Udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand, ol.

Beredskabsplanen revideres mindst 1 gang om året og skal være let tilgængelig og synlig. Beredskabsplanen findes i mappe på kontoret i stalden samt på kontoret i stuehuset.

### **Kort materiale.**

Bagerst er der et oversigtskort over ejendommen mm. med angivelse af:

- Mark- og drikkevandsboringer/brønde
- Kemikalielager (f.eks. bekæmpelsesmidler, handelsgødning, svovlsyre til forsuring)
- Dieseltanke og olietanke (overjordiske og nedgravede)
- Drænbrønde / regnvandsbrønd / afløb
- Slukningsmateriel og åndedrætsværn
- Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbryder m.v.
- vt. faldmod vandløb/dræn/brønde og boringer
- Trykflasker/oplag af F-gas.
- Flugtveje for dyr/ frigørelse mm.

### **Husk**

Ved store uheld ring altid 1-1-2, ved mindre uheld ring altid til miljømyndighederne. Er man i tvivl ring 1-1-2.

Efter brand mm. Tag kontakt med miljømyndighederne med hensyn til genopbygning af stald mm.

# TELEFONNUMRE

Nærmeste telefon står på kontoret i stalden og har nr. 98333361.

Miljømyndighed	kontaktes på telefon	99312000	dag eller nat
Falck	kontaktes på telefon	70102030	dag eller nat
Brandvæsen	kontaktes på telefon	98133900	dag og nat
Lægevagt	kontaktes på telefon	98331022	dag eller nat
Landbocenteret	kontaktes på telefon	96345150	dag eller nat
Dyrlæge, Danvet	kontaktes på telefon	98512988	dag eller nat
Foderstofforretning	kontaktes på telefon	97931877	dag eller nat
Elektriker	kontaktes på telefon	98333051	dag eller nat
Smeden	kontaktes på telefon	20472077	dag eller nat
VVS	kontaktes på telefon	20472077	dag eller nat
Ventilationsfirma	kontaktes på telefon	72175544	dag eller nat
Daka	kontaktes på telefon	70225544	dag eller nat
Nabo	kontaktes på telefon	93333178	dag eller nat
Datter	kontaktes på telefon	61339738	dag eller nat

# BRAND- OG EVAKUERINGSINSTRUKS

Ved brand der ikke kan slukkes ved egen hjælp.

1. Tilkald brandvæsenet - RING 112 - oplys:
  - Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
  - Hvad er der sket og at det er en gårdbrand
  - Er der tilskadekomne - hvor mange –
  - Er dyrene kommet ud – art og antal der evt. er fanget
2. Kontakt ejeren, Johan Westenholz på tlf. 20193361/98333361
3. Iværksæt rednings- og slukningsarbejde hvis det er muligt og forsvarligt, herunder fjernelse og evakuering af dyr, olie, trykflasker, gødning og kemikalier

Placering af slukningsmateriel er angivet på oversigtskortet.

Hvis det ikke er muligt at slukke branden - forsøg at begrænse den ved lukning af døre og vinduer

4. Modtag brandvæsenet og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet

oplys endvidere:

- Evt. tilskadekomne eller dyr der ikke er reddet i sikkerhed
- Hvor det brænder
- Brandens omfang
- Hvor der er adgangsveje

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

- Brandslukkere på kontoret i stalden, Ved halmfyret og i garagen.
- Pas på gasflasken ved halmfyret!!

# OVERLØB AF GYLLE INSTRUKS

1. Ved større overløb af gylle eller ved brud på gylletanken - RING 112

oplys:

- Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
- Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud
- Om der er risiko for forurening af vandløb, eller drikkevandsboring

2. Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne

3. Kontakt ejeren, Johan Westenholz på tlf. 20193361/98333361

4. Kontakt miljømyndighederne ved tlf. 99312000.

5. Forsøg opdæmning for at undgå, at gylle løber til grøften og derfra til Lindeborg Å. Opdæmningen foretages med halmballer fra halmhuset, samt jord. Se tegning bagerst. Der er ingen dræn eller kloaker gyllen kan løbe i.

6. Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe med sammen med kortmaterialet

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

- Bigballe i halmhuset.
- Traktor med frontlæsser i maskinhuset.

# KEMIKALIE- OG OLIESPILD INSTRUKS

1. Ved større overløb af mælk, kemikalier og olie - RING 112 – oplys:
  - Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
  - Hvad der er sket, hvad og hvor meget der er løbet ud
  - Om der er risiko for forurening af vandløb, drikkevand
2. Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne
3. Kontakt ejeren, Johan Westenholz på tlf. 20193361/98333361
4. Kontakt miljømyndighederne ved tlf. 99312000.
5. Der findes ingen brønde ved kemikalierum eller olietank. Dieseltanken er placeret på betonbund uden afløb. Der laves en vold af halmballer/jord rundt om betonen i tilfælde af lækage. Eventuelt spild suges op af savsmuld.
- 6.
7. Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe med sammen med kortmaterialet

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

- Halmballer i halmhuset.
- Traktor med frontlæsser i maskinhuset.
- Jord til vold.

I stalden ved kontoret samt i kemikalierummet findes der savsmuldspakker der kan benyttes til at opsuge spildte væsker.

# STOPHANER / HOVEDAFBRYDERE

Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbryder m.v. skal ligeledes noteres på kortet over ejendommen.

## Vand

Hovedhane sidder ved kontoret i stalden.

Der sidder stophaner ved indgangen til alle stalde.

## Elektricitet

Hovedafbryder sidder ved Kontoret i stalden.

EI-tavle sidder ved kontoret i stalden.

Nye 35 ampere sikringer opbevares i Skab på kontoret.

Nye 63 ampere sikringer opbevares i skab på kontoret.

Øvrige sikringer er elektroniske.

Der findes undertavler med afbrydere ved slagtesvinestaldene samt ved blanderiet. Se vedlagte tegning.



# STRØMSVIGT INSTRUKS

1. Vurder om dyr vil lide under træk fra nødopluk eller varme.
2. Tjek alle stalde og se, om nødoplukket er åben.
3. Begræns trækgener og varmeudvikling (overbrusning).
4. Kontroller at der ikke sker forurening som følge af manglende strøm til pumper ol.
5. Ved strømsvigt på over ca. 2 timer, ring til Elektrikker og forhør om varigheden af udfaldet. Telefon nr. 98333051.
6. Eventuelt i værdsæt opstart af nødstrømsgenerator. Nødgeneratoren står i maskinhuset på marken.

# TRANSPORT AF BEKÆMPELSESMIDLER

Sørg for sikker transport af kemikalier til ejendommen og mellem ejendom og marker.

1. Bekæmpelsesmidler skal under transport være sikret mod stød og uheld. En lukket tæt plastkasse (eks. en køleboks) er velegnet.
2. Medbringe en spand/sæk med fint savsmuld til opsugning af spildt middel samt en skovl og f.eks. plasticposer/plastspand til en hurtig indsats. Uanset koncentrationen kan et spild på mindre end ca. 2 liter med en hurtig indsats fjernes fra jorden.
3. Medbring altid en mobiltelefon således at det er muligt at hurtigst at tilkalde hjælp ved held.
4. Hvor der arbejdes med bekæmpelsesmidler, skal der være førstehjælpeudstyr og øjenskyllmiddel til rådighed

Meget giftige og giftige bekæmpelsesmidler skal overalt opbevares forsvarligt under lås. Øvrige bekæmpelsesmidler skal opbevares forsvarligt. For alle midler gælder, at de opbevares utilgængeligt for børn og ikke sammen med eller i nærheden af levnedsmidler, foderstoffer m.v.

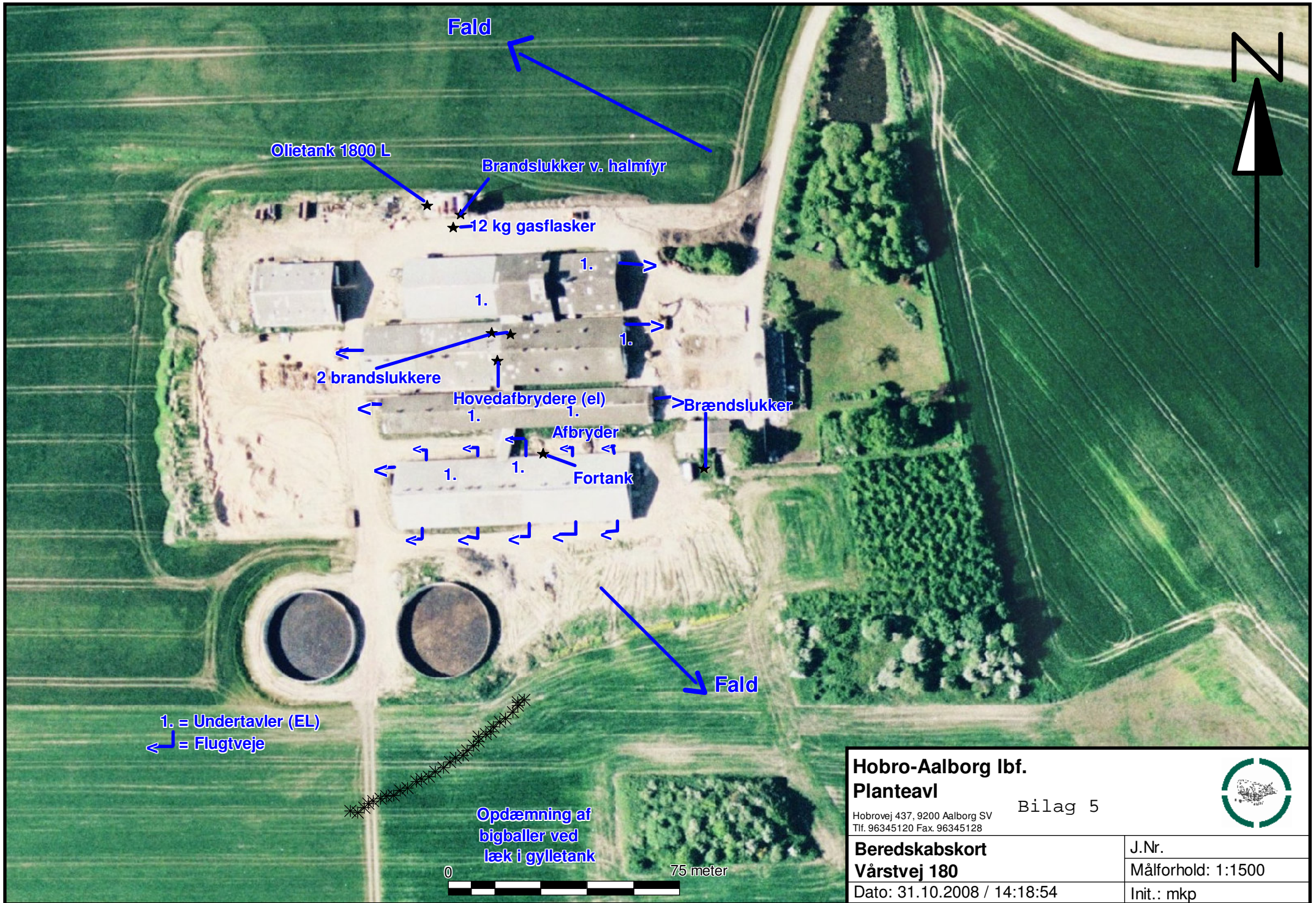
Derudover gælder følgende:

- Kemikalerummet skal være godt ventileret, tørt og frostfrit med god belysning.
- Der skal findes et sugende materiale f.eks. savsmuld til opsamling af spild.
- Døre skal være forsynet med en støbt kant, der kan tilbageholde eventuelt spild.
- Gulve skal være tætte og uden afløb.

# **Bilag A Kort over ejendommen**








1. = Undertavler (EL)  
 ↳ = Flugtveje

Opdæmning af  
 bigballer ved  
 læk i gylletank

0 75 meter

<b>Hobro-Aalborg lbf.</b> <b>Planteavl</b> Hobrovej 437, 9200 Aalborg SV Tlf. 96345120 Fax. 96345128		Bilag 5 
<b>Beredskabskort</b> <b>Vårstvej 180</b>		
Dato: 31.10.2008 / 14:18:54		J.Nr. Målforhold: 1:1500 Init.: mkp



## BILAG 6

**Aftale om overførsel af husdyrgødning:**

Undertegnede (modtager af husdyrgødning):

Navn: Vaarst-Fjellerad Biogasselskab Amba  
Adresse: Torderupvej 23, 9260 Gistrup  
CVR-nr: 17744283 Tlf: 9833 3010

Har forpligtet sig til at modtage svinegylle fra undertegnede husdyrgødningsproducent (leverandør af husdyrgødning)

Navn: Johan Westenholz  
Adresse: Vaarstvej 180, 9260 Gistrup  
CVR-nr: 47558719 Tlf: 9833 3361

**Aftalen:**

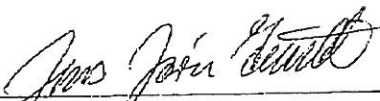
Aftalen om levering af svinegylle er fortløbende med start d. 1/8-2010 og løber indtil en af parterne siger den op.  
Opsigelsesvarslet er 3 måneder. Dog vil den altid tidligst ophøre med udgangen af en måned.


Aftalen omfatter svinegylle svarende til max 213 DE. Mængden udvides i takt med produktionsudvidelsen hos leverandøren. Mængden forventes således først at være på fuld mængde i 2012.

Leveringen af gylle foregår løbende.

Begge parter forpligter sig til at indregne de overførte DE i gødningsregnskabet ud fra en opgørelse af den overførte mængde gødning samt indhold af næringsstoffer baseret på analyser.

Sted og dato: 21-6-2010

  
(Modtagers underskrift)

  
(Leverandørs underskrift)

VAARST - FJELLERAD BIOGASANLÆG  
TORDERUPVEJ 23 - 9260 GISTRUP  
TEL: 98 33 30 10 - FAX: 98 33 30 60  
E-MAIL: 42 47 33 60 / 40 21 33 62

## Standardsædskifter og referencesædskifter

I de følgende tabeller er vist de standardsædskifter, der kan anvendes i forbindelse med miljøgodkendelser og tilladelser efter 1. januar 2007. Referencesædskifterne er vist med gult. Referencesædskiftet er det sædskifte som i forbindelse med beskyttelsesniveauet for fosfor og nitrat er udgangspunkt for den pågældende bedrift. I forbindelse med beskyttelsesniveauet for fosfor og nitrat (grundvand) er det således også sædskiftet i "nudrift". Referencesædskiftet på bedriftens arealer bestemmes entydigt ud fra jordtype og krav til efterafgrøder for svine- og planteavlsbedrifter og grovfoderbehov og krav til efterafgrøder på kvægbedrifter. En bedrift angives som svine- og planteavlsbedrift, hvis antallet af DE, fra andet end kvæg, får og geder udbragt på bedriften, er større end det angivne antal DE kvæg, får og geder som fremgår af næste afsnit.

For kvægbedrifter er der anført nogle intervaller for grovfoderproduktionen på bedriften angivet DE kvæg, får og geder per ha. I dette begreb indgår grovfoderproduktion til samtlige af bedriftens grovfoderædende dyr. Grovfoder afsat til andre bedrifter beregnes ud fra 3000 FE/DE.

Produceret grovfoder i De/ha har ingen sammenhæng med mængden af husdyrgødning der udbringes på bedriften. Det er et helt andet begreb end de almindelige harmoniregler og anvendes kun til fastlæggelse af referencesædskiftet.

Ved den ansøgte drift kan vælges frit mellem alle sædskifter (bortset fra K12) og miljøeffekten beregnes i forhold til referencesædskiftet.

Det er frivilligt, hvorvidt der ønskes krav om ændret sædskifte. Det er således muligt at anvende andre virkemidler, som f.eks. krav til flere efterafgrøder, uden samtidig at blive pålagt krav til sædskiftet. Hvis der ikke ønskes krav til sædskiftet skal der i IT-ansøgningssystemet i så fald vælges samme sædskifte som referencesædskiftet for alle marker.

Hvis sædskiftet ønskes anvendt som virkemiddel, skal samtlige arealer under bedriften medregnes incl. de sædskifter, som evt. har en større udvaskning end referencesædskiftet. Undtaget herfra er kravene på nitratfølsomme indvindingsområder i forhold til miljøbeskyttelsen af grundvandet.

Ved tilsyn og kontrol med sædskifterne skal alle arealer med samme sædskifte vurderes samlet. Selvom kravene beregnes på bedriftsniveau skal valg af sædskifter med mindre udvaskning i rimeligt omfang målrettes de arealer, hvor der ifølge de udpegede nitratklasser er behov for en reduktion af udvaskningen. Der kræves ingen egentlig beregning heraf, men en tekstmæssig beskrivelse af denne målretning.

Såfremt ændret valg af sædskifte anvendes som virkemiddel skal der stilles vilkår herom svarende til kriterierne for hvert standardsædskifte i miljøgodkendelsen eller tilladelsen incl. et evt. krav til pløjetidspunkt.

### **Arealer med permanent græs**

Arealet med permanent græs (sædskifte K13) skal håndteres således, at arealer, der før 1/1 2007 er permanent græs ifølge definitionerne i vejledning om enkeltbetaling skal angives i ansøgningssystemet som permanent græs i "nudrift". En øget anvendelse af permanent græs kan derfor kun anvendes som virkemiddel til reduktion af nitratudvaskningen, hvis de nye arealer ikke i forvejen er permanentgræs og stadig er en del af udbringningsarealet.

### **Grundvandssædskifter**

Vedrørende grundvandssædskifterne skal det bemærkes, at begrebet "miljøgræs" dækker over efterafgrøder med græs, som ikke samtidigt må indgå i de lovpligtige efterafgrøder (kravet om 6%/10% efterafgrøder). Der er desuden følgende krav til "Miljøgræs" :

- Der skal hvert dyrkningsår etableres mindst den angivne procent på arealer med det pågældende sædskifte
- Tilsynsmyndigheden (kommunen) skal hvert år kunne konstatere at efterafgrøderne er etableret korrekt på hele det pågældende areal med miljøgræs fra høst og frem til 1. februar det følgende år.
- Det er ansøgers ansvar at etableringen er vellykket
- Der accepteres kun udlæg af græs i forbindelse med etablering af dækafgrøden dvs. udlæg af græs om foråret i vintersæd og udlæg efter høst af hovedafgrøden accepteres ikke.
- Der er ingen krav til græsart.
- Der må ikke anvendes gødning eller græssende dyr på arealet fra høst og frem til 1. februar.

Der skal i miljøgodkendelsen eller tilladelsen stilles krav om den valgte procentdel "miljøgræs" og de nævnte krav til etablering og drift. Der skal desuden stilles vilkår om, at sædskiftet ikke må indeholde bælgplanter.

### ***Kvægbrug***

Kvægbrug omfattet af bilag 2 i husdyrgødningsbekendtgørelsen (harmonikrav på 2,3 DE/ha) har helt specielle krav til sædskiftet og driftspraksis. Disse kan derfor ikke anvende ændrede sædskifter som virkemiddel men bliver pålagt K12. Det vil dog være muligt for disse brug at anvende flere efterafgrøder end kravene, hvis kravet til arealet med roer, græs og efterafgrøder øges tilsvarende. Således vil et krav om 5 % flere efterafgrøder være ensbetydende med, at 75 % skal dyrkes med roer, græs eller græsefterafgrøder i stedet for det normale krav på 70 %. Beregningen foretages i så fald ud fra sædskifte K12.

Vedrørende kvægbrug skal det bemærkes, at ved anvendelse af kvægsædskifter med større græsandel end referencesædskiftet og dermed mindre udvaskning er det et krav, at græsarealer i omdrift kun må pløjes i perioden 1. marts til 1. juni, idet det er en afgørende forudsætning for at reduktionen i udvaskningen opnås i praksis.

### ***Udvaskningsindeks***

I den første tabel er angivet den afgrødesammensætning, som anvendes i udvaskningsberegningerne. I næste tabel er angivet kriterierne for hvornår hvilke standardsædskifter skal vælges. Der er desuden angivet et udvaskningsindeks. Udvaskningsindekset er angivet for at det er muligt umiddelbart at sammenligne sædskifterne indbyrdes med hensyn til, om udvaskningen er større eller mindre. Indekset kan ikke bruges til beregne forskellen, idet dette kræver konkrete oplysninger om husdyrbruget. Endvidere er efterafgrødegrundarealet og den maksimale % efterafgrøder for hvert sædskifte vist. Efterafgrøder i FarmN vil blive omtalt nærmere i særskilt notat.

### ***Efterafgrøder og efterafgrødegrundlag***

Efterafgrødegrundlaget har betydning på miljøeffekten, hvis der som virkemiddel ønskes flere efterafgrøder. Hvis der f.eks. ønskes 10 % flere efterafgrøder end de lovpligtige 10 % vil der i alt skulle stilles vilkår om 20 % efterafgrøder. Disse 20 % vil ved udvaskningsberegningerne blive beregnet ud fra efterafgrødegrundlaget. Således vil en bedrift med 100 ha og et sædskifte k10 have et efterafgrødegrundlag på 40 ha, hvorfor et krav om 20 % efterafgrøder vil svare til 8 ha med efterafgrøder. De ekstra efterafgrøder vil blive fratrukket hhv. 17 kg N/ha under 0,8 De/ha og 25 kg N/ha hvis der er 0,8 De/ha eller derover. Reduktionen i kvælstofnormen er i FARM N indregnet i effekten af efterafgrøderne. Bemærk at for kvægbrug med harmonikrav på 2,3 DE/ha bliver efterafgrøderne angivet og beregnet anderledes.

### ***Tabeller***

De to første tabeller er svine- og planteavlssædskifterne, de næste to kvægsædskifterne, og derefter grundvandssædskifter. Ved tilladelser og miljøgodkendelser må sædskifterne i de enkelte år ikke afvige således, at der ifølge kriterierne skal vælges et andet sædskifte, med mindre de andre sædskifter har en mindre udvaskning ifølge udvaskningsindekset.



Den sidste tabel er en liste over fosforfrøferslen ved hvert sædskifte. Såfremt udbringningsarealerne er placeret i oplande, hvor der stilles krav til fosforoverskuddet må der heller ikke ændres til et sædskifte med en mindre fosforfrøfersel.

Svine- og plante-sædskifter:			Vinterkorn	Lovpligtige efterafgrøder	Vårkorn	Fæter (0 - 10%)	Vinterraps	Frøafgrøder	Sukkerroer	Kartofler	I alt	Udvasknings- indeks	Efterafgrøde- grundareal	Maksimalt areal med efterafgrøder
<b>S1</b>	6% efterafgr.	Typisk lerbjord (> JB4)	54	6	15	5	20				100	96	100	20
<b>S2</b>	10% efterafgr.		50	10	15	5	20				100	93	100	20
<b>S3</b>	6% efterafgr.	Typisk sandjord (JB1-4)	44	6	35	5	10				100	100	100	40
<b>S4</b>	10% efterafgr.		40	10	35	5	10				100	98	100	40
<b>S5</b>	6% efterafgr.	Med frøavl	40	5	25	5	10	15			100	89	85	30
<b>S6</b>	10% efterafgr.		36	9	25	5	10	15			100	86	85	30
<b>S7</b>	6% efterafgr.	Med roer	35	5	35	5			20		100	90	80	40
<b>S8</b>	10% efterafgr.		32	8	35	5			20		100	88	80	40
<b>S9</b>	6% efterafgr.	Med frøavl og roer	35	5	35	5		10	10		100	89	80	40
<b>S10</b>	10% efterafgr.		32	8	35	5		10	10		100	88	80	40
<b>S11</b>	6% efterafgr.	Med kartofler	20	5	35	5	10			25	100	97	75	40
<b>S12</b>	10% efterafgr.		17	8	35	5	10			25	100	96	75	40
<b>S13</b>	100% vinterafgrøder		85				15				100	102		
<b>S14</b>			80				20				100	100		
<b>S15</b>			75				25				100	99		
<b>S16</b>			70				30				100	97		

Kriterier for valg af sædskifter	Vinterraps	Frøafgrøder	Sukkerroer	Kartofler	Fæter	Lovpligtige efterafgrøder	Sædskifte nr.	Udvasknings- indeks
Typisk svinesædskifte	>15%				0-10%	6%	<b>S1</b>	96
	>15%					10%	<b>S2</b>	93
	<15%				0-10%	6%	<b>S3</b>	100
	<15%					10%	<b>S4</b>	98
Med frøavl		>10%			0-10%	6%	<b>S5</b>	89
		>10%				10%	<b>S6</b>	86
Med roer			>15%		0-10%	6%	<b>S7</b>	90
			>15%			10%	<b>S8</b>	88
Med frøavl og roer		>15% i alt og min. 5 % frøgræs			0-10%	6%	<b>S9</b>	89
						10%	<b>S10</b>	88
Med kartofler				>20%	0-10%	6%	<b>S11</b>	97
				>20%		10%	<b>S12</b>	96
100% vinterafgrøder	<17½%						<b>S13</b>	102
	17½% - 22½%						<b>S14</b>	100
	22½% - 27½%						<b>S15</b>	99
	>27½%						<b>S16</b>	97

Kvægsædskifter:		Vårkorn	Lovpligtige efterafgrøder	Vinterkorn	Sædskifte-kløvergræs el. vedvarende græs	Hølsæd + majs	I alt	Udvasknings-indeks	Efterafgrødegrundareal	Maksimalt areal med efterafgrøder
<b>K1</b>	6% efterafgr.	45	5	15	20	15	100	98	80	65
<b>K2</b>	10% efterafgr.	42	8	15	20	15	100	96	80	65
<b>K3</b>	6% efterafgr.	36	4	10	30	20	100	94	70	60
<b>K4</b>	10% efterafgr.	33	7	10	30	20	100	92	70	60
<b>K5</b>	6% efterafgr.	26	4	10	40	20	100	94	60	50
<b>K6</b>	10% efterafgr.	24	6	10	40	20	100	92	60	50
<b>K7</b>	6% efterafgr.	17	3	5	50	25	100	88	50	45
<b>K8</b>	10% efterafgr.	15	5	5	50	25	100	86	50	45
<b>K9</b>	6% efterafgr.	8	2	5	60	25	100	86	40	35
<b>K10</b>	10% efterafgr.	6	4	5	60	25	100	84	40	35
<b>K11</b>	6% efterafgr.				70	30	100	80	30	30
<b>K12</b>	10% efterafgr.				70	30	100	80		
<b>K13</b>	Vedvarende græs				100		100	50		

Kriterier for valg af sædskifter	Andel af sædskiftet med græs eller kløvergræs	Lovpligtige efterafgrøder, %	Sædskifte nr.	Udvasknings-indeks
----------------------------------	---	------------------------------	---------------	--------------------

(generelt krav at græs+majs+roer er over 30%)

<1,4 DE/ha	<25%	6	<b>K1</b>	98
	<25%	10	<b>K2</b>	96
1,4-2,0 DE/ha	25-34%	6	<b>K3</b>	94
	25-34%	10	<b>K4</b>	92
>2,0 DE/ha	35-44%	6	<b>K5</b>	94
	35-44%	10	<b>K6</b>	92
	45-54%	6	<b>K7</b>	88
	45-54%	10	<b>K8</b>	86
	55-64%	6	<b>K9</b>	86
	55-64%	10	<b>K10</b>	84
	65-95%	6	<b>K11</b>	80
2,3 DE/ha	65-95%	10	<b>K12</b>	80
Vedvarende græs	>95%		<b>K13</b>	50

Grundvandssædskifterne består af vårbyg med stigende andel efterafgrøder. Disse efterafgrøder kaldes "miljøgræs" fordi de ikke medregnes som efterafgrøder i Plantedirektoratets terminologi, og derfor heller ikke medfører reduktion i N-kvoten.

Grundvandssædskifter		Udvaskningsindeks
<b>G1</b>	Vårbyg m. 10% 'miljøgræs'	104
<b>G2</b>	Vårbyg m. 20% 'miljøgræs'	99
<b>G3</b>	Vårbyg m. 30% 'miljøgræs'	95
<b>G4</b>	Vårbyg m. 40% 'miljøgræs'	93
<b>G5</b>	Vårbyg m. 50% 'miljøgræs'	87
<b>G6</b>	Vårbyg m. 60% 'miljøgræs'	83
<b>G7</b>	Vårbyg m. 70% 'miljøgræs'	80
<b>G8</b>	Vårbyg m. 80% 'miljøgræs'	75
<b>G9</b>	Vårbyg m. 90% 'miljøgræs'	70
<b>G10</b>	Vårbyg m. 100% 'miljøgræs'	65

#### Tabel over den gennemsnitlig fosforfræførsel i sædskifterne

Tallene forudsætter at halvdelen af halmen fjernes, hvilket stort set svarer til den gennemsnitlige praksis. Grundvandssædskifterne består alle af vårbyg med efterafgrøder, hvorfor P-fræførslen er den samme i alle ti G-sædskifter

Sædskifte	kg P/ha
S1	26.9
S2	26.9
S3	21.1
S4	21.1
S5	24.2
S6	24.2
S7	26.6
S8	26.6
S9	25.3
S10	25.3
S11	21.4
S12	21.4
S13	26.0
S14	25.9
S15	25.8
S16	25.8

K1	24.7
K2	24.7
K3	25.0
K4	25.0
K5	25.3
K6	25.3
K7	25.6
K8	25.6
K9	25.9
K10	25.9
K11	25.4
K12	25.4
K13	15.2

G-sædskifter	25.4
--------------	------